

Protest SFRJ Grčiji

Nedopustne izjave grškega predstavnika o makedonskem narodu

BEograd, 26. marca (Tanjug) — V zvezi z nedavno izjavo namestnika zunanjega ministra kraljevine Grčije g. Kavalieratos...

Ob tej priložnosti so grškemu veleposlaniku sporočili, da je za jugoslovansko stran tisti del izjave, ki govori o domnevnih umetnih ovirah pri razvoju jugoslovansko-grških odnosov...

Ravno tako so poudarili, da takšno ravnanje ne prispeva k pozitivnemu razvoju jugoslovansko-grških odnosov...

Dolanc o nalogah ZKJ

Pogovor s člani političnega aktivna ljubljanskih visokih šol

LJUBLJANA, 26. marca — Člani političnega aktivna ljubljanskih visokih šol so se nočjo pogovarjali s sekretarjem izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Stanetom Dolancem.

Med današnjim razgovorom v zbornični dvorani Univerze, ki ga je priredil komite univerzitetne konferencije Zveze komunistov Slovenije, je Stan Dolanc razčlenil idejnopolitične naloge, ki v sedanjem položaju neposredno stojijo pred Zvezo komunistov Jugoslavije.

Sadat prevzelo krmilo vlade

Egiptovski predsednik prevzel tudi funkcijo predsednika vlade — Novi prvi sekretar CK ASU: Hafez Ganem

KAIRO, 26. marca (UPI, MENA). Egiptovski predsednik Anvar el Sadat je danes v govoru na skupni seji vodstva arabske socialistične unije (ASU) in parlamenta razglasil, da bo prevzel funkcijo predsednika nove vlade.

Kairski radio ni objavil nobenih podrobnosti o govoru egiptovskega predsednika, razen vesti, da je predsednikov govor trajal dve uri in da bo podrobno poročilo s skupne seje ASU in parlamenta objavili zvečer.

Iz poučenih krogov pa se je zvedelo, da se je predsednik Sadat odločil, da po odstopu premiera Sidjida sam prevzame vodstvo vlade in pripravi svojo državo na vojaško konfrontacijo z Izraelom.

Ganem je bil doslej član generalnega sekretariata ASU in vodja oddelka za gospodarska vprašanja v CK ASU.

Egiptovska časopisna agencija MENA poroča, da so na današnjem sestanku centralnega komiteja arabske socialistične unije soglasno izvolili za novega prvega sekretarja centralnega komiteja ASU dr. Hafeza Ganema.

Sadat je bil premier 14. meseca. Sadatov govor na zadnji strani.

Stvarna ocena dela ZKS

Priloge na kongres ZK Slovenije hkrati s pripravami na kongres ZKJ

LJUBLJANA, 26. marca (Tanjug) — Na seji odbora za pripravo VII. kongresa ZK Slovenije so med drugim poudarili, da mora poročilo o delu ZKS celovito in kritično oceniti stanje in delovanje ZK med obema kongresoma.

Poročilo bodo dali v javno raspravo skupaj s predlogom resolucije. Poudarili so, da bodo pripravili na VII. kongres ZKS ptekatle hkrati s pripravami na X. kongres ZKJ in da bo njihova vsobinska podlaga enotna.

Ohira obiše SFRJ

Japonski zunanji minister bo konec aprila obiskal našo državo

TOKIO, 26. marca (Reuters) — Japonski zunanji minister Masajoši Ohira bo konec prihodnjega meseca obiskal Jugoslavijo in Francijo.

Kot poroča japonski radio, bo zunanji minister Ohira menda odpotoval v Beograd 28. aprila.

Kritično o delu ZK BiH

V Sarajevu začela 4. seja konference ZK BiH — Enotnost stališč

SARAJEVO, 26. marca — Tu se je začela četrtja konferenca ZK BiH, ki mora, kot je povedano, kritično oceniti delo ZK BiH v zadnjih letih ter analizirati uresničevanje sklepov obeh prejšnjih konferenc o ekonomskem razvoju republike in reorganizaciji ZK.

Na konferenci je bil tudi član IB predsedstva ZKJ Budisav Soškic, kot tudi predstavnik republik in pokrajinskih komitejev vseh republik in pokrajin.

Požar zajel tanker

Zaradi silne vročine se dolgo nobeni ladji ni uspelo približati

BREST, 26. marca (Reuters) — Davi okoli 8 ure po srednjeevropskem času je v strojnici libijskega tankerja »Naess Spirite«, ki je plul nedaleč od francoske obale, izbruhnil požar.

Obisk Čitagonga in HE v Kaptaju

Predsednik Bijedić je obiskal pristanišče, kjer gradi podjetje »Ivan Milutinović« velik dok in delavnice

DAKA, 26. marca (Tanjug). Predsednik ZIS Džemal Bijedić si je danes v Bangladešu ogledal več gospodarskih objektov in se seznanil z razmerami, možnostmi in potrebami gospodarskega razvoja te države.

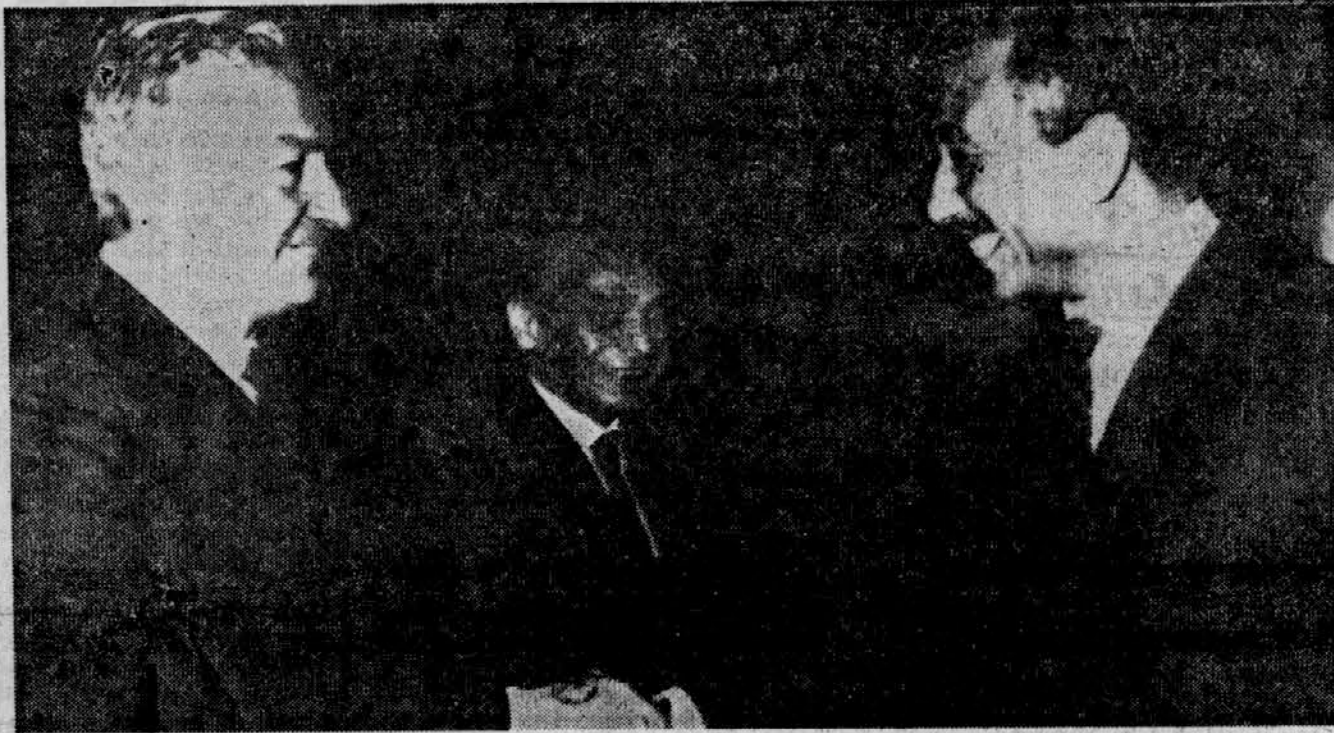
Predsednik Bijedića so spremljali člani jugoslovanske delegacije, naš veleposlanik v Daki Dejan Kostić, zunanji minister Kamal Hosaín, veleposlanik v Beogradu Doha in drugi funkcionarji iz bangladeške vlade.

V pristanišču Čitagonga gradi jugoslovansko podjetje »Ivan Milutinović« veliki suhi dok z delavnicami za popraviljanje ladij.

1965, ko so se začela dela, zaradi raznih okoliščin pa so jih morali za dle časa opustiti. Jutri bo podjetje »Ivan Milutinović« sklenilo še en sporazum o gradnji pristanišča v Čilani.

Predsednik Bijedić si je za tem ogledal jez in hidroelektrarno v Kaptaju. To je edina hidroelektrarna v Bangladešu, zgrajena že 1962.

Njeni turbini dajejo 80 megavatov. Po kosilu, ki so ga Bijediću v čast priredili v gostinskem domu hidroelektrarne, se je predsednik ZIS vrnil v Dako. Skupaj z ženo in člani delegacije se je udeležil velikega sprejema, ki ga je predsednik republike Bangladeš Caudri priredil ob drugi obletnici razglasitve te najmlajše azijske države.

SREMEMBE V KAIRU — Se do včera predsednik vlade Aziz Sidki se rokuje s predsednikom Sadatom. V sredini podpredsednik Zajac. Telefoto: UPI

Pot v osrčje Karavank

Za karavanški predor je izdelana predštudija z 22 variantami

LJUBLJANA, 26. marca — Strokovnjaki republiške skupnosti za ceste SRS so pripravili posebno predštudijo za gradnjo predora pod Karavankami, ki zajema nič manj kot 22 variant. Vse variante so ovrednotene po posebnem točkovnem sistemu, to ovrednotenje pa kaže, da bo v ožji izbor prišla le približno tretjina variant med Kranjsko goro in Jesenicami.

Prijateljski stiki

Tiskovna konferenca ob obletnici rojstva države Bangladeš — Zahvala Jugoslaviji za podporo in pomoč

BEOGRAD, 26. marca (Tanjug). Prvi sekretar veleposlanstva Bangladeša v Beogradu Rašed Ahmed je ob ferenci izjavil, da se je Bangladeš rodil kot neangažirana država, zvesta načelom samostojnega družbenega razvoja in enakopravnega mednarodnega sodelovanja.

Rašed Ahmed je v zvezi s stiki s Pakistanom dejal, da Bangladeš ne želi posegati v načrte te države, ki bi morala spoštovati željo 75 milijonov prebivalcev Bangladeša.

RASID AHMED: Bangladeš si želi miru

med državama. Omenil je, da Jugoslavijo in Bangladeš veže iskreno prijateljstvo, čeprav sta si po zemljepisni legi zelo daleč.

Rašed Ahmed je opozoril na pomena nedavnih volitev, na katerih so Mušaburja Rahmana izvolili za premiera, s čimer so ovrgli neutemeljena sumničnja nekaterih tujih krogov.

NAROD NI DROBIŽ POLITIKE

Namestnik grškega zunanjega ministra Kavalieratos je izjavil, da je makedonski narod umetna tvorba in da zastavljanje vprašanja makedonske manjšine v Grčiji s strani Jugoslavije ovira in otežuje razvoj sodelovanja in stikov med Grčijo in Jugoslavijo.

TURISTIČNI DOLAR JE DRAG

Turizem je v Jugoslaviji dokazal svojo koristnost in življenjsko silo s tem, da nam prinese leto 450 milijonov dolarjev deviznega dotoka. Redkokdaj pa se vprašamo, koliko nas pravi prav stanejo ti dolari.

SRECANJE V RIMU — Novoizvoljeni argentinski predsednik Campora (levi) ob snidenju z nekdanjim predsednikom te države Peronom, ustanoviteljem gibanja, ki je Camporo dvignilo na oblast. Telefoto: UPI

Rudarjev niso rešili

Po sedmih dneh reševanja zasutih rudarjev vedno manj upanja

WAKEFIELD, 26. marca (Reuters) — Tudi po šestih dneh nadošlejših prizadevanj se reševalcem ni posredilo rešiti sedem zasutih rudarjev. Premogovnik pri angleškem kraju Wakefieldu je pred dnevi nenadoma zalila talna voda.

Nixon še grozi

Patet Lao pripravljen izpustiti sporne ameriške ujetnike — Nobenega napredka na sestanku v Parizu

HONGKONG, 26. marca (Reuters, AFP, Tanjug). Casopisna agencija laoske osvobodilne fronte je sporočila, da je Patet Lao pripravljen »kadarkoli« izpustiti ameriške vojnne ujetnike in civiliste.

To sporočilo Patet Laa je odgovor na sinočno grožnjo ameriškega predsednika Nixona, da ne bo umaknil vseh ameriških čet iz Južnega Vijetnama, dokler tudi Patet Lao ne izpusti 9 Američanov, ki jih ima v ujetništvu.

RICHARD NIXON: Mi smo močni

Tudi Avstrija na plečih

Nova zmaga naših hokeyistov na SP — z do- mačini 6:1 (2:0, 3:1, 1:0)

GRADEC, 26. marca — Tudi v četrtem letošnjem nastopu na SP skupine B je jugoslovanska hokeyjska reprezentanca zmagala odlično. Domačine, ki so sicer v nevarnih vodah za Ipad, so Jugoslovani prepričljivo premagali s 6:1 (2:0, 3:1, 1:0).

Veljava solidarnosti

Dejstvo, da se je Slovenija za področje zdravstva odločila kot prva uveljaviti pri zbiranju sredstev napreden sistem samoupravnega sporazumevanja, ki daje širša pooblastila in globlje odločitve v roke neposrednim proizvajalcem — zavarovancem, to dejstvo obvezuje celotni družbenopolitični aktiv, da sedanja akcija podpisovanja sporazumov uspe.

SZDL, sindikati, samouprava zavarovanja in zdravstva ter skupnosti zavarovancev si sedaj prizadevajo, da v organizacijah združenega dela, ki so podpisniki samoupravnih sporazumov, razložijo za kaj gre, pojasnijo, da ne gre za čezmerna ali kakšna posebna dodatna sredstva za zdravstvo, temveč da gre za to, da bomo predpisali tolikšne stopnje prispevkov, ki bodo zadoščale, da zadržimo raven zdravstvene varstva na dosežani ravni.

V resnici gre za solidarnost pri zbiranju denarja, torej za načelo, ki smo ga na socialno-zdravstvenem področju vedno upoštevali. Vedno smo namreč rekli, bolj je s skupnimi prispevki, ki seveda ne presegajo stabilizacijskih okvirov, zbrati denar za sklade, kot pa prizadebiti neposredno bolnika s tem, da bi ob prejemnih stopnjah prispevkov sam plačeval z večjo participacijo ali celo z direktnim plačilom posameznih zdravstvenih storitev.

Letos prvič sodeluje pri odločitvi o prispevkih neposredno baza in vsi podpisniki republiškega družbenega dogovora — ki daje okvir sporazumom — so soodgovorni, da bo v organizacijah združenega dela ljudem jasno, tako kot jim je bilo ob referendumu za izenačitev pravic zdravstvene varstva delavcev in kmetov, kolikšnega pomena za razvoj samouprave in za redno zdravstveno varstvo imajo samoupravni sporazumi. Kot pri referendumu so v tej nadaljnji akciji za sporazume potrebno, da se zaposleni pogovorijo, za kaj gre in da delavski sveti in vodstva kolektivno na tej osnovi odločijo o sporazumu, ki jih organizacije združenega dela podpisujejo v dneh pred koncem marca.

Pisma bralcev

Za kaj pravzaprav gre?

Aprila bo skupnost za pokojninsko zavarovanje začela izvajati 23. člen novega pokojninskega zakona, ki predvideva zmanjšanje pokojninskih upokojencem, ki bodo prejeli malo dohodke od dodatne zaposlitve.

Pa sljavo sem prebral vse, kar je bilo v zvezi s tem kjerkoli zapisa, vendar jasne in logične točke nisem našel. Načrti so bili potrebni po omejitvi zaposlovanja upokojencev in potrebe po zmanjševanju socialnih razlik. Vse navede pa so bile dokaj načelne.

Omejevanje dela upokojencev je utemeljeno in logično je za primere, ko leti zasedajo delovna mesta, za katere so na razpolago mlajši kadri, za druge primere pa bi bilo omejevanje dela upokojencev prej škodljivo kot koristno.

Dela, ki jih opravljajo upokojenci, so namreč zelo različna. Nekateri se stalno zaposlijo v rednim delovnim razmerjem v uradih ali delavnicah, drugi delajo občasno in so plačani od izvršene dela, tretji spet opravljajo intelektualne storitve: pišejo knjige, izdelujejo ekspozicije in študije, delujejo v umetniških starih itd. V kolikor je delo upokojencev iskano in plačano po učinku in ima enako vrednost kot delo redno zaposlenih, najbrže ni razloga, da bi ga družba odklanjala (omejevanje dela) in slabše nagradila kot delo redno zaposlenih (meje za najvišje dohodke upokojencev so v novem zakonu znatno nižje kot meje za osebne dohodke redno zaposlenih).

Pismo je napisano z namenom, da bi bile tudi za upokojence postavljene logične in pravične meje za višino skupnih dohodkov, saj so tudi upokojenci enakovredni člani naše družbe.

I. KOZELI, Trbovlje

Pojasnilo uredništva

Vprašanje zaposlovanja upokojencev in vpliv dodatnega zaslužka na višino pokojnine, je bilo v minulih dveh letih eno izmed glavnih vprašanj v javni razpravi za novi pokojninski sistem. Mnenja sta in proti, utemeljevanje, ali naj upokojenec še naprej zaposlen, ali naj ostane naprej nespremenjen, so imela zagovornike in utemeljivce — končno odločitev pa je prinesel sprejem zakona, ki je to poglavje zavej v 23. členu in kjer se so končno odločili, da se bo pokojnina zmanjševala, če bi znanal upokojenec dodatni zaslužek skupaj s pokojnino bolj, kot je dvakratni povprečni osebni dohodek v preteklem letu v Sloveniji.

Delo je v pripravi pokojninskega sistema pisalo o vsem tem, navajalo utemeljitve, o tem drugo, iz javne razprave in sedaj teh debat poznavo skoraj ni moč več načeti, kajti predpisi so tu in do konca meseca bo sprejeta na kakšen način, v kakšni stopnji bo dodatni zaslužek vplival na znižanje pokojnine pri tistih zaposlenih upokojencih, ki jim skupni prejemki presegajo 3870 din, to je znesek, ki ga da dvakratni lanski povprečni osebni dohodek v Sloveniji.

M. N.

Dihamo strupen zrak

V Vojvodini se vsaj od 14. marca v št. 1083 objavljajo poročila o večletnih raziskavah zveznega hidrometeorološkega zavoda o onesnaženosti zraka v SFRJ; priložena je tudi karta, ki je bila poslana tudi vsem skupščinam.

Problematika onesnaženosti zraka je vsakakor pereča. Te ga se zavemo v vseh republikah; v SR Sloveniji je izdelan osnutek zakona o varstvu zraka, o tem smo že poročali. Vseokrog gre vUS priznanje, da je to problematično dobro razširil med ljudmi.

Karta pa nudi bralcu pravzaprav dejansko informacijo, in sicer: — metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebej, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravice itd.), kar povzroča bralcu in predstavi tujega turista poseben zaved: — administrativno, saj je velik del občin napačno vpisan (Laško, Čiška, Zilina, itd.), zamenjan (vse ljubljanske, Kosovska Mitrovica, Podujevo, Kriva Palanka-Kratovo itd.) ali pa izpuščen (Skočja Loka, Zagorje itd.); — kartografsko, ker so mnogo občin napačno vpisane ali so vpisane preveč površno in ker moč barv ne naravnost uporedno s stopnjo onesnaženja.

V tako pomembnem gradivu bi morali v ustrezni karti mnogo bolj paziti na omejene elemente. Tako pa bralca kljub dobremu namenu, kar, dezinformirajo.

Povedati velja, da je zavod SRS za regionalno prostorsko planiranje že založil karto upravnih delitev SFRJ v merilu 1 : 1.500.000, ki je najnovejša popolna karta te vrste pri nas.

P. SVEFIK, Ljubljana, Hudovernikova 2

Odgovori na vprašanja

Varstveni dodatek k družinski pokojnini

T. K. M. — V začetku leta je umrl moš, ki je bil učitelj in invalidski pokojnik. Rad bi vedel, ali in ob katerih pogojih vam bo priznan varstveni dodatek k družinski pokojnini, če niti vi niti člani vašega gospodinjstva nimate drugih dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje, to je, če vaši prispevki in daviku zavezani dohodki skupaj s dohodki vašega gospodinjstva ne presegajo 5.400 etno na vas in 2.700 din letno na posameznega člana gospodinjstva. Pri tem se v primeru, če je v dohodku zajet samo katastrofični dohodek od kmetijskega računa šestkratno. Varstveni dodatek k družinski pokojnini pa se odmeri od razlike med družinskimi pokojnino in mesečnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov, znaša pa 70% za enosa, 75% za dva, 80% za tri in 85% za štiri ali več udeležencev družinske pokojnine.

KUPON za pravno posvetovalnico »DELO«

Iz pričana enotnost, a delo še ni končano

Četrta konferenca ZK BiH — Hasan Grapčanović: Skrajni čas je že, da nosilce odpora integracijam konkretno imenujemo in jih odstranimo

OD NASEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 26. marca. Novinarski opazovalec, ki spremlja IV. konferenco ZK BiH, posvečena je oceni idejno političnega položaja ter nalagam v prihodnje, mora zapisati, da sta za bosansko-hercegovaško ZK dandanes značilni idejna in organizacijska konsolidacija ter vsebolj izrazita idejna in akcijska enotnost.

Okvir vsega je ugodna politična situacija. Res pa je, da to sliko dopolnjuje dejstvo, da delo še ni opravljeno. Tako tudi sekretar sekretariata CK ZK BiH Hasan Grapčanović v uvodnih besedah.

Tako na primer so v BiH jahano zadovoljni s kvantitativno uveljavljanja ustavnih amandmajev, analiza pa bo pokazala, ali so se družbeni odnosi sprejetjem amandmajev resnično spremenili.

Drugo vprašanje je stabilizacija gospodarstva. Dejstvo je, da so takrat, ko se je gospodarstvo »vzvilajlo« v pomankanju denarja, ko se je trudilo deblokirati žiro račune, na drugi strani rasle vse oblike investicijske potrošnje (splošne in osebne), v blaginjah in skladih, družbeno političnih organizacijah, prometu in bankah ter interesnih skupnostih pa smo bili priče vrški dohodka. Sferi, ki živi od razdelitve dohodka, je bilo torej priznane uspešne s težavami, ki so doletele one, ki dohodek zares ustvarjajo. V rokah gospodarstva so velika sredstva in s tem velika moč. Razen tega materialni položaj gospodarstva

ni pogojen z njegovim deležem produktivnosti.

Na tej osnovi se v BiH še vedno rojevajo tehnobirokratični vzroki in različne gospodarske sprege (promet in banke). Odtujeni višek dela je tako izgubil neposredno zvezo z materialno bazo, ki ga ustvarja.

Deloma veljajo te ugotovitve v SR BiH tudi dandanes, kar komunistom nalaga še dosledneje uveljavljanje samoupravnih odnosov — v duhu, po črki in vsebini amandmajev. Del te naloge bo opravil tudi zgraditvi interesnih skupnosti na delegatskem principu.

Ne samo gospodarstveniki in politiki, ampak tudi široka jugoslovska javnost ve za bosansko-hercegovaško uspešno samoupravnih integracij gospodarstva — posebno v električni industriji, metalurgiji, motorni industriji, gospodarstvu ter lesni in prehranski industriji. Vse lepo in prav, vendar — tako menijo bosansko-hercegovaški komunisti — so te integracije opozorile tudi na vrsto slabosti. So namreč primeri, ko je integrirana delovna organizacija samo preprost mehaničen zbirnik malih podjetij — dejitve

dela in specializacije protivodnje pa ni. In tako se integracija srečuje s starimi problemi namesto da bi jih premagala.

Poseben problem BiH so integracije v vejah, ki so za nekaj takega že davno zrele, vendar so proti. To sta predvsem elektrogosudarstvo in tekstilna industrija.

Sekretar sekretariata CK ZK BiH Hasan Grapčanović je ob tem izjavil, da že pre-

MARJAN BAUER

V BiH elektrika že dražja Koliko zaslužijo kmeti

Cene električnega toka v prenosnem omrežju višje do 12 odstotkov

SARAJEVO, 26. marca (Tanjug) — Izvršni svet Bosne in Hercegovine je na današnji seji sprejel sklep, s katerim je izrekel soglasje s tarifno za prodajo električne energije, ki jo je postavilo elektrogosudarstvo v Sarajevu. Cene električnega toka v prenosnem omrežju se po tem sklepu zvišajo največ do 12 odstotkov.

Z istim sklepom je izvršni svet pooblastil republiški za vod za cene, da odobri elektrogosudarstvom podjetjem za distribucijo električne energije tarife oziroma prodajne cene električnega toka.

Denarni dohodki kmetičkih gospodarstev so vse manj uravnani z izdatki

BEograd, 26. marca (Tanjug) — Po najnovjših statističnih podatkih so skupni povprečni denarni dohodki kmetičkih gospodarstev v četrtem tromesečju lanskega leta znašali 7551 din, povprečni izdatki pa 6462 din. Ravno tako je na podlagi statističnih podatkov razvidno, da so se izdatki v primerjavi z enakim obdobjem leta 1971 skoraj podvojili, dohodki pa se niso ustrezno povečali, saj so bili le za 49 % večji kot v ustreznem obdobju leta 1971.

Največ so kmetovalci letali za živino in živinorejstvo. Namesto v šolskih klopek so izdelali 55 %, nato za poljedelske pridelke (okrog 29 %) in za sadjarske in vinogradniške pridelke (11 %).

Največ so porabili za gospodinjstva, in sicer 65 odstotkov več. Za vzdrževanje investicij so izdali 58 % več kot v letu 1971.

Zgodilo se je 27. marca

Danes je torek, 27. marca, 86. dan v letu 1973; do konca leta ostane 279 dni. Na današnji dan so se v preteklosti pripetili tudi take dogodki:

1969 — V 79. letu je umrl nemški pisatelj, ki je izdal knjigo pod psevdonimom Traven. Njegov najbolj znani deli sta Mrtaška ladja in Zaklad Sierra Madre.

1968 — V letalski nesreči je izgubil življenje astronaut Jurij Gagarin, prvi človek, ki je poletel v vesolje. 1948 — CK VKP(b) je poslal centralnemu komiteju KPJ pismo, v katerem je bila vrsta hudih in popolnoma neutemeljenih obtožb na račun naše partije in nje naga vodstva. Naš CK je v svojem odgovoru vse obtožbe zavrnili.

1942 — Okupatorjeve vojaške enote so obkobile selško partizansko četo. Pri preboju je na Plancici nad Crngrobom padel član glavnega štaba Slovenije in CK KPS Stane Zagar. Leta 1951 so ga razglasili za narodnega heroja.

1941 — Ofiterska skupina v Beogradu je izvedla državni udar, vrgla vlado, razglasila mladoletnega kralja Petra II. za polnoletnega in sestavila vlado s narodnega sloga s predsednikom generalom Dušanom Simovićem.

1922 — Začel se je XI. kongres ruske komunistične partije (bolševikov). To je bil zadnji kongres ruskih komunistov, ki se ga je udeležil Lenin.

1713 — Začel se je veliki tolimski punt, zadnji močnejši upor zatiranih slovenskih kmetov proti zemljiški gospodi.

1713 — Španija je bila na podlagi mirovne pogodbe, sklenjene v Utrechtu, pristojna odstopiti Gibraltar Angliji.

1703 — Ruski car Peter Veliki je ustanovil Petrograd, današnji Leningrad.

stavnikom televizijskih ustanov iz socialističnih držav, ki so odkupili več epizod. Nadalje so odkupili nekaj epizod in potpisnih serij, potem »Čep, ki ne pušča vode«, »Poganki iz ožganega grma« in »Soferje«, o katerih se bodo nekatere izmed delegacij, ki so bile te dni v Beogradu, dokončno izrekle, ko si jih bodo ponovno ogledale.

Le zdravi naj vozijo avto

BEograd, 26. marca (Tanjug) — Socialno-zdravstveni zbor srbske skupščine je na današnji seji sklenil, da je treba korenito izboljšati kakovost zdravniških pregledov bodočih voznikov. Delovne organizacije in službe za medicino dela pa bi morale bolj skrbeti za varnost in zdravstveno stanje svojih voznikov.

Trije profesorji izključeni iz ZK

BEograd, 26. marca (Tanjug) — Na današnji izredni konferenci ZK pravne fakultete v Beogradu so analizirali politični položaj v tej visokolski ustanovi in naloge organizacije. Se posebej pa so govorili o političnem položaju, ki je nastal v zvezi z nedavno akcijo nekaj profesorjev, da bi profesorju Mihajlu Draučicu preklicali obsojdo, ko je bil pred nedavnim obsojen na 9 mesecev zapora zaradi sovražne propagande.

Po deveturni razpravi so sklenili, da bodo iz ZK izključili profesorja Andrijo Gamašo, profesorja Stevana Vračarja in asistenta Danila Basarja, opomin pa sta dobili profesor Ružica Gučina in asistenta Branislava Jokića.

oglašujte v dnevniku DELO

Popust privošči oddih

TZJ: obdržati določene dinarske cene za domači turistični trg

BEograd, 26. marca (Tanjug) — Turistična zveza Jugoslavije sodi, da bi morali obdržati že določene dinarske cene za domači turistični trg. Nekateri gostinske organizacije namreč skušajo povečati cene storitev za domače goste, za toliko, za kolikor je bil razvednoten dinar. TZJ opozarja, da bi bilo takšno ravnanje škodljivo tudi zaradi tega, ker že tako prirakujemo, da bo prišlo v domačem turističnem prometu do zastoja. Zato bi bilo pametneje, da bi domačim gostom dajali domaći popuste, in sicer še večje kot prej. Dobrodošli turističnih delovnih organizacij se zaradi tega ne bi bistveno zmanjšali. Delovnemu človeku bi prišel prav vsak popust, da bi si tudi v novih razmerah lahko privoščil letni oddih. Turistično gospodarstvo bi s tem pri spavalu tudi k programu stabilizacije. Tudi zato, ker ni izključeno, da se bo tuji turistični promet povečal za 15 %, devizni priliv pa bo (brez prometnih storitev) dosegel vrednost 550 milijonov dolarjev.

Praksa dopolni teorijo

LESKOVAČ, 26. marec (Tanjug) — Dijaki gimnazije »Stanimir Veljković«, vseh 880, so prišli v šolo brez knjig in šolskih torb. Pa ne gre za »prekinitve« pouka. Namesto v šolskih klopek so izdelali 55 %, nato za poljedelske pridelke (okrog 29 %) in za sadjarske in vinogradniške pridelke (11 %).

Največ so porabili za gospodinjstva, in sicer 65 odstotkov več. Za vzdrževanje investicij so izdali 58 % več kot v letu 1971.

Delegaciji bosta med dnevničnimi pogovori ocenili stanje blagovne menjave in njene probleme v lanskem letu, možnosti za menjavo v letu 1973, obsejno blagovno menjavo in čezmorsko sodelovanje. Pogovori se bodo nanašali tudi na stike z EGS v luči bližnjih pogajanj o sklepih bližnjih trgovinskih sporazuma med Jugoslavijo in evropsko gospodarsko skupnostjo.

Prav tako je potrebno pripraviti za javno razpravo o tem zakonu jasen koncept, kako se bomo samoupravno organizirali.

DUSAN ZELJEZNOV

Sklad solidarnosti negospodarstva

KRAGUJEVAČ, 26. marec (Tanjug) — Obinski odborniki so danes sprejeli predlog odbora za stabilizacijo, da v občini oblikujejo sklad solidarnosti negospodarskih delovnih organizacij. Do srede aprila naj bi o tem odločile prizadete delovne organizacije, potem pa bi pripravili družbeni dogovor. Sklad bi bil namenjen za izobraževanje in zdravstvo.

Simpozij o delitvi v TOZD

LJUBLJANA, 26. marca — Koordinacijski odbor zveze ekonomistov Slovenije in republiško združenje računovodskih in finančnih delavcev organizirata ta teden v Portorožu tridnevni simpozij o sodobnih metodah v računovodstvu. Ugotavljanje ter delitve dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela bo obravnavalo sedem predavateljev, od teh štirje s samoupravnih in družbeno ekonomskih vidikov.

NOVA PRODAJALNA izdelkov za notranjo dekoracijo stanovanj

sintelon

Večera jutraj je industrijski kombinat Bačka Palanka odprl na Celovski cesti (med Zibertovo in Lepodvorsko ulico) nov lokal — specializirano prodajalno podnih in zidnih oblog ter drugega blaga za notranjo dekoracijo prostora »S I N T E L O N«. V prodajalni, ki je dokaj prostorna (150 kv. m površine), so napradaj vsi izdelki kombinata po tovarniških cenah, torej pod nivojem običajnih prodajnih cen, saj je to lokal tovarne. Prodajalna bo odprta non stop, ima lasten parkirni prostor, kupcem pa nudi bogato izbiro raznovrstnih izdelkov, vse vrste toplih podov (PVC), iglastih sintelon preprog, dalje vse vrste stenskih tapet z vsemi potrebnimi dodatki (to so letvice, lepila, žeblički itd.) kot tudi vse vrste zaves in dekorativnih tkanin.

Z novim lokalom je Industrijski kombinat Bačka Palanka obogatil izbiro tovrstnih izdelkov in potrošniku poleg tega omogočil tudi privlačnejše cene izdelkov, ki so preprotni v razvoju naše stanovanjske kulture.

oglašujte v dnevniku DELO

Kaja brez priporočil

Niš: ni tolmačenj, kaj zajema prepoved reklamiranja tobaka izdelkov

Niš, 26. marca. (Tanjug) — Pristojni državni organi so opozorili izdelovalce cigaret v Nišu, Vranju in drugih mestih, naj z magistralskih cest odstranijo reklamne napise, po katerih vabijo voznike in potnike, naj kajdijo kent, winston, multifilter itd.

Ce oglašilni napisov ne bodo takoj odstranili, bodo morali plačati velike denarne kazni. Toda izdelovalci cigaret čakajo na podrobnejša tolmachenja zakona o prepovedi reklame za cigarete in alkohol, ki velja od začetka letošnjega leta, in še zmeraj upajo, da se bodo kako izmazali.

Tobačna industrija že pet mesecev vztrajno zahteva za »podrobnejša tolmachenja«, zlasti pa jih zanima, kaj je

mišljeno z izrazom »javna občila«, v katerih je zakonodajalec prepovedal delati reklamo za cigarete in alkohol. Upajo, da je v tem primeru mislil predvsem na časnikarje, radio in televizijo. Na voljo je namreč najmanj 1000 različnih možnosti, da kadilcem sporočijo, da so pripravili nove cigarete ali da so spreminili kakovost ali embalažo sedanjih vrst cigaret.

Trgovina SFRJ z Italijo

V Beogradu so se začeli pogovori o možnostih menjave letos

BEograd, 26. marca (Tanjug) — V Beogradu so se danes začeli jugoslovski-italijanski pogovori o trgovini. Jugoslovska delegacija vodi pomočnica zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Milica Ziberna, italijansko pa direktor uprave v zunanjetrgovinskem ministristvu Armando Frascassi.

Delegaciji bosta med dnevničnimi pogovori ocenili stanje blagovne menjave in njene probleme v lanskem letu, možnosti za menjavo v letu 1973, obsejno blagovno menjavo in čezmorsko sodelovanje. Pogovori se bodo nanašali tudi na stike z EGS v luči bližnjih pogajanj o sklepih bližnjih trgovinskih sporazuma med Jugoslavijo in evropsko gospodarsko skupnostjo.

Ženske živijo dlje

V Vojvodini so l. 1964 živele 4,7 leta več kot moški

NOVI SAD, 26. marca (Tanjug) — V Vojvodini je umrljivost žensk manjša kot umrljivost moških. Tako na primer je leta 1957 znašala stopnja umrljivosti pri moških v Vojvodini 10,8, pri ženskih pa 9,8.

Šest let pozneje je bila razlika enaka, le da se je stopnja umrljivosti pri moških zmanjšala na 9,4, pri ženskih pa na 8,4.

Strokovna analiza pa je pokazala, da so te razlike v umrljivosti dejansko veliko večje, saj so ženske v Vojvodini povprečno starejše od moških. Medtem ko so na primer leta 1948 deklice lahko pričakovale, da bodo živjele povprečno 3,8 leta dlje od svojih vrstnikov, je leta 1963 oziroma 1964 znašala ta razlika že 4,7 leta.

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Janez Stanič (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miro Zakrajšek (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černeč (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »DELO«), France Vrečar (sobotna priloga), Bogo Sajovic, Olga Ratej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža), Aco Pasterjank (poslovna stran)

Izvoz TV filmov

Zanimanje socialističnih TV za naš program — Tokrat so predstavniki šestih pokazali le beograjske oddaje

BEograd, 26. marca. (Tanjug) — Poslovno združenje »Jugoslavija-filma« je sklenilo s predstavniki televizijskih ustanov šestih socialističnih držav sporazume o prodaji in izmenjavi več kinematografskih in televizijskih filmov in programov.

To je bila dejanska prva organizirana predstavitev naših filmov, s katero je beograjsko poslovno združenje omogočilo predstavitvi kinematografskih ustanov Sovjetske zveze, NDR, Bolgarije, Češkoslovaške, Madžarske in Poljske, da se seznanijo z našimi največjimi filmi in televizijskimi oddajami in programi ter izbere tiste, ki se jim zde najzanimivejše in najprimernejše za prikazanih na tej predstavitvi, je delegacija bolgarske televizije izbrala 21 filmov in pri tem tudi pripravila, naj bi oddajo »Fortret Isidor«. Pa po poslani na festival mednarodnega Redčega križa v Bolgariji. Sovjetska televizija bo svojim gledalcem prikazala dva filma, nagrajena na letošnjem marčnem festivalu v Beogradu, »Sovak« in »Ljubezna«. »Ljubezna« so izbrali tudi nemška, bolgarska in češkoslovska televizija, »Sovak« pa bolgarska, poljska in češkoslovska.

Priljubljena serija »Teater v hiša« je bila vseč tudi pred

izmed 46 filmov in oddaj,

oglašujte v dnevniku DELO

oglašujte v dnevniku DELO

Kongres ZK Slovenije — kritična ocena dela

Do srede aprila bodo pripravili izhodišča za kongresno resolucijo — Poročilo o delu CK ZKS naj celovito in kritično oceni stanje in delo ZK

LJUBLJANA, 26. marca. (Tanjug). Pod predsedstvom Franceta Popita je bila prva seja odbora za pripravo VII. kongresa ZK Slovenije. Odbor je bil hkrati s štirimi komisijami imenovan na 32. plenumu CK ZKS.

Ustanovili so delovne skupine za tale področja: družbeno-gospodarska in socialna vprašanja (predsednik Miran Potrč), idejnopolitična vprašanja razvoja izobraževanja, znanosti in kulture (Emil Rojč), razvoj samoupravljanja in političnega sistema (Roman Albreht), razvoj ZKS in ZKJ (Kari Slujs) in mednarodna gospodarska in politična vprašanja (Vlado Šestan). Delovne skupine bodo skupaj s sekretariatom odbora za pripravo, v katerem so vodje vseh delovnih skupin in član sekretariata CK ZKS Lojze Brišič, do srede aprila pripravili izhodišča za kongresno resolucijo, oprto na delovni program X. kongresa ZKJ, o katerih bo nato razpravljali odbor. Računajo, da bodo do srede junija pripravili prvi osnutki resolucije. Delo za pripravo kongresnih dokumentov bo moralo biti zelo intenzivno.

Na seji odbora so poudarili, da mora poročilo o delu ZK Slovenije med kongresom celovito in kritično oceniti stanje in delovanje ZK v tem obdobju, resolucija pa opredeliti usmerjenosti in naloge ZKS v naslednjem obdobju. Zlasti so poudarili, da bodo poročilo — kot analitično osnovo preloženega pota oziroma politično bilanco zveze komunistov — dali v javno razpravo skupaj s predlogom resolucije. Na samem kongresu pa bi razpravljali o omenjenih dveh dokumentih, kar naj bi po besedah predsednika CK ZKS Franceta Popita prispevalo k racionalnejši in konkretniji razpravi.

Na seji so poudarili, da bodo priprave na VII. kongres ZKS potekale hkrati s pripravami na X. kongres ZKJ, ter bo njihova vsebinska podoba enotna. Republiški kongres pa bo poleg splošne usmerjenosti ZKJ tudi izrazil specifični razmer in potrebe revolucionarnega boja ZK in delavskega razreda v Sloveniji.

Dopolnila v naftni industriji

«Naftagas»: TOZD delovne enote ali skupine delovnih enot?

KASTEL STARI, 26. marca. (Tanjug) — Tu se je začelo dvodnevno posvetovanje o uresničevanju ustavnih dopolnil v podjetjih naftne in petroleumske industrije iz vse Jugoslavije. Predstavnik «Naftagas» iz Novega Sada je opozoril na dilemo, na katero so trčili v tej delovni organizaciji — ali naj TOZD postane doseganje delovne enote to se je v TOZD konstituirala samo rafinerija v Pančevu. V «Naftagasu» so se lotili sestavljanja samoupravnih sporazumov. Pri »Jugopetrolu« iz Beograda so samoupravni sporazum podpisali 1. februarja, te dni pa pričakujejo konstituiranje TOZD.

Zakon o bankah ni v skladu z dopolnili

Komisija CK ZKS za samoupravljanje v združenem delu je razpravljala o uresničevanju ustavnih dopolnil v bankah in o osebnem delu z zasebnimi sredstvi

LJUBLJANA, 26. marca. Komisija CK ZKS za samoupravljanje v združenem delu je danes razpravljala o uresničevanju ustavnih dopolnil v bankah in o osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi v gospodarskih dejavnostih.

V bankah so se zavzelo lotiti prve faze uveljavljanja ustavnih dopolnil — normalnega prilaganja organizacijske in poslovne organizacije in uveljavljanja zahtevam. Pri tem pa lahko opazimo dva pristopa: prvi je povsem usklajen z ustavnimi dopolnili, drugi je v skladu z zakonom o bankah, ni pa povsem usklajen z ustavnimi dopolnili. Komisija je menila, da bi zato republiški sekretariat za finance moral sprožiti pobudo za spremembo

zakona o bankah, da bomo tako prišli do poenotnih izhodišč za koncipiranje upravljalkega procesa na področju bančništva.

Prva faza uveljavljanja ustavnih dopolnil je opozorila tudi na več še nedorečenih rešitev ali odprtih vprašanj, ki jih bo treba urediti, upoštevajoč zlasti naslednja izhodišča: kdo združuje sredstva, naj jih tudi upravlja; v upravljalškem procesu je treba zagotoviti načelo enakopravnosti; zaradi racionalizacije upravljalkega procesa bo treba uveljavljati določena merila glede neposrednega sodelovanja upravljalcev v določenih upravljalških telesih; v upravljalških telesih je treba uveljaviti delegatski odnos, predvsem pa odgovornost delegata do upravljalke baze itd.

Razprava je opozorila še na vrsto praktičnih problemov: kako urediti vprašanje obrestovanja deležev v ustanoviteljskem skladu, kako zagotoviti individualnim varčev-

vaicem tudi druge pravice razen obresti, kako spodbuditi proces povezovanja bank na širšem jugoslovanskem prostoru in podobno. Še posebej pa je poudarila, da je uveljavljanje ustavnih dopolnil v bankah močno povezano in odvisno od uveljavljanja ustavnih dopolnil v organizacijah združenega dela gospodarstva, saj bo le tako mogoče doseči, da bodo delavci v sleherni TOZD lahko resnični upravljalci tudi združenih sredstev v bankah.

ZDRAVKO STEFANČIČ

Dražje bo gledati in poslušati

V Črni gori predlagajo povišanje naročnine za RTV — Lokalne postaje

TITOGRAD, 26. marca. (Tanjug) — Sekretariat predsedstva konferencie SZDL Črne gore je danes razpravljalo o materialnem položaju RTV Titograd. Ugotovilo je, da so stroški poslovanja te ustanove v zadnjih sedmih, osmih letih narasli skoraj trikrat hitreje, ko je naraslo število naročnikov.

Sekretariat se je zavzel za to, da bi čimprej sklenili medrepubliški dogovor o zvišanju radijske in televizijske naročnine, da pa je treba pri tem upoštevati življenjski standard prebivalstva.

Na seji so tudi podprli pobudo in dejavnost RTV Titograd za ustanovitev lokalnih radijskih postaj.

Graditi več in ceneje

Posvet o stanovanjski gradnji na demonstracijskih gradbiščih

LJUBLJANA, 26. marca. — Pojutrišnjem se bo v Splitu začelo tridnevno posvetovanje o stanovanjski gradnji na tako imenovanih demonstracijskih gradbiščih. Gre za to, da začnemo tudi pri nas uvajati prijeme, ki bodo omogočili večji obseg gradnje stanovanj in vsaj stabilnejše cene, če ne pocenitve.

Na posvetu, ki ga je pripravil gradbeni center SRS, sodelujejo strokovnjaki iz vseh večjih mest in tudi iz tujine.

Pri nas je imamo nekaj izkušenj s demonstracijskimi gradbišči, zlasti pa bodo zanimivi predstavitelji iz Splita. IGOR PRESERN

Skladišča se polnijo

Leta 1972 nismo uresnili vseh gospodarskih načrtov — Stopnja rasti industrijske proizvodnje bo manjša kot prejšnjega leta — Trgovine prodajo manj

BEOGRAD, 26. marca. V gospodarski zbornici Jugoslavije so danes govorili o uresničevanju napovedi in načrtov v gospodarstvu leta 1972.

Analize zavoda za tržne raziskave, ki jih je danes razložil njegov direktor Julije Drasinover, so pokazale, da načrtov za gospodarstvo v letu 1972 v glavnem nismo uresnili. Najbolj nerealne so bile napovedi glede deviznega priliva v turizmu. Pričakovali smo, da se bo v primerjavi z letom 1971 povečal za 28 %, v resnici pa se je povečal za 23 %.

V letu 1973 pričakujemo stalno naraščanje industrijske proizvodnje, čeprav bo stopnja rasti manjša kot v prejšnjih letih. Januarska je stopnja rasti znašala kar 11 odst., februarja pa samo še 8,5. Tako računamo, da bo po prvem četrtletju letošnje leto letu industrijska proizvodnja povprečno za 5 do 7 odst. višja kot lani.

Pričakujemo lahko, da se bo povečal uvoz, izvoz pa verjetno manj kot lani. Februarja letos so tudi zaloge tako narasle kot že pet let nazaj. To velja zlasti za trgovino. Zaradi povišanih cen in zamrznjenih osebnih dohodkov se je povpraševanje na domačem trgu zmanjšalo, zlasti kar zadeva kmetijske pridelke in živila. Upa da tudi povpraševanje po tekstilnih izdelkih. Leta 1971 je realizirano povpraševanje po tkaninah znašalo 2,74 kvadratnega metra na prebivalca, leta 1972 pa 2,69. Skupno povpraševanje po avtomobilih je bilo leta 1972 za 11 % manjše kot leta 1971, po motornih kolesih za 3 %, po hladilnicah za 9 %, radijskih sprejemnikih za 25 %, transistorjih pa celo za 75 %.

Po anketi, ki jo je februarja letos pripravil zavod za tržne raziskave, je 28 % anketiranih gospodarskih organizacij napovedalo, da bo v naslednjih treh mesecih povečalo cene za svoje izdelke.

Naglo se zmanjšuje potrošnja umetnih gnojil, ker so se možnosti za nakup poslabšale. Glede na to, da smo s pšenico zasedali okrog 500 tisoč ha manj nje kot leta 1971, pa lahko tudi v najbližjem primeru pričakujemo, da bo letošnji pridelek za milijon ton manjši od lanskega.

Sodijo, da premore naše kmetijstvo okrog 33.000 traktorjev, vendar to število ni realno, ker je veliko traktorjev pokvarjenih. Računamo, da je uporabnih komaj

JULIJE DRASINOVER: manjše povpraševanje na trgu

70 % kmetijskih strojev, uvoz traktorjev pa spremljajo razne težave.

Sicer pa strokovnjaki napovedujejo, da bo letošnja letina spovrhnena. BOJANA JAGER

Zemlja še ni preorana

V Slavoniji in Baranji se je te dni začela spomladanska setev

OSLJEK, 26. marca. (Tanjug) — V Slavoniji in Baranji se je te dni začela spomladanska setev. Vendar pa kmetijski strokovnjaki pri gospodarski zbornici v Osijeku pravijo, da najbrž setev ne bo končana v določenem roku. Veliko zemlje namreč še niso preorali, ker zaradi vremena tega ni bilo mogoče storiti jeseni, tako da je 30.000 hektarov zemlje ostalo nezasejana.

Težave imajo tudi z mehanizacijo, ki je bila jeseni zaradi težavnih delovnih pogojev precej pokvarovana, rezervnih delov pa ni. Mineralnih gnojil imajo dovolj samo tisti kombinati, ki lahko naročila plačajo takoj. M. BULATOVIČ

Tankerji z nafto v Splitu

Pristanišče bo veljalo 8.800.000 din - Obale nafta ne bo m. zala

SPLIT, 26. marca. — V severni luki Splita pred obrati Ine bodo kmalu začeli graditi novo pristanišče za tankerje do 90.000 ton nosilnosti. Imelo bo svoj natovno za natovarjanje in raztovarjanje ladij ter bo opremljeno z najsodobnejšimi napravami. Graditev pristanišča bo veljala 8.800.000 dinarjev, njen promet pa bo 800 do 1.200 tisoč ton natnih derivatov letno.

Da bi preprečili onesnaženje morja na področju Kaštelanske riviere, bodo postavili zaščitni pas, ki bo preprečeval širjenje odpadnih snovi in popolnoma zaščetil obalo. M. BULATOVIČ

Pomlad privablja turiste

V Splitu sprejme Kompass vsak torek 500 britanskih turistov

SPLIT, 26. marca. — Čeprav je bila turistična sezona na področju Splita in Hvarna letošnja zimsko boljše kot lani, so z nastopom pomladi začele prihajati številne skupine turistov iz države in iz tujine. Na Hvaru trenutno prebiva tisoč gostov.

Preko poslovalnice General-turista je v Split prispelo 180 študentov fakultete v Torontu, Atlas pa je sam pripeljal 70 turistov iz ZDA, Švice in Velike Britanije. Poslovalnica ljubljanskega Kompassa vsak torek sprejme okrog 500 turistov iz Velike Britanije, ki tu začeljno ali končujejo kriziranje po Jadranu in Sredozemlju. M. BULATOVIČ

SODOBNO RAZSTAVLJENA SODOBNA OPREMA — Včeraj so na gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli 4. mednarodno razstavo JUTRO 73, na kateri razstavlja 200 podjetij iz 12 držav. Foto: Janez Zrnc

Razstava 'Jutro 73' odprta

200 podjetij iz 11 držav v ljubljanskem razstavišču do 31. marca

LJUBLJANA, 26. marca. — Dopoldne so na Gospodarskem razstavišču odprli tretjo mednarodno razstavo trgovinske in gostinske opreme, aranzersiva, embalaže, strojev za pakiranje, transporta in skladiščne opreme »JUTRO 73«.

Razstavo je odprl podpredsednik slovenske gospodarske zbornice Jože Valentič, ki je poudaril, da se tovrstna jugoslovanska oprema že koša z izdelki znanih evropskih izdelovalcev. To ji omogoča, da se uveljavlja tudi na tujih trgih in se zlasti na vzhodnem.

Na razstavi sodeluje 200 podjetij iz 11 držav in bo odprta do 31. marca. Do tedaj bodo na njej tudi vsak dan predavali. ILJA POPIT

Februar za 2% dražji

V Srbiji so se najbolj podražila živila - Primerjava z lani: za 16,4 % višje

BEOGRAD, 26. marca. (Tanjug) — Po najnovejših podatkih statističnega zavoda Srbije so se nove prodajne cene v SR Srbiji prejšnji mesec povečale v primerjavi z januarjem za 2 odstotka. Cene, ki se pristo oblikujejo, so se zvišale za 2,5 %, cene ki so pod nadzorstvom, pa za 1,9 %. V primerjavi z lanskim prvima dvema mesecema so bile cene v letošnjem januarju in februarju za 16,4 % višje.

V letošnjem februarju so se od januarja najbolj podražila živila, in sicer za 3,4 %, nadalje cene alkoholnih pijač — za 2,4 %, neprehrambenih izdelkov — za 1,5 % in storitev — za 1 odstotek.

Le za gotovino

Če republike ne bodo pokrile stroškov za bencinske bone, bomo ena redkih turističnih držav brez njih

KOPER, 26. marca. Zadnjega marca bodo prenehali veljati bencinski boni, s katerimi lahko tuji državljani pri nas kupujejo bencin. Če od 9. februarja letos pa je ustavljen tudi vsaka nadaljnja prodaja bencinskih bonov. V nekaj dneh bo tako Jugoslavija ena redkih držav, v kateri bodo morali tuji plačevati gorivo za vozila samo z gotovino.

Bencinski boni, ki jih je bilo mogoče kupovati v tujini in pri nas s konvertibilnimi valutami, pomenijo danes že običajno uslugo tujim državljanom, ki prihajajo k nam za daljši čas, bodisi poslovno ali na dopust. Z nakupom bonov si je tujece vnaprej zagotovili preskrbo z bencinom, pri tem pa je imel še posebno ugodnost — 5-odstotni popust.

Popust in pa stroške okrog izdajanja in prodaje bonov je doslej krija federacija. Z letošnjim letom pa bi morale te stroške prevzeti republike, ki pa se vse doslej še niso sporazumele, na kakšen način naj bi to izvedle. V maloobmejnem prometu se že kažejo posledice tega, da bencinskih bonov ni več

v prodaji. Na bencinskih črpalkah je zavetela črna trgovina z devizami, saj zamejci prav čisto plačujejo bencin v tuji valuti. Prej so kupili bone, zdaj pa devize menjujejo v dinarje kar z našimi državljani. Vse bolj pogosto pa prinašajo k nam tudi dinarje, ki so jih kupili v tujini, s čimer se zmanjšuje naša devizna realizacija.

Seveda pa pomeni prenehanje prodaje bencinskih bonov tudi krčenje turističnih uslug, kar vsekakor ne bo dobro vplivalo na bližnje turistično sezono, od katere si tudi letošnje veliko obetamo. Vse to seveda terja hitro in uspešen dogovor med republikami okrog stroškov za bencinske bone, sicer bo Jugoslavija letos edina evropska država z razvitim turizmom, v kateri se tuji ne bodo mogli oskrbeti z bencinom s pomočjo bencinskih bonov.

TOZE KLANJSČEK

Vrbsko jezero: čiščenje

Odplake iz naselij ogrožajo jezero — Naši strokovnjaki na ogledu del

CELOVEC, 26. marca. (Tanjug) — Skupina 20 jugoslovanskih strokovnjakov je danes končala tridnevni obisk na Koroskem, kjer se je seznanjala s tehniko odvajanja in čiščenja odpadnih voda iz naselij ob Vrbskem jezeru. Temu velikemu jezeru zadnja leta grozi nevarnost popolnega onesnaženja. Zda polgajo 16 km dolg kanal, po katerem bodo odtekale odplake iz naselij ob jezeru.

Zaupanje v smer ZK

Tihomir Vlaškalič: V nadaljnjem razvoju je pomembno, da utrdimo temelj enotnosti jugoslovanske skupnosti, to je samoupravni proizvodni odnos

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 26. marca. Prizadevanja srbskih sindikatov ob pripravah na V. kongres so pospešeno odvijajo v krepitvi vloge delavstva, uveljavljanju ustavnih sprememb (pri čemer je bila opravljena šele prva etapa) ustaljevanju gospodarstva in uresničevanju delitvenega sistema.

Svet zveze srbskih sindikatov je o tem razpravljala s sekretariatom CK ZK. Predsednik sveta Dušan Bogdanov je uvodoma ugotovil, da je treba vsebinsko ustavnih sprememb dojeti drugače, kot to kaže sedanja podoba, ko skušajo ponekod z njimi opraviti le na sunaj. Sindikati so tudi proti zapletenosti in nerazumljivosti v slogu amandmajskih besedil.

Stabilnost cen vseh življenjskih stroškov
Položaj okrog cen je nezadovoljiv. Sindikati niso za to, da bi stabilnost cen merili le po dveh ali treh artiklih, ki najbolj vplivajo na življenjsko raven. Po mnenju Bogda-

nova je treba doseči stabilnost vseh cen in življenjskih stroškov, če naj bi nemoteno začrtovali razvoj in samoupravne odnose.

Razpravljalci so med drugim opozorjali tudi na delavske stanovanja, ki so prva naloga, kajti delavci bodo vsa druga prizadevanja ocenjevali tudi v okviru tega, kar se bo naredilo na tem področju.

Ne kongres za vsako ceno
V razpravo je posegel tudi predsednik CK ZK Srbije dr. Tihomir Vlaškalič. Sindi' si morajo po njegovem stalno odsevani delovne in življenjske pogoje delavskega razreda. Zato tudi morajo biti priprave na kongres čimbolj

uskaljene in enotne, tako tudi ni nujno za vsako ceno hiteti s sklicevanjem kongresa.

Dejavnost ZK Srbije se zdaj opira na dve izhodišči: na pregled preteklosti in na akcijo za spreminjanje družbenih odnosov. Oboje je potrebno. Analiza nedavne preteklosti v ZK Srbije odkriva, da smo že šli v smeri decentralizacije jugoslovanske družbe in v nadaljnjem razvoju je zato pomembno utrditi temelj enotnosti jugoslovanske skupnosti: samoupravni proizvodni odnos. Vsa druga vprašanja, grobo rečeno, morajo izhajati iz tega osnovnega, in to je točka, na kateri se preverja vsaka politika.

Krepitev diktature proletariata
Stalno pretita dve nevarnosti: birokratizem in obnavljanje buržoazne družbe. Toda samo z bojem proti njima ti težnji ne bosta izginiili. V prizadevanjih za socialistično družbo je treba poudariti težo o krepitvi diktature proletariata, hkrati pa tudi potrebo po sposobnosti za dejanske spremembe, kajti same opredelitve so premalo. Vprašanje sposobnosti je pravzaprav pogoj za zaupanje v usmerjenost ZK.

Vse tuje sile, ki se zdaj og-

Odstop v Novem Sadu

Dr. Draško Redjep ostane še naprej član sveta »Zmajevih otroških iger«

NOVI SAD, 26. marca. (Tanjug) — Svet »Zmajevih otroških iger« v Novem Sadu je na današnji seji sprejel odstop dosedanjega predsednika dr. Draška Redjepa, hkrati pa sklenil, da še naprej ostane član sveta, ker so njegovo delo in prizadevanja v tej ustanovi ugodno ocenili.

Dr. Draško Redjep je odstopil kot predsednik, član sveta in sekretarista »Zmajevih otroških iger« po javnih kritikah, ki so letele na njegovo vedenje na kandidatski konferenci za izvolitev zveznih poslancev leta 1969.

Svet je tudi v splošnem pozitivno ocenil dosedanje »Zmajevе otroške igre«.

Amandmaji niso le fasada

Ko je govoril o uveljavljanju ustavnih sprememb, je Vlaškalič dejal, da je pomembno opaziti amandmajske fasade, namesto da bi si zares prizadevali spremeniiti odnose.

O gospodarskem ustaljevanju je povedal, da gre tu za spremembo v gromoznem položaju gospodarstva ter za usmerjenost delovnih organizacij v produktivnost in organizacijo dela.

Boj proti izkrivljanjem v družbi ni boj za uravnolovko, ampak boj za uresničitev delitve po delu. Socialna politika mora imeti razredni značaj, ker so težnje, da bi se uveljavila kot lastnina zasebnikov ali skupin.

Po vsem, kar se vidi in kar se govori, je na dani, da akcija obstaja, da je politično razpoloženje ugodno in da je nastopilo obdobje, ko bodo izšli te akcije odvisni od nas, od tistih, ki so v večini in ki so v premoči, je med drugim dejal Tihomir Vlaškalič.

INVESTITORJI, PROJEKTANTI!

OBIŠČITE NAS NA 4. MEDNARODNI RAZSTAVI OPREME JUTRO NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI HALA-A. OD 26. DO 31. 3. 73. INGENIRING KOVINOTEHNE RAZSTAVLJA: UVOŽENO OPREMO ZA KLIMATIZACIJO IN OGREVANJE TRGOVSKIH, GOSTINSKIH IN SKLADIŠČNIH PROSTOROV

VAŠ OBISK PRIČAKUJE

KOVINOTEHNA EXPORT IMPORT

CELJE

Banke se selijo v Maribor

Zdaj so na vrsti banke, ki urejajo svoje nove poslovne prostore sredi Maribora in se šele napovedujejo. Če so »bančniške razumele, da bo po vsej verjetnosti ostajalo več denarja v gospodarstvu, potem je njihovo naseljevanje mariborskega področja kar precej daljnovidna usmeritev. Lahko bi trdili, da so prihodnosti stujete bank znamenje, da postaja Maribor s svojim širšim zaledjem spet zanimivo. Kakšnih velikih dobrodošlic pa seveda ni, saj so v polpreteklem času banke marsikoga razočarale. Sceptiki zato sodijo, da so banke, kakršne so, še vedno uporabne za liberalni kapitalizem in da se ni dobro spreminjati in sprejeti odločitve za večje. Banke prihajajo zato, da zbirajo kapital in ga odnašajo, sodijo skeptiki. Gospodarstvo si bo lahko pomagalo le tedaj, ko bo imelo več denarja, ko ne bo prezadolženo, ko bo lahko uveljavilo svoje naložbe brez 60-odstotne udeležbe bančnih sredstev.

V tem je del resnice, ni pa vsa. Tudi če bo več denarja v gospodarstvu, so napovedi banke prepotrebna služba, ki lahko denar zbira in ga nalaga ter opravlja vrsto koristnih poslov doma in na tujem. Ne bi namreč smeli pozabiti, da se je vloga bank spreminjala, da so banke v resnici gospodarske organizacije, same in da je tisti del banke, ki je nekdo »pripravljal brakov«, danes servis banke. Zato o bankah in gospodarstvu ne bi smeli govoriti, kot o nemem ločenem. Prav zaradi tega so mnogi gospodarstveniki sodijo, da je prihod bank v Maribor korak naprej, kakor je korak naprej tudi drugačna vloga državnega kapitala.

V Mariboru so v zadnjem letu predložili vrsto načrtov in dolgoročni program gospodarskega razvoja mesta in regije. Če torej banke prihajajo, jim želijo kar na začetku dopovedati, naj nalagajo denar v skladu z načrti, nikakor pa ne tako, kot v minulih časih. To je torej prvi pogoj, da bi se ustvarjal drugačen odnos med gospodarstvom in banknim servisom, pa seveda med tistimi, ki banka dejansko so in ki se lahko sedaj tudi po tej poti uspešno srečujejo in sodelujejo.

Se diše gledajo pri tem tisti gospodarstveniki, ki opozarjajo na to, da se morajo banke vključiti v usmeritve, ki so programov tudi zaradi spoznanj sodobne ekonomske teorije in prakse v Evropi.

Banke naj bi postale dobri obveščevalci in usluževalci med programi, da bi dosegli zares učinkovite in smotne naložbe. Pametna naložba, sodijo nekateri ekonomisti, je danes tista, ki pomeni tujega, oziroma delovno silo na prvo mesto investicijskih odločitev. Naložbe, za katerimi je prazen prostor, ki zahtevajo vvoz delovne sile z vsemi stanovanjskimi in socialnimi težavami, so danes tudi v jeziku meščanskih naravnostcev nedonosne in predrage.

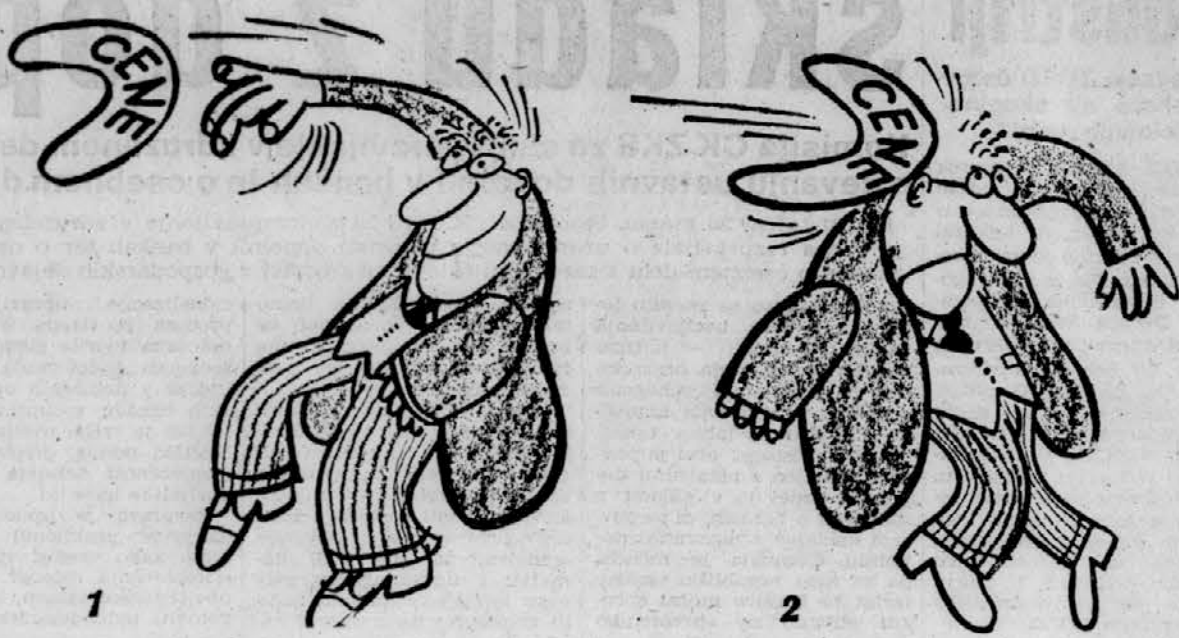
Pri tem bi torej morali upoštevati, da se velik presežek delovne sile iz mariborskega okolja ni šel na druga slovenska področja v tolikšnem številu, da ne bi v nekaterih središčih zamisljene naložbe še resno ovrlo pomanjkanje delavcev. To je izkušnja, ki ima svojo potrditev v dejstvu, da se je tega območja kar 36 tisoč delavcev zaposlilo v tujini, kar na prenaseljenem kmetijskem področju zanje ni bilo delovnih mest. To je, kot pravijo pregledi, najbolj vitalen del, mlad in sposoben, danes še kvalificiran po zahtevah sodobne evropske industrije. Sicer pa je še kakih 25 tisoč ljudi, ki živorarijo na nerazvitenih predelih. Z obrambnega, narodnostnega in poselitvenega vidika je to dobro. Ni pa dobra rešitina. Ta namreč napovedi tudi tistega, ki se drži zemlje do kraja, pripelje do odločitve: če je še treba iti, potem v boljše pogoje, v tujino. Tako se dve diletizmi zdomevce nepravilno poživljata z novimi.

Ce izvedemo naše programe, sodijo mariborski ekonomisti, posodobimo proizvodnjo, uvedemo sodobno tehnologijo, industrijske obrate, ki se približajo delovni sili, posodobimo promet za migracije na krajših razdaljah ter izkoristimo vse naše možnosti, lahko izseljevanje zaustavimo, dobimo pa nazaj tudi velik del tistih, ki so odšli zaradi pomanjkanja delovnih mest in neizenačenih pogojev med mestom in vasjo. Programe pa naj bi pomagale izvajati banke, sredstva gospodarstva, narodna banka in denar iz skladov.

V naših razmerah postaja selo odločilno, na katero mesto postavljamo človeka in njegov delovni potencial. Mariborske izkušnje kažejo, da ravnajo tudi banke najbolj rentabilno, če nalagajo sredstva predvsem tja, kjer človek ne more izrabiti svoje delovne sposobnosti in je brez dela, ali pa ga vnovčuje v razviti industriji v Evropi.

DRAGO VRESNIK

NINKOVIČ, DOMAČI BUMERANG

Po »Oslobodjenju«

Stanovanjske pravice ne moremo odpraviti

Nesprejemljiv predlog združenja lastnikov hiš in etažnih stanovanj na Hrvaškem — Razmere naj bi uredil republiški zakon — Zavrnjene zahteve

OD NASEGA ZAGREBSKEGA DOPISNIKA

Stanovanjska pravica, najsi gre za zasebno ali družbeno lastnino, ni v prid interesom skupnosti, zato jo je treba ukiniti. To je izvir mnogih nesreč, prepitov, korupcije, podkupovanja in težjih kaznivih dejanj, — trdi združenje lastnikov hiš in etažnih stanovanj, ki se je zaradi tega pred nedavnim pritožilo CK ZK Hrvatske. Njegova komisija za prošnje in pritožbe je ocenila, da je politično in družbeno nesprejemljivo, kako vodi to združenje akcijo za ukinitve stanovanjske pravice.

Spomnimo naj, da se je ta akcija najbolj razplamtela med razpravo o ustavnih dopolnilih, njena prizpa pa je bila ob sklepu preteklega leta, ko se je 95 lastnikov družinskih poslopj obrnilo na hrvaški CK. Njegova komisija za prošnje in pritožbe je akcijo obravnavala in jo ocenila, z njo pa je bil seznanjen tudi izvršni komite.

Združenje lastnikov hiš in etažnih stanovanj govori v svoji pritožbi o skupini ljudi, ki da si uprizarjave, skrivajo se za paravan delavskega razreda, obiti štirinajsto dopolnilo ustave SR Hrvatske ter še naprej obdržati zloglasno stanovanjsko pravico v družinskih hišah in etažnih stanovanjih, kar ni (politično) niti malo nenevarno. A lastniki stanovanj trdijo, med drugim, da stanovanjska pravica destabilizira gradnjo.

Pritožilo se je tudi združenje stanovalcev v zasebnih hišah in stanovanjih v Zagrebu. Ostro je zavrnilo trditve združenja lastnikov hiš ter ocenilo, da njihova akcija ni uperjena samo zoper nje, temveč je to shujskanje zoper družbe-

nopolitično ukreditve naše socialistične skupnosti. Sodilo nadalje, da gre za »illegalni postopek, katerega cilj je obremeniti administracijo družbenopolitičnih organizacij o uporabi stanovanj.«

Najpomembnejše določilo naj bi bilo, da ima občan pravico samo do enega stanovanja. Lastniki zasebnih stanovanjskih objektov bodo lahko še naprej uporabljali več etažnih stanovanj (ali tri manjša), kakor je to sicer urejeno tudi z zakonom o nacionalizaciji. Namen tega različnega obravnavanja je, da bi vzpodbudili individualno gradnjo, pri čemer je razumljivo, da tisti, ki imajo lastno stanovanje, ne morejo uporabljati še družbenega.

Do sprememb naj bi prišlo še glede zamenjave stanovanj. Predlagana novost je tudi, da delavcu ne bi bilo treba več delati v podjetju deset let, temveč naj bi se mu v ta rok štela tudi leta, ki jih je prebil v delovni organizaciji prej, predno je dobil stanovanje.

Razumljivo, da o vseh teh in še nekaterih drugih predlaganih novostih še ni enotnih

jene samo s pogodbo med njima. Nadalje poslanci predlagajo spremembe za pridobitev stanovanjske pravice, ki velja že s sklenitvijo pogodbe o uporabi stanovanja.

Najpomembnejše določilo naj bi bilo, da ima občan pravico samo do enega stanovanja. Lastniki zasebnih stanovanjskih objektov bodo lahko še naprej uporabljali več etažnih stanovanj (ali tri manjša), kakor je to sicer urejeno tudi z zakonom o nacionalizaciji. Namen tega različnega obravnavanja je, da bi vzpodbudili individualno gradnjo, pri čemer je razumljivo, da tisti, ki imajo lastno stanovanje, ne morejo uporabljati še družbenega.

Do sprememb naj bi prišlo še glede zamenjave stanovanj. Predlagana novost je tudi, da delavcu ne bi bilo treba več delati v podjetju deset let, temveč naj bi se mu v ta rok štela tudi leta, ki jih je prebil v delovni organizaciji prej, predno je dobil stanovanje.

Razumljivo, da o vseh teh in še nekaterih drugih predlaganih novostih še ni enotnih

mnenj ter da bodo morali tako imenovani delovni predlogi prehoditi še dolgo pot. MARJAN KUNELJ

Prednosti nimanihče

Trgovina postaja enakopravna s proizvodnjo - Povezovanje v več smerih

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

Beograd je eno naših glavnih trgovskih središč. Beograjska trgovina je v celotnem jugoslovanskem prometu na veliko udeležena z 18 odstotki, v prometu na malo pa s 14 odstotki. Velik razvoj v zadnjih letih pa skriva v sebi tudi velik razkorak z materialno proizvodnjo, ki je ves ta čas ostajala več ali manj na isti ravni, prav v to pa posega 8. točka 11. ustavne spremembe, okrog česar je beograjska gospodarska zbornica sklicala pred nedavnim posebno posvetovanje.

Med drugim so razpravljali, kako se spoprijemajo z uvajanjem ustavnih sprememb in kako daleč so z uveljavljanjem neposrednega vpliva združenega dela pri proizvodnji na združeno delo v trgovini. Posamezni odpori v trgovini se pojavljajo prav zaradi uvajanja te enakopravnosti, zaradi katere izginja vladajoč položaj trgovine.

Povezovanje proizvodnje s trgovino ne poteka le po enem tiru, ampak v treh temeljnih oblikah: prva je fizična integracija, ko se proizvajalec in nosilec dela v trgovini združijo v neko organizacijo; druga oblika je dolgoročno poslovno sodelovanje za doseganje skupnih ciljev, tretja pa so posamezni poslovni odnosi.

Pri vsem skupaj pa gre za to, da se med trgovino in proizvodnjo ne vrivajo kupoprodajni odnosi, kajti sicer bi trgovina še nadalje jemala denar od proizvodnje, namesto da bi dobivala le ustrezni del za delo, ki ga je vložila. Tudi glede akumulacije ima trgovinsko delo pravico le na akumulacijo iz presežnega dela.

Teza o trgovini kot o servisu je gospodarsko netočna, družbeno pa nesprejemljiva. Slišerno družbeno koristno

delo je enakopravno. Tudi če bi iz trgovine napravili servis, bi s tem še ne odpravili možnosti za odtujevanje presežka dela. Uveljavljanje ustavnih sprememb pa je treba meniti prav po tem, v kakšnem položaju je tisto najbolj odtujeno delo. ANDREJ ARKO

Poceni in vendar dobro

NIS, 26. marca (Tanjug) — Iz solidarnostnega sklada bodo letos zgradili 560 stanovanj za delavce. Lokacija je že odobrena in sklad za komunalno izgradnjo v Nisu ju je opustilo prispevka v skupnem znesku približno 15 milijonov dinarjev.

Pred kratkim so dosegli samoupravni sporazum v občinskem, sindikalnem svetu. S tem sporazumom so določili, da bodo za gradnjo delavskih stanovanj porabili približno 60 milijonov dinarjev. Kvadratni meter stanovanjske površine bo stal približno 2000 dinarjev.

To pa nikakor ne pomeni, da bi bila stanovanja za nižke delavce slabše kvalitete. Zatrjujejo, da bodo stanovanja glede udobja enakovredna vsem tistim stanovanjem, kakršne so gradili doslej.

Predor - krajša pot

Na cesti med Titogradom in morjem naj bi prebili planino Sozina, ki loči skadarsko kotlino od morja — Predor bo dolg 5370 metrov — Tudi cestnina

Poleg velikega mostu prek tesni Verige v zalivu Boke Kotorske, o čemer smo že pisali, bo cestno podjetje iz Titograda zgradilo še en velik objekt na jadranski magistrali, speljani skozi Crno goro. Gre za predor Sozina, dolg 5370 metrov, ki ga bodo prebili skozi istoimensko planino. Ta ločuje Skadarsko kotlino in Črnogorsko primorje.

Skozi ta predor naj bi stekel avtomobilski promet od Virpazarja ob Skadarskem jezeru do Petrovca na morju. Prometni strokovnjaki že dolgo opozarjajo na nevarnosti, ki preže na tej cesti, o čemer so se lahko prepričali vsi tisti, ki so vsaj enkrat potovali iz tedaj polna in nepreglednih ovinkov, vzpenja se za dobrih 9 odstotkov. Med turistično sezono je tu videti dolge kolone avtomobilov, avtovosil in tovornjakov s prikolicami, ki si le s težavo utirajo pot proti morju ali v notranjost države. Pozimi povzročajo voznikom

preglavice še poleđica. Vsako leto je to delo veliko prometnih nesreč. Zato so se odločili za predor.

Po cesti od Virpazarja do Petrovca in nazaj je leta 1965 potovalo 263.165 vozil, leta 1970 pa že 1.312.540, leta 1977, ko bo zgrajen predor Sozina, pa naj bi jih bilo kar 3.940.000. V prvi fazi gradnje naj bi imel novi predor dvo-pasovni cestiški, široki skupaj 7,50 metra, po kateri bi lahko peljalo 1800 vozil na uro. Cestišče naj bi imelo dva zaščitna pasova, z vsake strani po enega, pod njima pa bodo speljali vodovodne cevi,

po katerih bo tekla pitna voda iz Skadarskega jezera v Črnogorsko primorje, in naftovod, ki naj bi od sosednjega Bara vodil v notranjost države.

Dovolj prostora bo tudi za energetske in telefonske-telegrafске kable. V predoru bodo avtomatska razsvetljava in ventilatorji, ki bodo skrbeli za naravno kroženje zraka, naprave za nadzorovanje vidljivosti, analizator zraka, alarmne naprave, telefoni za poziv zdravilnika ali mehanika, naprave za štetje vozil in ugotavljanje zastojev v prometu, semafori, telefoni in

„Pred očmi je imel dobiček“

Če pogledamo bistvo antisamoupravnih deviacij — torej liberalizma, nacionalizma, anarholiberalizma ter ultra radikalizma, ki so se pojavile na Hrvaškem, v Srbiji, Makedoniji, Sloveniji in drugje, spoznamo, da so bile vse te tendence v službi tehnokratizma. Materialna osnova teh gibanj je bil zgoj tehnokratizem, ki se je pojavil v materialnih odnosih, kasneje pa se je začel krepiti tudi kot družbeni odnos, je dejal predsednik sindikatov Dušan Petrović v Sarajevu.

Po Petroviću pa so obenem še vedno prisotna tudi mišljenja, ko žele posamezna okolja bolj proti tehnokratizmu poistovetiti z bojem proti tehnični inteligenci, kar je svojevrstna razlika odpora samoupravljanju; poudaril je, da so nas prav tehnokratizem in taka mišljenja pripeljali do gospodarskih težav. Tehnokratizem ni namreč skrbel za koristi družbe delavskega razreda, za samoupravljanje, življenjsko raven itd. Njegov interes je bil skupinski in ne, kot bi veljalo, skupen — pred očmi je imel dobiček in ne samoupravni dohodek, je dejal Petrović. M. B.

Umirjeni optimizem

Jovanka Bričić piše v Borbi o najnovejših napovedih zavoda za tržne raziskave, kjer navajajo, da se naročila za domača tržišča povečala za 7 %, kar je najmanjši odstotek v zadnjih štirih letih. Naročila za izvoz so se povečala za 25 %, kljub temu pa je to manjši odstotek, kot je bil v preteklih letih. V marcu lahko pričakujemo nekoliko počasnejši rast konjunktura vendar pa v naslednjih treh mesecih enako ekonomsko konjunkturo, kot v istem razdobju lanskega leta. Pri vsem tem pa je treba upoštevati tudi trije prognoze, ki napovedujejo, da se bo povečala proizvodnja v svetli predvsem pa v zahodnoevropskih državah. Tako pričakujejo, da se bo v teh državah povečeval bruto proizvod letno za 7 %. To je takšna stopnja rasti, ki ni zaželeno od sredine 50 let. Nepravilno bi bilo, če tega trenutika ne bi upoštevala Jugoslavija, ker se bo ta razvoj v svetovni proizvodnji nedvomno odražal tudi v našem gospodarstvu. Zaradi tega se diskretno predlaga, da se še sedaj začnejo popuščati ventili. Trenutek je delikaten. Če bo potrebno popuščati, potem je ta novi ciklus v svetovnem gospodarstvu izredna prilika, da se stimulacija za zmanjšani gospodarski optimizem na domačem trgu išče v šansi za povečanje izvoza.

Partija, svoboda, disciplina

NIN objavlja poglavje iz knjige Veljka Vlahovića »Revolucije in ustvarjalnost«, ki bo v kratkem izšla. V njem je tudi naslednja misel: V zares revolucionarni, dinamični partiji, v partiji, ki se sama spreminja, postaja disciplina predvsem sestavni del zavestne aktivnosti posameznih ljudi. V takih pogojih sprejemanje partijske discipline ne pomeni izgubljanje lastne svobode. Svoboda je mogoče izgubiti, če se partija spremeni v birokratsko silo v revolucionarni partiji je disciplina element dela, pojmovanega kot akcija. Taka disciplina je element svobode, in to višje stopnje svobode. Če se namreč ljudje združujejo zaradi družbenega napredka, če zavestno sprejemajo disciplino, pomeni ta disciplina višjo kvaliteto zavesti, zato je sposobna ustvarjati tudi več svobode, tako individualne kot tudi družbene.

nosti take gradnje bo povedal tudi izvršni svet Crne gore, ki naj bi tudi odobril gradnjo predora. V prid novemu predoru niso le že omenjeni razlogi o nevarnosti sedanje ceste, speljane prek gorskih grebenov, temveč tudi krajša pot, saj se bo potovanje iz Virpazarja do Petrovca skozi predor skrajšalo za 5,5 kilometra, od Virpazarja do Sutomora pa kar za 22,5 kilometra. Pot od Titograda do morja pa bi se skrajšala od zdajšnjih 90 minut na pol ure.

MILUTIN DJAKOVIC

Zapiranje nerentabilnih rudnikov

SARAJEVO, 26. marca (Tanjug) — V združenih rudnikih BiH so ustanovili posebno strokovno komisijo, ki bo preučila položaj rudnikov Kamengrad, Mešiči in še nekaterih manjših rudnikov, ki v sedanjih tržnih pogojih ne morejo poslovati rentabilno. Strokovni štab združenih rudnikov bo nato predlagal konkretne rešitve in ukrepe.

no kulturno in naravno vrednoto zavarovali vse drevje posebne debeline ki naj ne bi bila manjša od enega metra. Za takšno zavarovanje je bil doslej potreben namreč dolgotrajen in zamotan postopek. Tudi gozдна gospodarstva temu predlogu pred dvema leti, ko je bila začeta akcija, niso nasprotno. Gozdarji pa morajo imeti pri tem seveda podporo širše slovenske javnosti. Ta naj bi se pokazala tudi na skupščinskih odborih, ki bodo v kratkem obravnavali nov zakon o gozdovih. Morda na prvi pogled obrbna in nebitvena zadeva, ki ostaja sprčo drugih problemov s katerimi se srečuje nov zakon, neopazna, pa je le odraz naše narodne zavesti in kulturnega odnosa do naravnih dobrin ter še posebej do našega gozda. Ne bi bilo prav, če bi obveljal obrben rek, da zaradi preveč gozdov ne vidimo naših drevov.

ING. MILAN CIGLAR

Una bo pristopna

BOSANSKA KRUPA, 26. marca (Tanjug) — Ema rediči še neonesnaženih rek v naši državi, skrajšajša lepota Una, bo do konca tega leta postala dostopna domačim in tujim turistom. Do 1. septembra bodo namreč modernizirali cesto med Grmušo in Srbljanom, medtem ko naj bi bila ostan ob Uni po vsej dolžini 55 km od Bosanskega Novoga čez Bosansko Krupo proti Bihacu dograjena do letošnjega dneva republike 29. novembra.

Zapišimo v zakon

Pravkar je v obravnavi nov zakon o gozdovih. Slovenski gozdarji so predlagali, naj bi v naših gozdovih kot poseb-

Druga faza v Vlasini

Hydroelektrarna bo podvojila svojo zmogljivost - Več vode v jezeru

SURDULICA, 26. marca (Tanjug) — Tu so začeli graditi objekte druge faze vlasinskih hidroelektrarn. Čez štiri leta se bo tako na tem območju podvojila proizvodnja električne energije. Zda vgrajujejo pet novih agregatov, obenem pa gradijo tudi objekte, ki sestavljajo del črpalnih postaj.

Direktor vlasinskih hidroelektrarn Petar Koetić je izjavil, da bodo do sredine leta 1975 končali vsa dela pri montiranju agregatov, leto dni kasneje pa pri črpalnih napravah. Moč vlasinskih elektrarn se bo tako povečala od sedanjih 57 na 129 megavatov. Letna proizvodnja električne energije se bo podvojila: od 160 milijonov kilovatinih ur v letu 1973 na 326 milijonov v letu 1977. Proizvodnja električne energije bo tako prispevala k bolj enakomerni preskrbi iz elektriko.

Iz planinskih rek bodo akumulirali v Vlasinskem jezeru še dodatnih 90 milijonov kilovatinih metrov vode. Gradnja objektov druge faze vlasinskih hidroelektrarn bo stala 303 milijone dinarjev. Vsa sredstva so zagotovljena.

PONOS GOZDOV — Posebno velika drevesa so pri nas že prava redkost. Zakaj jih ne bi zaščitili?

Mnenje in kritika

Drevesni orjaki naj bodo varni

Velika škoda bi bila, če ne bi zavarovali posebno velikih in lepih drevov, ki so v okras naših gozdov

Gozdovi so Slovencem več kot samo vir za pridobivanje lesa. Varujejo tla, zagotavljajo kmetu osnovne pogoje za njegovo vztrajanje na domači zemlji, varujejo naselja pred pustošenji, ki jih povzročajo poplave, vzdržujejo naravno ravnovesje v prostoru, nudijo možnosti za odih in uveljavljanje turizma, so okras naše domovine in sploh poglavitni sestavni del kulturne krajine.

Slovenec smo se tudi pri gospodarjenju s tem bogastvom doslej v glavnem dobro izkazali, tako da nam pri tem zavidajo marsikateri sosedi. Predvsem ohranjamo gozdove na naravni podlagi in gozdomarji z njimi po načelih trajnosti in naravnega pomlajevanja.

Slovenska gozдна gospodarstva so pred nedavnim skupaj z biotehniško fakulteto in njenim gozdarskim inštitutom v okviru večje mednarodne akcije izločila izmed najbolj naravno ohranjenih gozdov na različnih rastiščih približno dva tisoč hektarov gozdov, ki v njih posledje ne bosta več peli seklira in žaga, ampak bodo prepuščeni naravnemu razvoju. V njih bodo domači pa tudi tuji strokovnjaki in znanstveniki lahko preučevali naravne zakonitosti goz-

morejo več priraščati tako kot mlajša in bolj vitalna drevesa. Zato tudi gospodarjenje z gozdovi ne more temeljiti na ohranjanju starih sestojev ali celotnih gozdov, saj bi bila to velika gospodarska škoda pa tudi v smislu nenevarnosti za nadaljnji obstoj in pomlajevanje gozdov. A pomanjkljivo posejani gozdi naših gozdovih, je drugačen. V njih se odražajo spoštljivost do narave, njenih zakonitosti, do njene vztrajnosti in šilavosti, skratka, v svojem odnosu do starih orjakov kažemo odnos do višjih etičnih vrednot.

Prava redkost, tudi dneve lahko hodimo po gozdovih pa bomo težko našli na drevo, ki meri v prsni višini kaj več nad en meter. Še posebno redka so ta drevesa med iglavci, naših lahko trdimo, da odpade od skupne lesne zaloge na njih komaj kaka tisočinka promila. Prav orjaska drevesa pa so ponos vsakega gozda. Seveda nima gozda za pridobivanje lesa nobenega pomena, saj stara ne

oglašujte v dnevniku **DELO**

Aktualen komentar

Zakaj odgoditev devizne borze

PISE: FRANCE SEUNIG

Začetek poslovanja novega deviznega tr...

lahko izzivali te majhen del svojega mo...

Pred zasedanjem dvajseterice

Navedena vprašanja so med drugim predmet...

Milton Friedman v Beogradu

Vojni intenzivnosti študija temeljnih monetarnih...

Na zadnjem zasedanju skupine dvajseterice...

Slabo upanje na pravočasno pripravo predloga

Predsednik skupine dvajsetih Jeremy Morse...

Monetarna kriza ni docela premagana

Da se ni zagotovljena trajnejša umiritve mednarodnega...

Šil bodo na 29 potniških ladjah, ki plujejo pod zastavami...

POSLOVNE VESTI

Celje: Visoka proizvodnja v »Aeru«

V kolektivni kemične in grafične industrije »Aero«...

Maribor: Pogovori »TAM«-»Belta«

V Mariboru so se sestali predstavniki mariborske tovarne...

Maribor: »Talis« povečal proizvodnjo

V tovarni »Talis« Mariboru bodo letno povečali proizvodnjo...

Slavonska Požega: Servis v Ljubljani

Novica, da je zaradi prenehanja proizvodnje...

avtomobilov vrste NSU-prinz »Unis Commerce«...

Beograd: Kompenzacija za umetna gnolja

Organizacije združenega dela, ki proizvajajo ali uvažajo umetno gnoljo...

Reka: Ladje za »JLP«

Zdaj so znana imena vseh ladij, ki jih je »Jugoslovanska linajska plova«...

Varšava: Velik obisk turistov

Pojtsko bo letos obiskalo z ladjami več kot 18.000 tujih turistov...

Seznam najstarejših gradbenih strojev v Avstriji...

Bonn: Cene gradbenih strojev naraščajo

Proizvajalci opreme za gradbeništvo so bili v velikih skrbih...

Bonn: Koncentracija tekstilne industrije

Zahodnonemški tekstilci so letos optimisti, saj pričakujejo preobrat v dosedanjih relativni stagnaciji...

Države v razvoju proti „drsečim tečajem“ valut

Skupina 24 finančnih ministrov držav v razvoju je v Washingtonu ostro ob...

Vodilne industrijske države sveta so si nakopale ostro kritiko...

Predstavniki držav v razvoju so se sešli v Washingtonu neposredno pred začetkom...

Ta sklop je bil po njihovih besedah sprejet zunaj okvira mednarodnega monetarnega...

skladi in pomeni oviro v procesu mednarodnih posvetovanj...

Ministri so ponovno potrdili, da je sistem trdnih valutnih paritet...

ureditve v svetu.

»Kronični primanjkljaj«

Eden izmed glavnih vzrokov najnovejšega dolarske krize je...

Ameriški izdatki vzdrževanja vojske v tujini in potroš...

„Dohodki“

V razširjeni EGS je na prvem mestu po narodnem dohodku Danska...

Primerjava podatkov o bruto družbenem proizvodu in narodnem dohodku...

V obdobju 1963-71 se je bruto družbeni proizvod najmočnejše povečal...

Table with 2 columns: Country, Value. Includes Denmark, France, Belgium, etc.

Triletni ameriški kredit

Za nakup pšenice, olja, bombaža in tobaka 85 milij. dolarjev

Uradno so sporočili, da je ameriška vlada odobrila Ameriški triletni kredit...

Energija in EGS

Nuklearna proizvodnja električne energije v »devetorici« EGS dosegla že skorajda 6 odst. celotne proizvodnje

Neto poraba električne energije v deželah Sesterice se je povečala za 7,6 odstotkov...

Med proizvodnimi viri električne energije v Sesterici se je za 50% povečala nuklearna proizvodnja...

Table showing electricity production and consumption in EGS countries from 1970 to 1972.

Zastava: izvoz v Grčijo

Spremenjeni pogoji izvoza »Crvene zastave« iz Kragujevca v Grčijo

Desetletno sodelovanje med »Crveno zastavo« in družbo »Polidise« iz Soluna...

Sejem uspeha

Na spomladanskem velesejmu v Gradcu bo od 28. aprila do 6. maja razstavljalo tudi 81 podjetij iz Jugoslavije

Na letošnjem mednarodnem spomladanskem velesejmu, ki bo od 28. aprila do 6. maja v Gradcu...

SUROVINE

Jugoslovanski izvoz v Avstrijo se je povečal za 21,4 odstotka

Dosedanji sejni, posebno pa še lanski jesenski, so bili na splošno uspešni...

ja bojazen, da bo ta gospodarska manifestacija izgubila na zanimivosti...

Prirediteljem je to uspelo s popolnoma novimi razstavnimi koncepti...

Dražitev bakra

Jugoslovanska proizvodnja bakra, največja v Evropi, je v zadnjih šestih letih narasla od 70.000 na 130.000 ton

Po dveh mesecih divjega naraščanja se je dražitev bakra na londonski borzi zadnje dni ustavila...

SEJMI

Visoka cena bakra zaradi nesigurnih dobav rdeče kovine iz Zambije in Čila

Kot vzrok podražitve navajajo nesigurnost dobav bakra iz proizvodnje, predvsem iz Zambije in Čila...

pa tudi v Jugoslaviji, saj uvažamo zadnja leta vedno več bakra, in to kljub velikim lastnim proizvodnim, ker zmogljivosti naše industrije za predelovanje bakra v polizdelke...

SVETOVNO TRŽIŠČE

LONDON: Zaradi manjšega pridelka Slonokoščene obale se je kakao podražil na 365,5 funta za tona

NEW YORK: Kljub napovedim o letošnji manjši proizvodnji se je volna pocenila na 335 centov za funt

Nov dvig cen

Na borzah v Londonu in New Yorku so se ponovno podražile vse surovine - Stabljena le cena sladkorja

Značilnost borznega poslovanja v preteklem tednu s bile ponovno visoke cene vseh surovin...

Znanost Napovedi

Ustanovitev evropskega centra za vremensko napovedovanje

Osma maja bo podpisana konvencija o ustanovitvi evropskega centra za srednjeročne vremenske napovedi...

Investicijski in tekoči stroški v obdobju izgradnje, ki bo predvidoma trajala pet let, bodo po ocenah znašali okoli 26 milijonov dolarjev...

Ustanovitev evropskega centra pa bo na drugi strani omogočila v vrsti sektorjev (kmetijstvo, gradbeništvo, energija, transport, vodno gospodarstvo) obširne prihranke...

Velike ekonomske vrednosti vremenskih napovedi za 14 do 10 dni vnaprej

Ustanovitev evropskega centra za vremensko napovedovanje

Table showing economic benefits of weather forecasts in various sectors.

Beograd: devize določene

Svet guvernerjev je določil devize za mednarodno plačevanje

Ceprav je poskus, da bi odprl devizno tržišče v Beogradu, zaradi najnovejšega monetarnega položaja preložen...

Famos: velike zaloge

V sarajevski tovarni motorjev si prizadevajo zmanjšati zaloge

V sarajevski tovarni motorjev »Famos« si zelo prizadevajo zmanjšati zaloge za loge, vendar to tako, da pri tem ne bi bil ogrožen tehnološki delovni proces...

svet guvernerjev je določil devize za mednarodno plačevanje

SVETOVNO TRŽIŠČE

LONDON: Zaradi manjšega pridelka Slonokoščene obale se je kakao podražil na 365,5 funta za tona

NEW YORK: Kljub napovedim o letošnji manjši proizvodnji se je volna pocenila na 335 centov za funt

Table showing world market prices for various commodities like cocoa, wool, and sugar.

JANEZ STANIČ:

Narodi niso drobiž politike

Visoki grški politik je te dni — malce nepričakovano — javno sprožil vprašanje makedonske narodnostne manjšine v Grčiji. »Te manjšine namreč ni, kot tudi ni makedonskega naroda, ki je umetna tvorba, stara komaj petdeset let, Jugoslavija pa kalil vodo in dobre odnose z Grčijo, ko zastavlja vprašanja makedonske manjšine. Tako pravi namestnik grškega zunanjega ministra Kavalieratos.

Zaveda ni nova, ampak je v naših odnoših z Grčijo in Bolgarijo nenahelno prisotna, in to kot izrazito negativen element. Različni viri, od katerih bomo navedli samo »Atlas narodov sveta« (Moskva 1964), ker uživa ugled ene najbolj resnih znanstvenih izdaj z tega področja, navajajo, da živi v Bolgariji kakih 180.000, v Grčiji pa okrog 150.000 Makedoncev. Za politiko obeh

omemljenih držav je že dolgo značilno, da nekako še priznavata obstoj Makedoncev v Jugoslaviji (češ tam naj delajo, kar poč hočejo), da pa tiste Makedonce, ki žive v Grčiji in Bolgariji, razglajata kratko malo za Grke oziroma Bolgare.

V zgodovinskih in političnih razmerah na Balkanu je vprašanje narodnostnih manjšin žal praviloma zapleteno in vira nesoglasja med državami. Makedonski narod je pri tem še posebej prizadet deloma zato, ker se je kot narod v modernem pomenu besede formiral kasneje kot se sedje, ki mu zato odrekajo ali so odrekali nacionalno samobitnost, deloma pa zato, ker ne živi v eni sami državi. Vprašanje narodnostnih manjšin v tem, ne ravno zglednem, delu Evrope ima veliko zgodovinskih, kulturnih, nacionalnih, političnih in drugih vidikov, od katerih jih je v zvezi z Izjavo Kavalieratosa treba omeniti vsaj nekaj.

Predvsem je treba reči, da kakega naroda ni mogoče z nobenim dekretom ne ustanoviti ne odpraviti. Narod je pač zgodovinsko nastala skupnost, ki ne nastaja in se razvija v kabinetih vlad. O obstoju kakega naroda odloča predvsem njegova zavest, ne pa, ali ga drugi priznavajo ali ne. Obstoj makedonskega naroda, ne glede, kako in kdaj se je formiral, je dejstvo, in preden se bo to dejstvo spremenilo, bodo bržda potrebna stoletja, kajti vsaj doseganja zgodovinska priča, da so narodi trdoživejši in trajnejši od vlad, režimov in celo sistemov.

Seveda pa je treba priznati, da vprašanje narodnostnih manjšin ni vselej preprosto in lahko. Če ga hoče kaka država urediti v skladu z načeli, ki so vsaj po ustanovni listini OZN univerzalna in ki zagotavljajo vsem ljudem temeljne pravice in svoboščine, med katere sodi tudi izpolnjevanje lastne nacionalne pripadnosti, je treba veliko strpnosti, razumnosti, dobrega volje in ne nazadnje je potrebna tudi določena kulturna in politična raven. Izraz balkanskega ima v evropskih jezikih slab prizvok in nekatere poteze stvarnosti na Balkanu ga žal potrjujejo. Mednje gotovo sodi čudna obsedenost nekaterih držav na tem območju, da bi bile izključno enonacionalne, pa čeprav s tem dobršnemu delu svojih državljanov odrekajo temeljne človekove pravice. To je poteza, ki ne pričra o posebni kulturni, politični in civilizacijski ravni.

Ni neznano, da so bila ta vprašanja vzrok za prenekatere spore in celo vojne na Balkanu. Prav makedonski narod, za katerega so se dolgo pučili Srbi, Bolgari in Grki — čeprav so ga vsi zanikavali — je bil nekakrat v središču konfliktov. To da morebiten srab pred preteklostjo lahko samo priča, da tisti, ki ga niso pozabili, še niso dozoreli in se razvili do stopnje, ki bi bili sposobni omejitve in obmejevanje prepire prizadevanja za resnejše skupne interese. Kar zadeva Jugoslavijo, ni nobena skrivnost, da ne zahteva nikakršne revizije meja na Balkanu in nima ozemeljskih zahtev do nobene sosednje države, ne glede na to, koliko je tam pripadnikov narodov, katerih matice so v jugoslovanskih mejah.

Za Jugoslavijo danes gotovo ni vprašljivo, da je Egejska Makedonija del Grčije in da je Pirinska Makedonija del Bolgarije. To pa seveda ne pomeni, da se na radi, katerih matice so v meji Jugoslavije, ne, nočejo, ne morejo in ne smejo zanimati za usodo tistih delov svojega nacionalnega telesa, ki so z državnimi mejami ločeni od matice. Ne zato, da bi spreminjali meje, ampak zato, ker je narod pač živ organizem, ki si ne more kar tako odsekati in zavreči dela lastnega telesa in zato, ker pravica, biti tisto, kar se čuti, ni drobiž in igračka za tiste, ki se gredo ministri in vlade in politike, ampak je temeljni vsakega normalnega in človeka vrednega življenja.

In še nekaj je dobro reči: Kavalieratos je rekel, da vseh tih držav ne bi bilo, če ne bi bilo ustaljena določena provincajskih elementov. Takega mnenja nismo silili privržati in tudi ne samo iz Aten. To da gre za temeljne interese jugoslovanskih narodov, v Jugoslaviji ni in ne centrov in ne provinc. Vprašanje makedonske manjšine ni makedonsko vprašanje, ampak je jugoslovansko. O tem si nima smisla delati utvar ne v Atenah ne v Sofiji ne kjerkoli drugod.

TOBOLJEVIČ:

Janko Smole, zvezni sekretar za finance: »Ne sprašujte me za dinarje, vprašajte me za dolarje!«

PETER BREŠČAK:

Slovo od blesteče osame

V Panami je bilo. Daleč vstran od palače OZN na East Riverju. Daleč vstran od marmorja, od hodnikov, od dvoran, kjer je vse utučeno in določeno: kjer se srečujejo na zasedanjih isti ljudje, kjer stoji vselej enako uniformirani stražarji, uglajeni agente, kjer daje delu pečat birokracija Organizacije združenih narodov. Kjer je veliko, veliko brezidnih stvareh, ki pa se v resnici bijejo drugoh. Kjer sklepajo, se zmerjajo, pregledujejo in od kod se po končanem zasedanju razhajajo ljudje z diplomatskimi torbami na vse strani sveta. Daleč od palače, ki ne pozna pravega vonja krvi.

V Panami je bilo. Tja k prekopu je šel zasedaj varnostni svet Organizacije združenih narodov, drugi v sodobni zgodovini se je odločil oditi tja, kjer se stvari resnično dogaja. Pred tam je zasedal v Adis Abebi. Etiopska izkušnja je bila po svoje boleča, kajti Velika Britanija je v vetom preprečila sprejetje resolucije, ki je govorila o nevtralnem kolonialnem položaju, katerega žive nekateri afriški narodi. Tudi panamska izkušnja, ki je sedaj že za nami, je po svoje boleča: tokrat so Združene države izkoristile pravico veta, in kot že dvakrat prej so se zoperstavile osvobodnemu gibanju. Toda prvi veto, tisti iz Adis Abebe, niti ta iz Paname ne pomeni fašso za varnostni svet in Organizacijo združenih narodov. Pomeni nekaj drugega: pomeni namreč, da je vspešni izolacione, blesteče osama varnostnega sveta in z njim tudi Organizacije združenih narodov približala koncu. Spoznanje, da je mogoče avtentično obravnavati probleme določenih področij sveta na mestu samem, je kvalitativna

sprememba v delu Organizacije združenih narodov, pomeni — dejali bi lahko — vendarle tudi konec nekake domala samotnega dolgega otroštva te svetovne organizacije. Dejstvo je, da so k ukinitvi te blesteče osame prispevali predvsem nevtrščeni. Da so prav oni razgibali dejavnost Organizacije združenih narodov in njenih teles. Doma enotno nastopanje nevtrščnih, ki se sicer zavedajo razlik v pogledih na dogajanja in jih tudi izražajo, nastopa ob evidentično čistih nedvoumih primerih krivičnosti sveta. Kakršnem je, vzemimo, nekakšen primer. Zavedajoč se njihovega glasu in nevednosti, ki jim jih v svetu povzroča njihov odmev, so se — v tem primeru Združene države — na moč otepile predloga, da bi šel varnostni svet zasedati v Panamo. Potem, ko je bilo že odločeno, da pojde, so se ZDA sklicevale na to, da je problem Panamskega prekopa problem bilateralne, zavrnitve pri tem ne samo kakršnokoli možnost, da bi, vzemimo, ne-trializiralno področje ob prekopu, katerega sedaj zasedajo čete ZDA. Pomenje so Združene države Amerike, tarča tega zasedanja, zavrnile možnost, da bi postal varnostni svet tribuna nevtrščnih, tribuna nezadovoljnih, češ da vprašanja, ki jih prista varnostni svet nima terenu, ne sodijo v njegovo pristojnost.

Nasprotno pa se zdi, da je varnostni svet prav nra terenu našel svoje pravo mesto. Daleč vstran od palače OZN na East Riverju. Vstran od dvoran, kjer je vse utučeno in določeno. Tam, kjer se stvari v resnici dogode. V Panami je bilo. In jutri bo nekje drugje. Kajti slovo od blesteče osame je tu.

JANKO SVETINA:

Vrtec — privilegij?

Upravnica je mater poslušala, nato pa segla po debelel mapi. »Poglejte, tovariška, tole mapo,« je rekla. V njej je na desetine prošenja za vpis otrok v vrtec. Vse so upravičene, več kot upravičene. Oče in mati v službi, majhni dohodki, brez možnosti, da bi otroke varovali stari starši ali sorodniki, majhno stanovanje, ne morejo dati stanovanja varuški, četudi bi jo dobili... »Ne morem vam ustreči, tovarišca, četudi bi rada. Če bi spraveli vašega, bi zaradi njega moral izpusti eden od teh otrok, ki čakajo na vrsto, tu v mapi, že meseci in meseci, nekateri že več kot leto. Ne morem vam ustreči, žal.«

»Tri ure — to je za vrtec isto kot za polni čas. Me lahko razumete?«

Mati je »razumela« in šla. Razumela je takole: Če bi hotela otroka dati v vrtec, bi morala v službo — oče in mati. Iz trisobnega stanovanja preseliti v manjšega, da ne boš mogoč vzeti na stanovanje varuške. Če imaš ugodno službo, jo zamenjaj za slabšo, da boš imel manjši dohodek. Če se le da, naj oče in mati med sabo prebrata, ali se kaj hujšega vna to in še kaj drugega bi namara šlo pomagalo, da bi otrok imel malo bolj odprto pot v vrtec. Ker pa tega vsega ni, ker živi v urejeni družini, v primernem stanovanju, ker je tudi otrok brez vzgojnih motenj, ker mati celo zaposlena ni, zanj vrta ni. In tudi ne tiste družbene, tiste socialne vzgoje, ki bi jo mu lahko dal le vrtec.

Vrtec dandanašnji pri nas torej ni več predvsem vzgojna, družbeno vzgojna ustanova, ampak zlasti varstvena. V bistvu je rezervirana za tiste otroke, ki imajo obo od staršev v službi. Otroci hodijo v vrtec — kdor pač pride — tako kot starši: v službo. Zjutraj od pol šestih do pol treh ali treh popoldne. Za devet ur. Devet ur odtrgan od staršev, star je pa pet let, prenekateri pa celo samo eno leto ali še manj.

Nekje v nekem vrtcu — recimo, da je bilo v Ljubljani — je neka mati prišla vprašat upravnico, če bi lahko vzeli v vrtec njenega sina. Na upravničin skakaje je mati odgovorila, da zato, ker se ji zdi, da bi otrok pred šolo potreboval malo socialne vzgoje, ki mu jo lahko tudi zlasti vrtec. Upravnica je vprašala, če je otrok zdaj brez varstva.

Mati je odgovorila, da ne, sploh ne. Otrokov oče je v službi, ona — mati pa doma. Imajo dva otroka, ta ima pet let, mlajši eno. »Ne, sploh ne gre za varstvo. Želela bi to, da bi otrok vsak dan, ali nekakrat v tednu prihajal le vam za nekaj ur, recimo za kake tri ure, da bi se vključil v organizirano vzgojno okolje in se navajal živeti v družbi svojih sovrstnikov.«

Upravnica je želela vedeti, če so morda v družini kaka tuda nesoglasja, če morda to vpliva na vzgojo otroka. In mati je skraj užaljeno rekla, da ne. Ne, ne. »Saj pravim, da bi ga rada poslala k vam zato, da se bo vključeval v družbo pod vašim organiziranim vzgojnim vplivanjem. Vem, da je vaš vrtec dober, a je tudi najbližji.«

Upravnica poizveduje dalje. »Je morda vzrok za vaš obisk oziroma za vašo odločitev v tem, da se vi radi kje honorarno ali redno zaposlili? Je mogoče vzgojno ali kaka drugače neprilagodljiv?« In mati, že skoraj do kraja napeta poljasnuje: »Ne, ne. Otroci je popolnoma normalen, umsko in vzgojno, ni razvojen in ne zaprt in ne trmoglav. Ona, mati, se nima namena za poslovlati in zaradi tega otroka pošiljati v vrtec. Dela honorarno že ves čas — tudi takrat je delala, ko je bil v hiši prvi in dojenček. Nič ni narobe, čisto nič. Otroka bi rada dala v vrtec zato, ker bi to njemu koristilo. Tudi drugače bo poslala ko bo star štiri leta. Za nekaj ur dnevno, za več ne.«

Po podatkih iz lanskega leta je bilo v vseh vrtcih in jaslih na območju SR Slovenije nad 90 odstotkov otrok zaradi varstva. Med vsemi varovanci je bilo okrog 84 odstotkov takih, ki imajo očeta in mamo zaposlena. Skoraj 7 odstotkov pa je otrok samohranilcev. Si ko seveda tudi povečini zaposleni. Samo k vzgojnemu delu, samo zaradi vzgoje je prihajalo v vrtec komaj dobrih 5 odstotkov otrok, večinoma v občinah Lendava, Hrastnik, Mežica, Sežana, Murska Sobota, Šostanj, Slovenska Bistrica. V gradivi republiške skupnosti otroškega varstva (datum: december 1972) še piše: Z izjemno nekaj zavodov v Mariboru in Celju v večjih središčih ni otrok, ki bi prihajali v zavode samo zaradi vzgoje.

To je problem — pa če si pred njim še tako zatiskamo oči ob nemoci, da bi ga

finančno, to je z sidavami novih vtisov kako razrešili. Eden iz skupine tistih problemov, ki jih uvrščamo med skupino prizadevanja za organizirano vzgojo mladine.

DRAGO VRESNIK:

Kratkovidna davčna iluzija

V razpravah okrog davčne politike se srečujemo zadnje čase s precej kratkovidno iluzijo, kako je treba samo okrepiti davčne službe, zatrdi spekulante in izgajdirati zasluzkarje, pa bo davčni sistem dograjen. Pri tem ne gre samo zato, da ne ločujejo davčne politike države in družbe od davčne službe, ampak se davčna politika pogosto istoveti s kazensko politiko, davčna služba pa s policijo.

Najbrž pa gre v samoupravno organizirani družbi za povsem nekaj drugega. Prvič zato, da bo občan v okviru svojih interesnih skupnosti s samoupravnimi dogovori gospodarstva in družbenih služb s pri spevki zavestno pokrival svoje potrebe po izobraževanju, socialnem varstvu, kulturnih in drugih potrebah. Da iz teh potreb in tega odnosa povsem izgine klasični pojem davka in davkarje. Da čimprej izgine tudi iz samoupravno organiziranega gospodarstva, njegovih naložb v reprodukcijo in družbene razvojne načrte, da se v to čimmanj vmešava država s svojo paternalistično vrnitvijo, ko jemlje zato, da lahko daje. Potemkaj ostane davček z davkarje vred instrument države za pokrivanje njenih potreb po obrambi, varnosti in funkcioniranju aparata.

Kaj je torej potrebno krečiti? Nove odnose v zaključanju prispevkov za zadovoljevanje družbenih potreb, kjer ustpostavlja družba lastne samoupravne organizme za njihovo urešičevanje. No, brez dvoma ostaja davčna služba (s carino vred) pomemben instrument davčne in ekonomske politike. Kakšna je ta služba po svojem sistemu poslovanja, kadrih, tehnologiji in sposobnosti evidence in nadzora, je drugo vprašanje. Danes ko imamo poleg davčne službe in carine v gospodarstvu cele stoltnje uslužbenecv, ki v breme gospodarstva opravljajo distribucijo davkov in prispevkov, bi lahko trdili, da imamo to službo že preveč neracionalno okrepjeno z zaposlenimi, premano pa opremljeno s sodobno tehnično evidence in tudi premano decentralizirano v bazi da bi bili pravi nadzor učinkovit. Veliko bolj je namreč vprašanje, kako zajeti tisto, kar davku uhaja, kot z dodatnimi papirnatimi manipulacijami obremenjevati tisto, kar je pošteno registrirano.

Vsekakor je med davčno politiko in davčno službo tesna soodvisnost, čeprav davkarje v razvitem svetu ostajajo, medtem ko zaradi slabe davčne politike padajo politike. Tako kot se v gospodarstvu srečujemo s težnjo, da je mogoče vse te davčne rešiti z višjimi cenami, tako se v davčni politiki lahko ustvarja iluzija, da jih je mogoče rešiti samo z višjimi davki. Obe težnji imata skupen imenovalc v ne produktivnosti, v temeljni zmoti, da je mogoče doseči bogato družbo brez produktivnega dela. Občan po pravilu ni proti davkarjem, je pa pogosto nezadovoljen z davčno politiko, njenimi merili pobiranja in delitve, z njeno boljšo ali slabšo legalnostjo pri uporabi zbranih sredstev.

V naših razmerah je vpliv davčne politike v gospodarstvu še izredno močan. Prav zato je najhujši prmanjkljiv v davčnem sistemu nediferencirana davčna politika. Stališna je in uravnilovska v prepovedih, obveznostih, polgih in dodatnih obremenitvah. Taka, kakršna je, ima velik delež pri socialni diferenciaciji. Z enako vrnemo obremenjuje vse brez izjeme, ne glede na stopnjo njihove razvitosti in tako krepko ovira manj razvite, da bi postali bogatejši in enakopravni, tudi pozneje plačniki prispevkov in davkov.

Naše družbeno načrtovanje ni bilo samo brez ustrezne podpore neustreznim organiziranim bank, ampak je tudi brez ustrezne podpore davčne politike, ki jo z naj različejšimi diferenciacijami pozna celo kapitalistični svet, ko preprečuje sektorске in regionalne razlike. Doživljamo zastavljanje naložb v določenih predelih, medtem ko se drugi brez potrebe praznijo in ne dobivajo ničesar, pa po posegamo vmes z davčnimi ukrepi, ki bi močno prizadeli tistega, ki skake izven družbenih načrtov in je neracionalen v reprodukciji ali plasiranju kapitala. Socialne diferenciacije ni mogoče odpravljati samo skozi davčno politiko, ki stimulira ali pa tudi povsem desimulira občana kot zasebnika. Veliko važneje je, kako jo odpravljamo na ravneh družbenega razvoja, gospodarskih in družbenih načrtov, kako z manj obveznosti, ali celo brez njih, stimuliramo take naložbe v produktivno sfero, ki so v skladu z odpravljanjem nerazvitih območij in družbenim interesom. Ali o takem davčnem sistemu razmišljamo, ali se vrtimo še le na repu?

JOŽE PETEK:

Kako brzdati trg?

Bilo bi manj negotovanj, če bi usmerjali preskrobo z mesom bolj z ekonomskimi kot administrativnimi ukrepi. Zveznemu izvršnemu svetu je treba priznati, da želi urediti razmere na trgu in izboljšati preskrobo prebivalstva. Njegovi dosedajni ukrepi pa niso prinesli želenega učinka. Niti dovoljena zvišanja cen mesa niti stroge omejitve izvoza živine in mesa niso izboljšale založenosti mesnic. Nasprotno — svežega mesa je vse manj. Tudi predvidevanja za prihodnje dni niso optimistična. Zato bi bilo treba pri urejanju trga z mesom spremeniti nekatere osnove.

Na raznih posvetih je slišati zelo različna, tudi nasprotujoča si mnenja o tem. Gotovo ni moči prislutniti tistim, ki zahtevajo popolno sprostitve cen in liberalizacijo izvoza. Lahko pa bi upoštevali resnejše predloge, ki temeljijo na izkušnjah nekaterih držav. Le upoštevali tuje izkušnje, uporabiti, kar bi nam lahko koristilo, ne popolnoma posnemali.

Zvezni izvršni svet je z zadnjim odlokom o maloprodajnih cenah mesa dovolil, da so v turističnih in obmejnih krajih lahko za nekaj odstotkov višje kot drugod. Cene odobravajo občine. Mesarji, ki prodajajo meso v takih občinah, pa navadno odkupujejo živino po višjih cenah tudi v drugih občinah. Tako navijajo cene in otekočajo preskrobo z mesom tamkaj. Lahko bi odkupovali živino tudi po nižjih cenah — tako delajo, kadar je ponudba velika — in več zaslužili pri mesu. Toda zakaj? S kako pravico? Če naj prodajajo meso po višjih cenah — na primer v občini ob italijanski meji, ker ga sosedje dobivajo še vedno po veliko nižjih cenah kot doma — naj bi različno vpljevali v sklad za stabilizacijo živinorodje in preskrobo z mesom, pa bi bilo veliko manj motenj pri odkupu živine.

Na podoben način bi lahko usmerjali tudi izvoz mesa in živine. Ob administrativne omejitve se splošni izvozniki in živinorejci. Živina ostaja v hlevih, meso pa v hladilnicah. Mesarji bi radi le izvažali, ker je izvoz visoko donosen, v mesnicah pa prodajajo večins tudi z izgubo. Izvozniki lahko odkupujejo po višjih cenah, in bi dobili dovolj živine, zato se jezijo na omejitve pri izvozu. Zakaj ne bi omejevali izvoza namesto s prepovedjo z zajemanjem določene dela dohodka, ki bi se stekal v sklad za pospeševanje živinorodje? To bi bilo enako sprejemljivo, kot je pospeševanje izvoza s premijami, kadar so razmere na svetovnem trgu neugodne.

Take predloge bi morda kazalo upoštevati in preizkusiti. Gotovo bodo bolj uspešni kot dosedanje administrativno urejanje trga.

NIKO ISAJEVIČ:

Hoteli gostijo izgubo

Čeprav naravne lepote in znamenitosti Jugoslavije še zdaleč niso izkoriščene za turistične namene, ne moremo mimo dejstva, da nam razvoj, ki na tem področju presega naše finančne in materialne možnosti, bolj škoduje kot koristi. Turizem je sicer dokazal svojo koristnost in življenjsko silo s tem, da nam prinesla letno 650 milijonov dolarjev deviznega dotoka, če pa upoštevamo vse finančne in gospodarske napore, ki so bili potrebni, da smo se povzpeli do te visote, pot moramo ugotoviti, da je turistični dolar zelo drag. Znamo dražji, kot če bi ga pridobili na temelju organske rasti turističnega gospodarstva.

Organsko rasti si predstavljamo takole: V nekem kraju se pojavi določeno število zasebnih turističnih sob z vsemi objekti, ki sodijo zraven: gostilne, trgovine, obrtne delavnice in podobno. Ko je to zagotovljeno, zgradijo hoteli nižje kategorije. Šele tedaj, ko je v kraju več hotelov

nižje kategorije, so ustvarjeni pogoji za gradnjo hotela A kategorije. Več hotelov kategorije A je pogoj za »kronos« turizma — luksuzni hotel brez kategorije.

To je preprosta turistična piramida, ki je znana povsod v svetu. Samo pri nas smo zavedo obrnili na glavo. Na vrat na nos smo gradili hoteli visokih kategorij, ne da bi bili zagotovljeno vse drugo. Storitve v turističnih krajih so bile in so še danes pod kritiko, petični gostje, ki so jim dragi hoteli namenjeni so se dolgočasili v hotelskih sobah in restavracijah, ker zunaj niso imeli kaj početi.

Zadevo so se začele odvijati tako, da toliko pričakovanih petičnih gostov sploh ni bilo k nam ali pa jih je bilo zelo malo. Dragi hoteli z visoko režijo so morali ponujati svoje storitve pod ceno, da so lahko imeli sploh nekaj zaslužka. Doživljali smo pravo smešno situacijo. V nekem kraju ob Srednjem Jadranu so imeli v čudovitih

gozdiču dobro urejen camping. V istem gozdiču so zgradili tudi hotel. Načrt je predvideval gradnjo hotelskih poslopj tudi na prostoru, kjer je bil camping. Camping je prinašal letno 200 tisoč dinarjev čistega dohoda, hotel pa 1,5 milijona dinarjev čiste izgube. Kljub temu so camping podrli in zgradili na tem mestu nove hotelske objekte, ki so proizvajali novo izgubo.

Megalomanija je bila prisotna na vsakem koraku. Hoteli visokih kategorij, ki so bili vnaprej obsojeni na izgubo so nastli kot gobe po dežju. Radokodno se je ukvarjal z vprašanjem, kdo bo v hotelih delal, kje zagotoviti ustrezne kadre. Pretirano nagla rast in megalomanija sta spravila hotele v tako težak finančni položaj, da niso mogli ustrezno nagravati svojih delavcev. Vrsta najboljših in strokovno usposobljenih delavcev je zato zapuščala pravo smešno situacijo. V nekem kraju ob Srednjem Jadranu so imeli v čudovitih

in se zdaj ne ustrezajo potrebam gostov. Redka resna varila so bila kot glas v puščavi. Hotelska podjetja so jemala kredite vseppek. Ničče ni vprašal za ceno kredita. Veljalo je načelo: vzemi katerikoli kredit, ki ti ga kdorkoli ponudi, ne spražuj za odplačilni rok, ne spražuj za obresti. Ko bo poslopje zgrajeno, bo denar že v stanih, ki jih tako in tako ne more odnesti nihče.

Na taknih načelih je zgrajen večji del turističnega potenciala ob Jadranu. Ni čudno da se je potencialno pri odplačilnih nait kreditov. Trošili smo denar v obliki posojil, ki pa se ni vračal tako kot bi bilo normalno in prav. Brez pretiravanja lahko trdimo, da je bila divja investicijska ekspanzija na področju turizma ena najmočnejših min, ki je ispodkopala načela in temelje gospodarske reforme. Če k temu pristojejo še nenačrtovitost, potem je zmeda popolna.

Positivno pri vsem tem je samo dvoje in še to je pogojno: imamo veliko materialno osnovo, ki nas uvršča med razvite turistične države pa čeprav živi ta materialna osnova v mnogih primerih v težkih finančnih razmerah; na leto pridobimo 450 milijonov dolarjev deviznega dotoka, pa čeprav so te devize veliko dražje, kot si mislimo. Zdaj moramo dati turizmu novo injekcijo: v tujini bomo najeli 30 milijonov dinarjev kredita da bomo plačali neporavnane investicije.

Pesniku Petöfiju v spomin

Dejavnost madžarskega kluba v Ljubljani traja že sedem let

Kljub temu, da živi v Ljubljani le malo Madžarov — predvsem so to študentje iz Pomurja in Vojvodine — so pred sedmimi leti ustanovili kulturno društvo »Sandor Petöfi«. Društvo, ki sicer nima svojih prostorov, gostuje vsak ponedeljek v italijanskem klubu, s katerim tudi sicer sodeluje.

Društvo »Sandor Petöfi« prireja priložnostne razstave, strokovna predavanja, nesploh člani skupaj obiskujejo kulturne prireditve, hodijo v teater in na koncerte, prireajo izlete itd. Letos so pridelali dva pomembna kulturna večera. Prvi je bil posvečen Prešernovemu dnevu, drugi 150-letnici največjega madžarskega pesnika Petöfija. Na kratko so prikazali pesnikov življenjskega in recitali njegove pesmi. Petöfi je, star komaj 27 let, padel v znaní smrtovski bitki, ko je vojska ruskega cara premagala madžarske čete.

Klub »Sandor Petöfi« ima za letos v načrtu še več podobnih prireditev.

ANGELA PLENIČAR-GAAL

SKUPINE OBOROŽENIH KMETOV — Lesorez Hansa Tirola iz leta 1530, ki bo med drugimi pričevanji razstavljen v Arkadah, kjer pripravlja Narodni muzej prikaz z naslovom »Kmečki punti na Slovenskem«. Otvoritev razstave bo v petek, 30. marca.

Sarajevo leto

Štirinajsti festival malih odrov je začelo Jugoslovansko dramsko pozorišče iz Beograda z dramo Vitomila Zupana

Sinoči se je na odru sarajevskega »Kamernega teatra 55« začel štirinajsti jugoslovanski festival malih in eksperimentalnih odrov. Festival je posvečen sedemdesetletni obliki gledališča, ki se dogaja v komornem prostoru in ki je posvečen raziskovanju novih, še ne preskušanih spektakularnih oblik. Ta dejavnost je zadnji čas na jugoslovanskem nenasladno živa in razsajajoč. Fosobni, je pokorno omeniti, da ni več omejena na posebno, tako ali drugače, na specifičen način organizirane eksperimentirajoče skupine, ampak postaja zmerom bolj last tudi »velikih«, na primer, tradicionalnih gledaliških inštitucij, tudi tako imenovanih »rodnih teatrov«. To govori seveda predvsem o zmerom eksperimentalnem odriščem »velikih«, njegovo »velikost«, to je, konkretno pomensko in kvalitativno razsežnost je mogoče razbiti šele iz uprizoritve samih, kakor, kajpada, zmerom. In k temu naj bi, ne nazadnje, neposredno prispeval tudi festival v Sarajevu.

Vprašati se je potrebno, ali bo letošnja prireditev, ki je sestavljen njen spored selektor Luka Pavlovič iz Sarajeva, omogočila zanesljiv preverek tekočega eksperimentiranja in komornega gledališča po posameznih jugoslovanskih teatralnih središčih. Tudi na to vprašanje bo mogoče odgovoriti šele kasneje, po festivalnem koncu, čeprav je vsaj nekaj, posebej seveda slovenskih, uprizoritev znanih že vnaprej. Repertoar sarajevskega festivala se sleherni leto formira tako rekoč ad hoc, tako, kot je selektor po informiran o posameznih gledaliških prireditvah. Uradnih prijav ni ali pa ostajajo prepričane nadržljivosti, spisek predstav je od samega začetka stvar selektorjeve poučenosti in afinitete. In tako se rado zgodi, da ostajajo zelo izraziti odriški izdelki pozabljeni, na festivalu pa se znajdejo predstave, ki niso samo skupnega niti s komornim slogom niti s eksperimentiranjem.

Kaj tedaj ponuja sarajevski festival letos? Vzdružno se vnaprejšnjega komentiranja ni in si oglejmo po vrsti tiste predstave, ki se bodo udeležile tekmovanja za sarajevske festivalne nagrade: Festival je začelo Jugoslovansko narodno pozorišče iz Beograda z dramo Vitomila Zupana »Bele rakete letijo nad Amsterdams«, gostitelj, »Kamerni teater 55«, bo uprizoril dramo angleškega sodob-

Knjižni trg

BORIS PAHOR: GRMADA V PRISTANU — novele, odlomki — Tržaški pisatelj Boris Pahor se tokrat predstavlja s ponatisom izbranih krajših besedil iz svojih že objavljenih knjig, kot so Kres v pristanu, Parnik trobi nje in Nemadi brez oaze, pri čemer je nevsakdanja praksa pričujočih ponatisov v tem, da so nekateri — vzetiki iz daljšega Pahorjevega teksta, v katerem so funkcionalni kot sestavni deli širše celote: iz romana »Parnik trobi nje, na priliko, je sestavljen knjige Jože Pogačnik izdvoji kar pet daljših odlomkov, ki zdaj pomnilno »samostojna književna organizacija, to je za informacijo o romanu, pa tudi o pisatelju nemara zadosti, vprašanje pa je, če morejo predstavljati umetniško pričevanje, kakor si ga je o Trstu in njegovi slovenski okolici prizadeval izpostaviti Boris Pahor. Sicer pa je J. Pogačnik, sestavljalec »Grmade v pristanu«, napisal tekstom temeljite opombe in obsejalno spretno besedo, v kateri analizira Pahorjevo književno svet. Uvod h knjigi je prispeval Lavo Čermelj, izdala jo je Državna založba, 305 str., stanje 76 din.

Boris Pahor, Grmada v pristanu

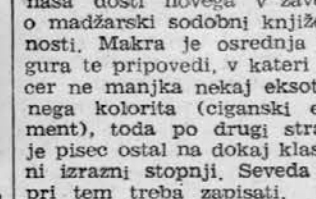
THEODOR W. ADORNO: ZARGON PRAVNOŠTI — filozofska razprava. Pred leti umrl nemški filozof Th. W. Adorno je v slovenskem prostoru manj znan, kot bi to morala zaslužiti, kar pomeni, da morebiti še čaka na odkritje. — »Zargon pravnoštija« je vsem videzu prvi korak k spoznavanju njegove miselne zgradbe, ki zlasti v nemškem filozofskem svetu pomeni skoraj izjemen pojav. AdorNova zaslug je, da je bistveno prispeval k razširjanju njegove miselne skokov, s katerimi je Heidegger konstruiral svojo pot »misljenja bitja«. Po plati kritike elitizma, specifinoga mišljenja »pravnoštija«, mu je komaj kaj do doli. Kritiko temeljne dimenzije filozofske inovacije, razloževanja bitja in bivajočega, pa podaja Adorno vistem večjem tekstu, v kontekstu katerega je nastal pričujoči spis. V Negativni dialektiki, pravi mome Božidar Debenjak v svoji uvodni besedi, ki je hkrati prevajalec besedila. Knjigo je v sbirki Misli in čas izdala Cankarjeva založba, Str. 167, Stane 60 din.

AKOS KERTESZ: MAKRA — neprilagodljiv junak — Gre za knjigo madžarskega avtorja, za katerega pa je mogoče reči, da ne priha dosti navedeja v zavest o madžarski sodobni književnosti. Makra je osrednja figura te pripovedi, v kateri sicer ne manjka nekaj ekotičnega kolorita (ciganski elementi), toda po drugi strani je pisec ostal na dokaj klasični izrazni stopnji. Seveda je pri tem treba zapisati, da ume izdelovalci bralne zaplete in čusvena razpoloženja, s katerimi izliva bralečeve občutovanja. Makra je namreč nesrečen človek, ki doživi vrsto neuspehov, prebrodi prav tako vrsto dogodivščin razne narave in si nazadnje sodi sam. To je kajpada osrednja »namniva« ni tega branja, čeprav jih delo vsebuje še nekaj, kakršna je socialna, ki se plete za Makrom kot običajni fizični delavcem. Roman je prevedel Vlado Peteršič, izdala pa ga je Pomurska založba. Strani 214, cena 50 din.

AKOS KERTESZ: MAKRA — neprilagodljiv junak — Gre za knjigo madžarskega avtorja, za katerega pa je mogoče reči, da ne priha dosti navedeja v zavest o madžarski sodobni književnosti. Makra je osrednja figura te pripovedi, v kateri sicer ne manjka nekaj ekotičnega kolorita (ciganski elementi), toda po drugi strani je pisec ostal na dokaj klasični izrazni stopnji. Seveda je pri tem treba zapisati, da ume izdelovalci bralne zaplete in čusvena razpoloženja, s katerimi izliva bralečeve občutovanja. Makra je namreč nesrečen človek, ki doživi vrsto neuspehov, prebrodi prav tako vrsto dogodivščin razne narave in si nazadnje sodi sam. To je kajpada osrednja »namniva« ni tega branja, čeprav jih delo vsebuje še nekaj, kakršna je socialna, ki se plete za Makrom kot običajni fizični delavcem. Roman je prevedel Vlado Peteršič, izdala pa ga je Pomurska založba. Strani 214, cena 50 din.

na vašo knjižno policijo PREŠERNOVE POLICE

I. B.

Zelo stremljivo

Letošnji zagrebški glasbeni bienale bo dobil nove okvire in razsežnosti — Kantata na stihe Miroslava Krleža

Od tistega, kar se bo v bližnjem času zgodilo na najvišji ravni zagrebške in hrvaške kulture, je vsakokrat na prvem mestu glasbeni bienale, ki bo potekal od 14. do 20. maja. V tej veliki in zmerom rahlo kapriciozni glasbeni paradji sodelujejo kot enakopravni ustvarjalni partnerji: Radio televizija Zagreb, Hrvaško narodno kazališče, Zagrebška filharmonija, Društvo hrvaških skladateljev, Združenje glasbenih umetnikov Hrvaške, Glasbena mladina Zagreba in še nekaj kulturnih ustanov. To nastavlja naslednja kulturna usklajevanja, da je tradicionalni zagrebški glasbeni bienale ena od najbolj ambicioznih kulturnih akcij v tem mestu in da skušajo za vsako ceno rešiti že rahlo omajano avtoriteto te manifestacije.

Letošnjega glasbenega bienala (ta traja že od 1961. leta) uvajajo tudi nekaj novosti, ki naj bi dale večji in atraktivnejši blišč tej manifestaciji. Eno je gotovo, in to je, da se je glasbeni bienale v svoji novi konceptualni ambicioznosti lotil iskanja novih izvajalnih prostorov v Zagrebu in da je skušal najti nove oblike prikazovanja in dostaje še ne dotaknjenih zagrebških urbanih in suburbanih sredin. Tako bodo nekatere prireditve v zagrebški športni dvorani »Tresnjevska«, popularno imenovani »Starka« , v kraljevi palači, v koncertni dvorani »Duisburg«, ki bo izvajala jugoslovanskemu občinstvu še neznanu delo sodobne glasbene scene — opero »Vojvodka B. A. Zimmermanna«. V »Tresnjevski« bo krstna izvedba kantate Igorja Kulterjara na stihe Krleževih »Balad Petriche Kerempuh« in izvedbi tretih orkestrorov (simfoničnega, vojaškega pihalnega in plesnega orkestra), dveh zborov (mešanega in otroškega) in skupina recitatorjev ob spremljavi likovnih projekcijah.

Tisti, ki so bili na vajah, pravijo, da so kantata na Krležove stihe nekaj izjemno veličastnega.

JOZO PULJIZEVIČ

Med revijami

Sodobnost

Dvakrat tehtno o Vietnamu — Janko Kos meditira o filozofiji nihilizma

Za marginalizirani Vladimira Dedjera o Vietnamu (»Mnuna« vietnamske ofenzive je storila več kot vsi protesti evropskih intelektualcev) ter za »Tangentami Vietnamca Dušana Dolinarja, s katerimi ta pisec domala literarno osvetojuje za sedanjí svet nevarno porazna navzkrižja na obeh straneh propagirane zmag, prinaša revija prvo izmed »Mediacije« Janka Kosa. S pasivno grajeno kogačo (njena odlika je tudi ta, da je pisane o zapletenem predmetu razprave hkrati tako rekoč poljudno), se Kos loteva nihilizma. Za izhodišče si voli Nietzschejevo formulacijo razvrednotenja najvišjih vrednot. S predpostavko, da ni ničvega bitja, ki bi imelo vrednote iz svojih potreb, ugotavlja, da nihilizma, o katerem je mislil Nietzsche, nikoli ni bilo, kar da obstojele potrebe in z njimi vrednote iz človeka in po človeški meri.

Nihilizem je po tej logiki mmo preprečiti, da so vrednote lahko edino to, kar obstaja za nas in za naše potrebe. V luči načela o enakosti vseh ljudi in s tem enakosti njihovih potreb je torej svet nihilizma v svoji stvarni podobi svet moderne demokracije in socializma, za idealno prihodnost pa svet komunizma — edino pravo, normalno in zaželeno stanje človeka, ne pa človeška sramota, kot bi v Nietzschejem vred govorníh aristokratičeski duha. In naprej: »Sodobni ateizem, materializem in pozitivizem so nosilci nihilizma, ki postaja splošna osnova človeškega sveta.«

Toda, se sprašuje naprej pisec, kako naj doseže trdnost svet, sgrajen samo na potrebah in njihovi zadostnosti? Človek pa je kaj več kot samo splet potreb le, če bi bila v njem poleg vseh drugih potreb tudi potreba po nočnem, kar je onstran potreb. »Ali je poleg mistike boga, kakršna je poznalo staro človeštvo, mogoča tudi mistika človeka? Ali poleg nihilizma, ki omogoča kjejo socializma, obstaja mistika brez boga in onostranosti, ki omogoča uredničevanje te ideje?« — do tega zastrega paradoksa pripelje Kosa disciplinirano razmišljanje o nihilizmu.

Na območju literature nadaljuje Pavle Zidar svoj roman o ljubezni in zakonu — svojo sodobno in vsakdanjo inačico »Romea in Julije«, katere poglavitna in navezadnje odtočila lastnost pa je svet in ustrezan oblikovni prijem iz tipično zidarjevsko pisarjeve klasične, a zato nič manj vzmiirljiva etična pretehtavanja, razvidna psihološka motiviranost. Tudi nove pesmi Tomaža Salamuna sodijo v kvalitativno jedro številke. Njegovi avtomatizmi se očitno znova premikajo v ontološko razberljivo logizem. V tem medprostorju je znova več objektivno dostopne lirčne napečenosti.

Pesmi objavljata še Janez Strehovec in Igor Likar, prozo pa Tone Partijlič (Vdovstvo in pogreb Karoline Zailer) ter Breda Smolnikar (Popki). Veno Tauffer predstavlja sodobnega — in uspelega — angleškega pesnika Teda Hughesa (Vranove pesmi). Sledijo ustajlene rubrike.

JOZE SNOJ

Stiki s tretjim svetom

Vidiki »zunanje« politike republiške kulturne skupnosti

V pristojnosti republiške kulturne skupnosti je, kot je to že znano, tudi načrtovanje kulturne politike v izmenjavni meddržavni in kajpada tudi medrepubliški sodelovanju. V zadnjem času pa je posvečena intenzivnejša pozornost tudi izmenjavi umetniških skupin in posameznikov z državami v razvoju. O osnutkih programov te vrste, ki so sicer sestavljeni na državni ravni, je včeraj razpravljali odbor za kulturne stike z drugimi jugoslovanskimi narodi in tuji (obstaja pri KSS), pri čemer je bil govornik kajpada tudi o sodelovanju s nekaterimi drugimi državami v Evropi.

Primorska poje

Zanimive kvalitetne izvedbe v Gorici — Zborovska pesem je na Primorskem zelo živa — Novi ansambl

17. marca je bil v Gorici tretji koncert revije »Primorska poje, ki jo že četrto leto skupno organizirata Združenje pevskih zborov Primorske in Slovenska prosvetna zveza v Italiji. Prvi in drugi koncert letošnje revije sta bila v Idriji in Sežani, četrti pa 18. marca v Ajdovščini. K vsem nastopom se je letos prijavilo 60 pevskih zborov z obeh strani državne meje; zaključni, peti koncert je bil v soboto v tržaškem kulturnem domu.

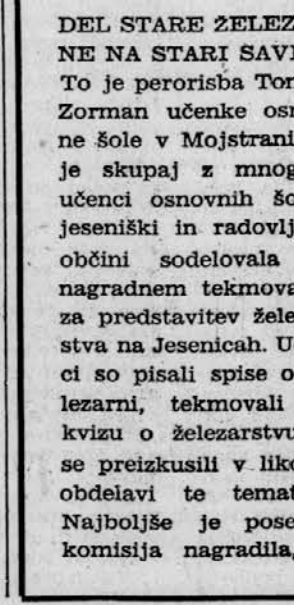
Na tretjem koncertu v Gorici je nastopilo enajst pevskih zborov, od teh devet je bila v Idriji in Sežani, četrti pa 18. marca v Ajdovščini. K vsem nastopom se je letos prijavilo 60 pevskih zborov z obeh strani državne meje; zaključni, peti koncert je bil v soboto v tržaškem kulturnem domu.

Precejšnjo umetniško zrelost pa sta pokazala zbor iz Postojne in Izole. Postojnčani so nastopili v ločenih formacijah ženskega in moškega zboru. Obema sekoltjama je dirigent Ivo Jelerčič vll mnogo svoje muzikalne počutnosti, tako, da je bilo podajanje v vsakem oziru na zaviljivi ravni. Doživeto postavljanje, kakršnega zboru je Jelerčič s svojim zborom, bi moralo služiti kot vzor marsikateremu drugemu zboru.

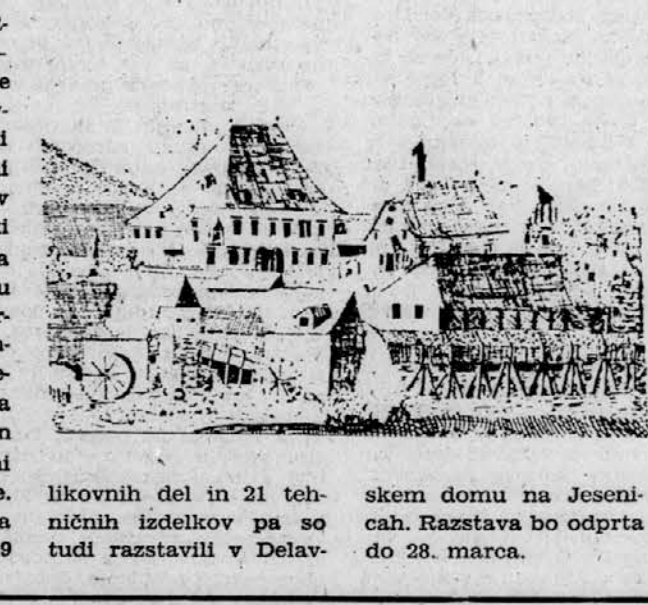
Na nastopih v Gorici je nastopilo enajst pevskih zborov, od teh devet je bila v Idriji in Sežani, četrti pa 18. marca v Ajdovščini. K vsem nastopom se je letos prijavilo 60 pevskih zborov z obeh strani državne meje; zaključni, peti koncert je bil v soboto v tržaškem kulturnem domu.

Na nastopih v Gorici je nastopilo enajst pevskih zborov, od teh devet je bila v Idriji in Sežani, četrti pa 18. marca v Ajdovščini. K vsem nastopom se je letos prijavilo 60 pevskih zborov z obeh strani državne meje; zaključni, peti koncert je bil v soboto v tržaškem kulturnem domu.

Na nastopih v Gorici je nastopilo enajst pevskih zborov, od teh devet je bila v Idriji in Sežani, četrti pa 18. marca v Ajdovščini. K vsem nastopom se je letos prijavilo 60 pevskih zborov z obeh strani državne meje; zaključni, peti koncert je bil v soboto v tržaškem kulturnem domu.

DEL STARE ZELEZARNE NA STARI SAVI — To je perorisba Tončeka Zorman učenke osnovne šole v Mojstrani, ki je skupaj s mnogimi učenci osnovnih šol v jeseniški in radoviški občini sodelovala na nagradnem tekmovanju za predstavitev železarstva na Jesenicah. Učenci so pisali spise o železarni, tekmovali na kvizu o železarstvu in se preizkusili v likovni obdelavi te tematike. Najboljše je posebna komisija nagradila, 19

likovnih del in 21 tehničnih izdelkov pa so tudi razstavili v Delavskem domu na Jesenicah. Razstava bo odprta do 28. marca.

Planske meje

Dr. R. Božović: načrtovanje v kulturi naj ne verjame v svojo nezmožljivost — Ustvarjalnost je nepredvidljiva

Kulturno prosvetna skupnost Srbije je lani izdala zbirko šestih knjig pod skupnim naslovom »Kultura in družba«, sestavljajo pa jo knjige »Poti kulturne politike Aleksandra Bakočevića«, »Pravica do kulture Stevana Majstorovića«, »Kulturna ak-

cija« Zilka Berisavljevića, »Metamorfoze igre Ratka Božovića«, »Med kulturo in deloma Vukašina Mićunovića in »Čas kulture« Djoke Stojčića. Edicija daje sistematičen in celovit vpogled v zapletene probleme kulture glede na družbeno življenje. Av-

torji so posvečali več pozornost razvojnim tokovom kulture ter pojavu kulturne prakse. Največji uspeh med njimi je vsekakor doživelo delo »Metamorfoze igre«, ki je v Beogradu za dni postalo tako rekoč bestseller. Pisca knjige dr. Ratka Božovića smo zaprosili, da bi nam povedal kaj več o specifičnosti kulturne problematike in možnostih vplivanja na kulturna gradnja. »Memorija je dejal, sda ambicije kulturne politike naračunavajo celotno ustvarjalno energijo k avtentičnemu projektu civilizacije; kulturne politike brzkone ni mogoče speljati le v ozke meje občestvenih inštitucij, še manj pa v kulturne programe, s katerimi jo pogosto identificirajo.

Planske meje

Dr. R. Božović: načrtovanje v kulturi naj ne verjame v svojo nezmožljivost — Ustvarjalnost je nepredvidljiva

Kulturno prosvetna skupnost Srbije je lani izdala zbirko šestih knjig pod skupnim naslovom »Kultura in družba«, sestavljajo pa jo knjige »Poti kulturne politike Aleksandra Bakočevića«, »Pravica do kulture Stevana Majstorovića«, »Kulturna ak-

Planske meje

Dr. R. Božović: načrtovanje v kulturi naj ne verjame v svojo nezmožljivost — Ustvarjalnost je nepredvidljiva

Kulturno prosvetna skupnost Srbije je lani izdala zbirko šestih knjig pod skupnim naslovom »Kultura in družba«, sestavljajo pa jo knjige »Poti kulturne politike Aleksandra Bakočevića«, »Pravica do kulture Stevana Majstorovića«, »Kulturna ak-

Planske meje

Dr. R. Božović: načrtovanje v kulturi naj ne verjame v svojo nezmožljivost — Ustvarjalnost je nepredvidljiva

Kulturno prosvetna skupnost Srbije je lani izdala zbirko šestih knjig pod skupnim naslovom »Kultura in družba«, sestavljajo pa jo knjige »Poti kulturne politike Aleksandra Bakočevića«, »Pravica do kulture Stevana Majstorovića«, »Kulturna ak-

Planske meje

Dr. R. Božović: načrtovanje v kulturi naj ne verjame v svojo nezmožljivost — Ustvarjalnost je nepredvidljiva

Kulturno prosvetna skupnost Srbije je lani izdala zbirko šestih knjig pod skupnim naslovom »Kultura in družba«, sestavljajo pa jo knjige »Poti kulturne politike Aleksandra Bakočevića«, »Pravica do kulture Stevana Majstorovića«, »Kulturna ak-

Nobena propagandna akcija za slovensko tržišče ne more brez oglasov v časopisih in revijah, ki jih izdaja »DELO«

Dr. RATKO BOŽOVIĆ

Novice

»Pieta« pod neprebojnim steklom
VATIKAN — Znameniti Michelangelo kip Matere božje s mrtvim Kristusom, imenovan »Pieta«, ki ga je lani poškodeval s kladivom neki neuravnoteženec, bo kmalu spet na svojem mestu v baziliki svetega Petra v Rimu.

Pohvale Dragičevemu filmu
ZAGREB — Ameriška filmska kritika je v zadnjih dneh zapela proces pohvalnih besed o zagrebškem umetniku Nedeljku Dragiču, čigar kratki film »Tup-tupa« kandidira za oskarjave. Ta film je med evropskimi kratkimi filmi že četrti kandidat za najvišje ameriško filmsko priznanje.

Fotomografija o Križu
ZAGREB — Založba »Libera« v Zagrebu pripravlja reprezentativno monografijo »Epoha križevanja«, posvečena velikemu pesniku in pisatelju Miroslavu Križu ob njegovem 80. rojstnem dnevu in 60-letnemu ustvarjanju. Knjiga bo bogat izbor fotografij in avtobiografskih besedil, tako da bo omogočila zelo plastičen vpogled v čas, v katerem je Križevan doletel življenja in dela. Razdeljena bo na šest poglavij: »Otroštvo«, »Hrvatski bog Marsa«, »Vetrovi nad provincijskimi mestoma«, »Deset krvavih let«, »Epuracijski mouve« in »Kako je s stvarmi«. Avtor kakih 300 fotografij za knjigo je filmski snemalec Nikola Tanhofer, profesor na akademiji za dramsko in filmsko umetnost v Zagrebu. Prikažejo jo, da bo knjiga naprodaj do septembra.

Umrl slikar Vuksanović
BEOGRAD — Po krajši bolezni je umrl 64-letni Dragoljub Vuksanović, slikar in profesor iz Beograda. Kot mlad profesor se je priključil narodnosvobodilnemu boju že leta 1941. Po vojni je bil najprej profesor v Titovem Ušlju in Palanici, pozneje pa v Beogradu. Kot član ULUS je imel več samostojnih in skupinskih razstav.

Otroška poezija
NIS — Pod naslovom »Križna zvezda« je založba »Bratstvo« iz Nisa izdala v bolgarskim izdajo povojne srbske otroške poezije. V knjigi so pesmi, ki so jih napisali najuglednejši pesniki in ki so izhajale v učbenikih, posebnih izdajah in revijah.

Pesniško srečanje
BUDIMPEŠTA — V začetku aprila bo v Budimpešti tretje mednarodno srečanje evropskih pesnikov, ki bo poveljevalo 150-letnici rojstva velikga madžarskega pesnika Sandora Petőfija. Srečanje bo potekalo kot 80 pesnikov iz 19 dežel. Jugoslavijo bosta zastopala Mira Alečković in Ferenc Feher.

Razstava plastik Petra Černeta
KOČEVJE — V likovnem salonu v Kočevju je odprta razstava plastik Petra Černeta. Do 8. aprila si bo mogoče ogledati 27 skulptur tega umetnika, ki s smar namesto lepe predmetnosti ponuja v pokušino osebno doživeto plastiko, vabed nas, da se potopimo v njegovo vizijo sveta in jo valjubimo.

Gledališča Koncerti Razstave

Gledališče

DRAMA SNG
Torek, 27. marca, ob 19.30: Peter Barne: VLADAJOCI RAZRED. Abonma Dijaški 8 večerov.
Sreda, 28. marca, ob 19.30: Peter Barne: VLADAJOCI RAZRED. Abonma Dijaški 7 večerov. Tiskarski škrat je v STROPU predstavo izpustil!

OPERA IN BALET SNG
Torek, 27. marca, ob 19.30: A. Hacıaturjan: SPARTAK. Balet. Zasedba: glavni vlogi: Spodnja: Magda Vrhovec, Harmondij — Mijo Basalović, Kruse Vlasto Dedičević, Egina — Zorja Toth, Dirigira Lovrenc Arnič, Abonma H in I varen. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sreda, 28. marca — ne bo v tekdenskem sporedu napovedane predstave DON KIHOT za red D, zaradi bolezni v ansamblu.
Sobota, 31. marca, ob 19.30: G. Puccini: MADAME BUTTERFLY. Iven abonmaja. Vstopnice so še v prodaji.

Operne abonente reda D ponovno obveščamo da jutri, v sredo, ne bo za njih abonma predstave, ki smo je napovedali v obliki tedenskega sporedu. Zaradi bolezni v ansamblu je upravitelj DON KIHOTA odlošena. Opera bo jutri zapeta.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasala
Torek, 27. marca, ob 19.30: A. Avyebour: LJUBEZEN DRUGE POLOVICE (Komedija) Abonma Red T.
Sreda, 28. marca, ob 19.30: A. Avyebour: LJUBEZEN DRUGE POLOVICE (Komedija), Abonma Red O.

OBDOBJE PRILAGAJANJA (Komedija). Gostovanje v Remniku.

GLEDALIŠČE PEKARNA
Sreda, 28. marca, ob 21. uri: Ivo Svetina: Helele in Tine. Za znan, večer od izida nove Svetinove knjige.

Gledališče Pekarna, Tržaška 15 (dvorazno) naproti Točnice tovarne. Predpredstava in rezervacije vstopnic v postojavnici Kompeza.
Tovnja 12, tel.: 31-456 (informacija)
Predstava v gledališču Pekarna. Študentje po polovinski ceni.

EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE
Glej
Sreda, 28. marca, ob 19.30: Ljmita — gostovanje v Kranju.
Četrtek, 29. marca, ob 20.30: TONI ŠKAR: Vse je bilo prej. Vstopnice v prodaji.
Vojvoda Dušana Jovanovića red Aljo Klačev, Polono Vetrohovo, Markon Simčič in v Bobrov sprejema v glavni vlogi.

Predpredaja vstopnic ure pred sodelstvom predstave pri bližnjem gledališču na Poljanah 12/2a. Študentje imajo 50 odstotni popust.

Mladinsko gledališče LJUBLJANA
Torek, 27. marca, ob 15.45: Ben Mikš — Herbert Grün: VILINČEK IZ LITVE za 20 ur. Spored predstave vstopnic po 1 dinarju. Rezervacije po telefonu 310 610 od 8. do 12. ure.

KONCERTNI ATELEJ DRUŠTVA SLOVENSKEGA SKLADATELJEV
vabita na recital violiste Milke Pongorčič in pianista Aclia Bertoničeva dneva ob 20. uri. Spored: Janáček: Hindernis. Lipovšek: Svava. Slavčina: Razstavljata akademski slikar Leopold Horvar.

VLADJNO VABLJENJE
2629-K

Mistika

Sekta izkorišča mladino

»Scientološka cerkev« na Švedskem — Lažnoznanstveno, pridobitniško gibanje išče privrženec med šibkimi in nezrelimi ljudmi — Nauk iz mešanice neumnosti in kulta s strogo hierarhijo

STOCKHOLM, marca. Čeprav se sliši neumno, je res — na Švedskem deluje scientološka cerkev, ki vabi »v svoje naročje vse več mladine, zlasti nezrele in labilne, jo izkorišča na vse mogoče načine, ji jemlje velikanske vsote denarja, marsikoga pa prižene celo v samomor. Toda oblasti ne storijo ničesar, da bi to preprečile.

Socialni demokratični poslanec Hugoson je v parlamentu zastavil vprašanje, zakaj družba ne reagira proti gibanju, ki ljudem, kakor je razvidno, povzroča psihično škodo. Odgovorili so mu, da je zelo težko začetni preiskavo proti tej organizaciji, ki se imenuje scientološka cerkev in je zaradi tega zaščitena na podlagi zakona o »svobodni veroizpovedi«.

Slovenija nekoč

Pred pedesetimi leti

RAZVOJ VEZANE TRGOVINE V SLOVENIJI — V Sloveniji poteka vezana trgovina ob splošnem velikem zanimanju kmečkih prebivalcev. Na deželo je bilo doslej poslano največ telesnega blaga še vedno pa primanjkuje lahkega bombaznega blaga, ženskih nogavic in sukanca. Dobave petroleja in cementa so dosegle 60 do 70 odstotkov naročil, prav tako dobave emaljirane posode. Kovinskih izdelkov je bilo doslej dobavljenih le 11 odstotkov in stekla 17 odstotkov. Zadržane so bile poslane na deželo večje količine čevljev. Veliko je povpraševanje po moških čevljih, biciklih, kakor tudi po strešnikih in opeki. (Slovenski poročevalec, 27. marca 1948)

Pred pedesetimi leti

SMRTNA OBSODBA V MARIBORU — V Mariboru je mrtvaški zvonec zavonil svojo ječočo pesem zavrženo, nad katerim je strogost zakona izrekla svojo najhujšo obsodbo. Na dvorišču tukajšnjega okrožnega sodišča je bil obesjen 52-letni čevljar Andrej Lichtenwallner, večkratni morilec, prototip pokvarjenega suroveža. Prvi umor je čevljar zagrešil že leta 1915. Takrat je bil obsojen samo zaradi hudodelstva uboja na 5 let težke ječe. Mučil je še svojo prvo ženo Evo. Ker ji je grozil še smrtjo, je bil obsojen na 3 mesece težke ječe. Mučil je tudi svojo drugo ženo Matildo, ki je bila vzorna žena in skrbna gospodinja. Lichtenwallner je začel pretepati že po prvih dneh po poroki. Grozil ji je, da jo bo ubil. Uboga žena zupčenja ni več mogla prenašati in je surovega moža ovadila sodišču. Bil je obsojen na 6 mesecev težke ječe. Žena je nato vložila tožbo za ločitev zakona, ki jo je tudi dosegla. Jo Lichtenwallner odslušil kazen, jo je v kleti ubil, nato pa se predal orožnikom... V smrt je šel brez kesa in brez vidnega znaka strahu. Šele, ko ga je sgrabila krvnikova roka, je vztrepetal. (Jutro, 27. marca 1923)

Zakulisni nogomet

Pele za Moora?

Povračilni ukrep: britanski cariniki so zadržali Peleja — kakor so nekoč Kolumbiji zadržali Bobbyja Moora

RIO DE JANEIRO, marca. Brazilska športna javnost je z ogorčenjem sprejela novice o sitnostih, ki so jih Peleju baje delali angleški cariniki med turnejo Santosa v Veliki Britaniji. Kakor je znano, so Peleja na londonskem letališču zadržali dve uri, ker so cariniki v njegovi prtljagi našli športno torbo, do vrha polno ameriških dolarjev.

Po neki verziji je bilo v tej torbi 100.000 dolarjev, ki jih je Pele zaslužil na daljši turneji po Avstraliji, Aziji, Afriki in Evropi. Toda črni bili ser, najboljši brazilski nogometaš, je pozneje izjavil, da je bilo v torbi samo 10.000 dolarjev.

Ker Pele ni prekršil britanskih veljavnih predpisov o izvozu deviz iz države, so ga izpustili, vendar sta z ženo zadržani v letališču.

Zabava

Cirkus ne bo izumrl

Kjerkoli po svetu: cirkuške atrakcije privabljajo celo vedno več gledalcev

BONN, marca. (Tanjug). Kakor vse kaže, tudi enaindvajseto stoletje ne bo moglo zavreti razvoja in razcvetja cirkusov. To je ugotovilo, ki so jo pred dnevi izrekli na mednarodnem kongresu umetnikov cirkuške arene. Združene šteje na vsem svetu okrog 60 tisoč članov.

Hipnotizirani, požirali ognja, zenske brez spodnjega dela telesa, ljudsko-kole, prekrivale usod in cela vrsta drugih in drugih estradnih umetnikov, brez katerih si ni mogoče predstavljati dostojne cirkuške prireditve, sploh nima namena dvigniti rok in se vdati moderni, elektronski dobi. Nemci so na primer poročali, da je cirkuške prireditve v okrog šest tisoč krajih ZERN lasko leto obiskalo vsaj 120 milijonov gledalcev, ki so za vstopnice plačali 5,6 milijarde novih dinarjev. Vse to dokazuje, da cirkus ne umira. Tudi podatki o drugih deželah, pa naj bodo kapitalistične ali socialistične, niso nič manj optimistični.

Brezupna opozorila

Švedska državna uprava za socialno politiko je sporočila, da scientologi ne predstavljajo nikakršne znanosti ali religije, temveč zmedeni nauk, ki obstoji iz mešanice neumnosti in kulta, oprtega na ekonomski interes.

Seč göteborgskega združenja zdravnikov Anden je razodel, da ta sekta temelji na strogi hierarhiji, ki je podobna Hitlerjugendu, ter da se zateka k sleparjam. Freesej staršev je podpisalo dovoljenje, da lahko otroci do smrti ostanejo v scientološki cerkvi. Prepričani so bili, da gre za taborniško organizacijo, zato ker je bilo besedilo formulirja napisano v angleščini. Dr. Anden je razodel, da poglavarji te cerkve na

svojih tadjah organizirajo tečaje, potem ko ladje zapljujejo v mednarodne vode, pa prirejajo orgije in izkoriščajo dekleta, ki so v mističnem zanosu.

Švedsko združenje psihologov je opozorilo, da je ta sekta nevarna, matere, ki so izgubile otroke grozijo, da bodo lokalni scientologov napadle z bombami, toda ti ljudje neovirano delajo naprej. »Oblasti neboljonejo zmagujejo z neumnimi formalnostmi, ki jih je baje treba upoštevati, da bi zaščitili demokratičnjo je vzklikala neka mati. Medtem pa sekta nadaljuje delo z geslom: »Scientologi — most iz kaosa v popolno svobodo. Ron (vrhovni poglavar) čaka na drugi strani mostu. Tebe.«

DRAGOS STOJANOVIĆ

Delovni čas

Delaj, kadar hočeš!

To je geslo, ki je že v 2.000 evropskih tovarnah postalo resničnost — Kaj nam povedo Fiatove izkušnje — Elastični delovni čas veča storilnost itd.

Gre za to: vsak naj opravi svoje delo, kadar hoče, glavno je, da bo opravljeno pravočasno. Delovni čas se začneja takrat, ko je to za zaposlenega najbolj primerno, seveda dopoldne, končuje pa se med 17. in 19. uro, spet po volji delavca — to je pojav, ki si v evropski industriji pridobiva vse več pristavev.

Tak delovni čas, prilagojen potrebam in razpoložnosti, so prvič uvedli leta 1968 v neki nemščinski tovarni letal. Zgled te tovarne posnema zdaj več kakor 2000 firm v Evropi. Pri teh firmah je zaposlenih okrog milijon ljudi.

Novi sistem so najprej prenesli v Švicco, zdaj pa se državam, kjer je že pognal korenine, pridružuje tudi Italija. Fiat se pohvali

Novi način so na primer uvedli v vseh organizacijskih enotah Fiata, in sicer s 1. februarjem letos. Petindvajset tisoč zaposlenih v velikiškanski družbi, od tega jih je 20.000 v Torinu, se je lahko v okviru ponujenih možnosti odločilo, kdaj bodo začeli in

Kadar zjutraj na avtobusu ni gneče, pridejo ljudje v službo boljše volje, in to dobro vpliva na delo, ki ga opravljajo.

Mladi ljudje imajo zaradi možnosti, da opoldanski počitek skrajšajo z dveh ur na trideset minut, priložnost, da hitreje končajo delo in se nato posvetijo družini ali gredu z ženami na obiske itd. V tem času lahko opravijo tudi veliko zasebnih opravkov, zaradi katerih bi sicer morali s prikrito nelagodnostjo prostiti šefa, da bi jim dovolil skočiti ven.

Zaradi prilagodljivega delovnega časa imajo tudi voditelji nekaterih nove obveznosti, ker njihovi sodelavci niso več vsi hkrati v pisarnah. Tako so tudi šefi prisiljeni, da postanejo znatno učinkovitejši in prilagajajo dnevno razporeditev delovnega časa svojih sodelavcev. E. F.

Žetev

Vsem tistim, ki menijo, da mora biti scenarij gotovo do začetka snemanja filma, je namenjeno tole pojasnilo, ki go je za režiser Miki Stamenković: Režije filma »Vrtje asi« nistem prezel zato, ker scenarij ni ni končan. Odslej naprej želim delati samo po izdelanih scenarijih.

Novost

Vsem tistim, ki menijo, da mora biti scenarij gotovo do začetka snemanja filma, je namenjeno tole pojasnilo, ki go je za režiser Miki Stamenković: Režije filma »Vrtje asi« nistem prezel zato, ker scenarij ni ni končan. Odslej naprej želim delati samo po izdelanih scenarijih.

Diplomacija

„Konzuli“ brez držav

Preostanek hladne vojne: diplomatska predstavništva Estonije, Latvije in Litve v ZDA — Ko bodo umrli papirni predstavniki, bo odmrta tudi država

WASHINGTON, marca. Na posameznih diplomatskih manifestacijah v Washingtonu in tudi ob drugih priložnostih je mogoče srečati konzule in šefe misij, ki so stari okrog 70 let, imajo živ zakonite in — nikogar ne predstavljajo.

Njihova edina perspektiva je — da izčisto odmrta. Ko so to zgodilo, bo odmrta tudi država, ki jo predstavljajo, verjetno pa tudi predstavništvo, ki ga zdaj še imajo v Washingtonu in New Yorku.

Misljena so: diplomatska predstavništva baltičkih držav Estonije, Latvije in Litve, ki so, kakor je znano, že dobrih 30 let sestavni del Sovjetske zveze, a jih Amerika, kar je verjetno manj znano, še vedno priznava za neodvisne države.

Ne bi mogli ravno reči, da jih priznava vsem sroci in navdušeno, toda znani bojevnik iz obdobja hladne vojne državni sekretar John Foster Dulles je leta 1952 obnovil ameriško uradno priznanje Estonike, Latvije in Litve ter tako pripomogel k temu, da vveleposlanstva oziroma konzularna predstavništva teh držav v Washingtonu in

Umetni uhly za Jano

Da bi osrečil deklico brez uhly, je zobni zdravnik postal izumitelj

Desetletna Jane Plumley iz Walthamstowa v Veliki Britaniji se je rodila brez ušes. Zaradi te telesne napake je deklica nezumno trpela. Za njeno usodo je izvedel zobni zdravnik George Allan in iz plastike napravil umetni ušesi. Školjki. Podarji ju je, opremljeni za očevalnikom, nesrečni Jane za rojstni dan. Z ušesi je seveda deklica očitno srečnejša, dr. Allan pa namestila svoj izum še izpopolnil.

Dvorec iz stekla

Prazne steklenice kot gradbeni material — poleti hladno, pozimi toplo

Kanadčan George Plumb je iznašel čudovit način za uporabo odvrženih steklenic. Do danes je nabral že 180.000 praznih steklenic. S temi si je zgradil hišo, ki spominja na lesketajoč se dvorec. Plumb zagotavlja, da so steklenice odlični gradbeni material, saj je v hiši polni sveže, pozimi pa toplo. Mojster je sklenil zgraditi iz odvrženih steklenic še ograjo pri vrtu.

In kdo vse to vzdržuje?

Uradno dobivajo sredstva iz tako imenovane baltičske banke, ki jo je ameriški sekretariat za finance vzel pod svoje nadzorstvo že leta 1945, to pa je bilo že zdavnaj in v banki verjetno ni bilo toliko denarja, da bi lahko vsi skoraj 30 let vzdrževali tri diplomatska predstavništva, med katerimi jih samo latviško še danes šteje 15 članov.

Te reči torej še zmeraj prekriva tančica skrivnosti, ki jo bo verjetno dokončno odstrle šele nova smer odnosov med Washingtonom in Moskvo.

B. BOGUNOVIĆ

SVEVSKA MLADINA — Kdo ribari v kalnem? Foto: arhiv Dela

Skupni interesi

Trinajst občin Ljubljanskega območja se dogovarja o ustanovitvi sveta občin Ljubljanske regije, ki naj bi enotno urejal zlasti družbenoekonomske in samoupravni razvoji, regionalno prostorsko planiranje, enotno naj bi urejal notranje zadeve in narodno obrambo, socialno varstvo, zdravstvo, zaposlovanje, kulturo, izobraževanje, davčno politiko in druge zadeve, skupnega pomena za to območje.

Omenjeni dogovor naj bi podpisalo vseh pet ljubljanskih občin ter občine Kamnik, Domžale, Litija, Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Vrhnika in Lopatec.

Trinajst občin naj bi se poleg skupno dogovarjalo o zadevah skupnega pomena. To pa seveda ne pomeni, da bodo občine, ki bodo ustanovile svet občin, ustavile stike z ostalimi občinami široke regije, s katerimi so že doslej imele na tem ali onem področju tesnejše stike.

Samo za primer vzemimo kamniško območje, ki se je do sedaj zaradi posebnosti, ki jo imajo ostale občine, ostalimi gorenjskimi občinami, pa tudi sicer je precej občin se doslej povezanih s širšim območjem.

V mislih imamo upravo javne varnosti, ki zajema sedemnajst občin, pa gozdarsko inspekcijo, ki enotno deluje v štirinajstih občinah, tu je še skupnost zdravstvene zaščitne službe, ki delujejo v šestih občinah in kmetski, ki zajema 18 občin in druge.

Oblik sodelovanja je že doslej več in zajemajo različna interesna območja. Z ustanovitvijo sveta občin Ljubljanske regije se položaj dosedanjih interesnih skupnosti ne bo v ničemer spremenil. Se celo več. Gre za čim širše sodelovanje po posameznih interesnih področjih, ki pa jih geografski ni moč ostro razmejiti.

Ne gre za geografsko delitev Slovenije po zbirku bivših okrajev, kot zmotno menijo nekateri, pač pa za interese povezovanja občin, regij pa tudi celotnega prostora, skupni interes pa naj bi tudi v bodoče bili skupni cilji ter interesi.

VLADO SMOLE

Madinci skupaj z vojaki

Sodelovanje mladinske organizacije in pripadnikov JLA za Bežigradom

LJUBLJANA, 26. marca — Prejšnji teden je bila v vojašnici »Ljube Sercerja« za Bežigradom občinska finalna kviz prireditelj, na kateri so se poznavašju našega samoupravnega sistema pomerile tri članske ekipe mladincev in pripadnikov JLA. Zmagala je mladinska ekipa Zvezda za raziskavo materiala in konstrukcij. Prireditev so, v sodelovanju z občinsko konferenco ZMS Ljubljana Bežigrad, pripravili mladi starejšine in vojniki iz vojašnice »Ljube Sercerja«.

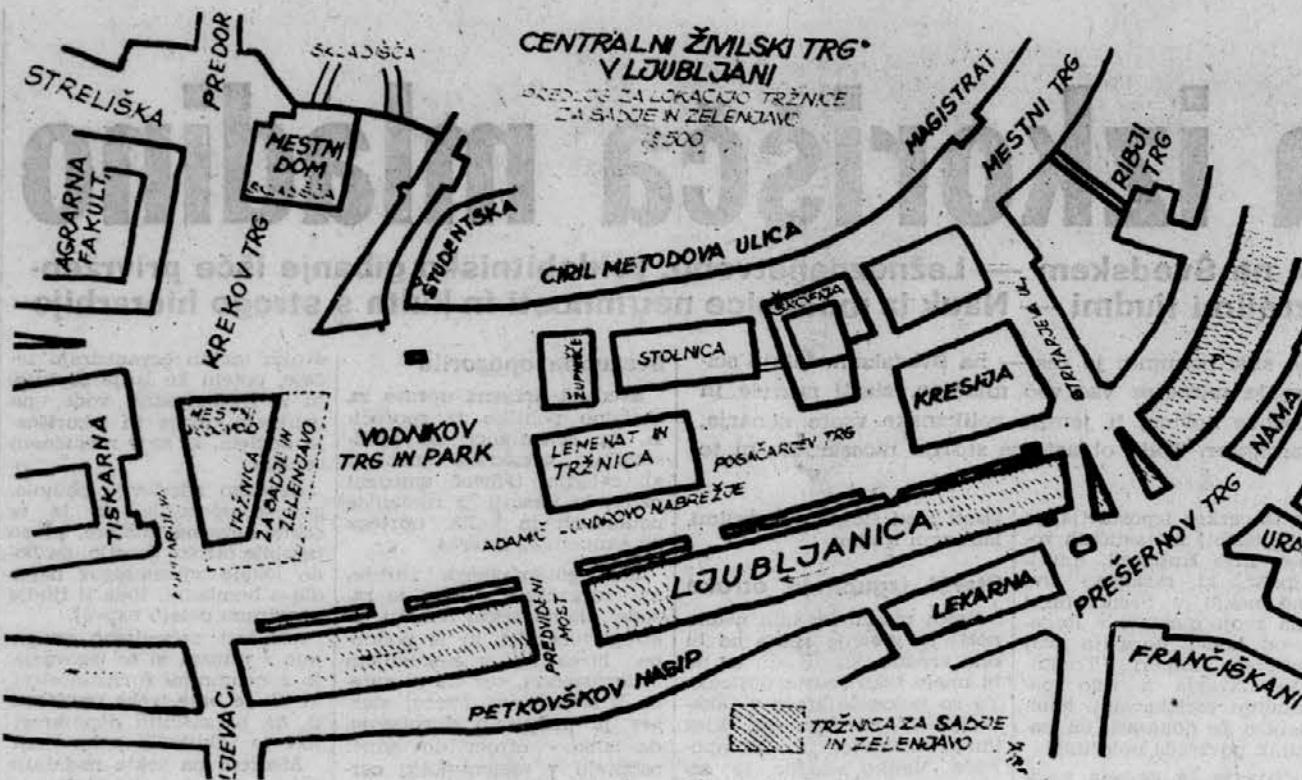
Kviz tekmovala so samo ena od oblik sodelovanja mladih Bežigradčanov in njihovih tovarišev vojakov, ki služijo kadrovi rok v bežigradski občini. Pripadniki JLA so obiskali že več delovnih organizacij, kjer so se z mladimi dogovarjali o sodelovanju in skupnih interesih. Zelo tesne stike ima vojašnica »Ljube Sercerja« z mladinskimi aktivisti bežigradske gimnazije in šolskega centra za PTT promet, s katerimi je skupno organizirala več športnih in kulturno zabavnih prireditev.

Ko so v krajevni skupnosti Boris Kidrič, v kateri je tudi vojašnica »Ljube Sercerja«, ustanovili mladinske aktiviste, je sodelovanje dobilo še bolj organizirane in vsebinske oblike. Tako so skupaj pripravili več sestankov, predavanj in spoznavno-zabavnih večer. Te dni potekajo razgovori o nadaljnjem sodelovanju, ki naj bi zajemalo skupno organiziranje orientacijskih pohodov, več predavanj na temo SLO, športna srečanja in kulturno zabavne prireditve.

*VELJKO RAK

Pokroviteljstvo nad športniki
Gradbeno podjetje Univerzal (KS Poljane) je prevzelo pokroviteljstvo nad športnim društvom Poljane, ki združuje v svojih vrstah okrog 100 članov.

N. L.

Prejeli smo Makšna tržnica

Kakšne so razvojne možnosti in potrebe živilskega trga v Ljubljani? — Povsem nova tržnica bo pod zemljo?

Z razvojem mesta in večanjem števila prebivalstva rastejo tudi potrebe po obogatitvi osrednjega živilskega trga v Vodnikovem, Krekrovem in Pogacarjevem trgu v Ljubljani in v neposredni okolici.

V zadnjih letih so mesto, občina Center, komunalno podjetje Ljubljanski živilski trg, koristniki prodajnih lokalov na trgu, neposredni prodajalci ter kupci prispevali k stroškom za sanacijo tako poskritih kakor tudi odprtih tržnih površin na centralnem trgu.

Za preureditev vseh štirih Plečnikovih arkad, ribarnic, pokrite tržnice, skladišče, nove opreme in asfaltiranje vseh tržnih površin je šlo več kot 10.000.000 din.

Se večje težave in tudi velika gospodarska škoda pa se dela v zimski sezoni, ko blago, predvsem sadje in zelenjava, na odprtih tržnih površinah propada oziroma zmrazuje.

Italijani na izlet v Slovenijo

LJUBLJANA, 26. marca — Na pravih končanem kmetijskem sejmu v Veroni (obiskalo ga je 1,5 milijona ljudi), ki se ga je udeležil tudi predstavnik Turistične zveze Slovenije, so Italijani dobili v roke nad 10.000 propagandnih edicij, prospektov in cenikov o turističnih ponudbah Slovenije.

Italijani se predvsem zanimajo za Bled, Bohinj, Radovljico, dolino Soče ter slovenski obala in Istro. KP Italije organizira za bilanje praznične vrsto izletov v našo republiko — največ na Bled in v Portorož ter v Opatjjo.

N. L.

Sanitarna, zdravstvena in tržna inspekcija neprestano opozarjajo upravo podjetja na pomankljivosti trga.

Nakup in prodaja je v mrazu, megli in dežju zelo otežena, koledar in težava za vse gospodinjstva, posebej pa še za prodajalce.

Uprava trgov, mesto in občina Center se v polni meri zavedajo svoje odgovornosti za razvoj trga ter skušajo v taki ali drugi obliki pomagati pri sanaciji.

Posebna komisija je v zadnjem času že nakazala smerice tako za nove pokrite in zaprte prostore za sadje in zelenjavo, kakor tudi za nova skladišča.

Uprava trgov bo v župnišču kupila še nekaj površin za manjše skladišče. Več let se že pogaja za odkup posameznih površin v sosednji zgradbi Mestnega vodovoda, tako za skladišča kakor tudi za gradnjo pokritih in zaprtih prostorov za prodajo sadja in zelenjave, hkrati pa se uprava pogovarja s podjetjem »Sadej zelenjavac« za odstop pritrjenih prostorov »Mestnega doma«, za skladišča, ki jih nujno potrebuje. Ta skladišča so najbolj priročna, funkcionalna in lahko dostopna, imajo že vgrajene hladilnice in potrebno opremo, povsem prikrito za potrebe sadja in zelenjave. Uprava je pripravljena plačati vse iz vršne investicije in Mestnemu domu, ker so za njo koristne in nujno potrebne. Izposlovila je treba le odločitev, da se ta skladišča namenijo v budoče za potrebe trga, ker jih bo trg nujno in povsem namensko potreboval.

Ker trenutno nič ne kaže, da bi zgradbo mestnega vodovoda porušili, je pravilno, da bi ta objekt v predelkih preurenilo v prostor trga, ker je od vseh objektov v neposredni okolici Vodnikovega trga še najbolj primeren za začasno preureditev v tržne prostore.

R. D.

V kolikor bi ta možnost v tem času odpadla, potem bo treba porušiti vsaj del Vodnikovega trga ter zgraditi pod zemljo postopno povsem novo tržnico. Ker bi pa pri tem posegu porušili enotno podoben Vodnikovega trga z vsega drevesi, se uprava trga te možnosti dragega postopka izogiba in brani.

Skladno s podporo javnosti in Zavoda za spomeniško varstvo je pravilno, da se v bodoče usmerja dejavnost uprave trgov v pritrilne prostore Mestnega vodovoda in Mestnega doma, kakor kaže priložena skica.

Vodnikov — centralni živilski trg je v meritlu starega mesta objekt, ki ga je treba v okviru možnosti le še obogatiti tako, da bo še bolj ustrezal potrebam centralnega mestnega prebivalstva in vse Ljubljane.

CIRIL STANIČ

Danes nov vrtec

Na Škofljici bodo slovesno odprli nov vzgojni zavod

LJUBLJANA, 26. marca — Jutri bodo na Škofljici slovesno odprli nov vzgojni zavod. To bo prvi vrtec na tem območju, kjer prav zaradi številnih novogradenj tudi potrebe po varstvu malčkov vedno hitreje naraščajo.

Vrtec pa ne bo samo prvi na tem območju, ampak bo tudi prvi, ki so ga na Viču zgradili s sredstvi, zbranimi s samoprispevkom. Vrtec, ki je moderno in funkcionalno opremljen, bo nudil varno zavetje osemdesetim otrokom.

J. DIMITROVIČ

Iz proizvodnje

V izvršnem vodstvu in tudi v mestni konferenci ZMS v Ljubljani prevladuje mladina iz delovnih organizacij

LJUBLJANA, 26. marca. Na današnji prvi in volilni seji mestne konference ZMS Ljubljana, ki jo po novem tvorijo delegati občinskih organizacij ZMS v Ljubljani, specializiranih organizacij in JLA na območju Ljubljane, so izvolili izvršne organe in se dogovorili o glavnih nalogah, ki jih bo morala opraviti Zveza mladine v Ljubljani v prihodnjem mandatsnem obdobju.

Ze pri samem kandidiranju v organe MK ZMS Ljubljana so pazili na strukturo, tako da v novem izvršnem vodstvu, kot tudi v sami konferenci, prevladuje mladina iz delovnih organizacij, večinoma pa je tudi članov ZK. Predsedstvo MK ZMS Ljubljana šteta 24 članov, od tega so po funkciji člani predsedstva predsedniki občinskih organizacij mladine. Za predsednika MK ZMS Ljubljana je bil izvoljen Miha Ham, za sekretarja pa Josip Fileš iz Litostrja.

Povedali so
Predsednik MK ZMS Ljubljana MIHA HAM: »Največ pozornosti bomo morali posvetiti uresničenju nalog, ki nam jih zadaja pismo izvršnega biroja predsedstva ZKJ in predsednika Tita. To pismo daje nam mladim nove možnosti za delovanje v okviru naprednih družbenih sil. Mnogo bomo morali napraviti tudi na področju idejnopolitičnega izobraževanja, saj je bilo to vprašanje mnogokrat potisnjeno v ozadje.«

Pasaža Nebotičnik že letos
LJUBLJANA, 26. marca — Krajevna skupnost Ajdovščina že dolgo opozarja na pasajo Nebotičnik, ki bi jo moral ne le pooblašati, ampak tudi popraviti. Končno je občinski proračun odredil nekaj denarja tudi v ta namen, vendar ne dovolj. Zato bodo za obnovitev pasaje morali prispevati tudi uporabniki. Dela naj bi se začela julija.

A. P.

Šestdeset mladih na obisku

Sodelovanje ljubljanske Pletenine s škofjeljsko predilnico

LJUBLJANA, 26. marca — Šestdeset mladinc in mladincev iz ljubljanske tovarne Pletenine je v soboto zdržilo prijetno s koristnim. Prireditev so izlet v Škofjo Loko, kjer so najprej obiskali Gorenjsko predilnico, nato pa so imeli v hotelu Transtrust ustanovno konferenco svoje mladinske organizacije.

Medi iz ljubljanske tovarne Pletenine so si ogledali te obrate škofjeljske tovarne in ob tej priložnosti izmenjali izkušnje ter se dogovorili za sodelovanje.

Na ustanovni konferenci so pregledali dosedanje delo in spregovorili o problemih, ki jih tedaj. Mladci so, da se morajo mladi, ob večji informiranosti, aktivneje vključevati v samoupravljanje ter tako prispevati k nadaljnjemu razvoju tovarne.

Konferenca so se poleg predstavnikov družbenopolitičnih in vodstvenih organov tovarne udeležili še predstavniki občinske konference ZMS, predstavniki mladinske organizacije Gorenjske predilnice ter ljubljanskih podjetij Rašice, Tekstila in Name, s katerimi so se mladinci iz Pletenine dogovorili za tesnejše in bolj organizirano sodelovanje.

VELJKO RAK

Letos zlasti čez Savo

Prihodnje leto predvideva gradnja mostu čez Krko v Novem mestu

LJUBLJANA, 26. marca — V srednjeročnem programu Slovenije je predvideno, da bi do l. 1975 zgradili 16 večjih mostov, dolgih več kot 50 m, saj so mostovi še večja raka v rana kot same ceste. Letos sta v gradnji mostova pri Litiji in Dupelju, v kratkem pa bo razpisana licitacija še za nov most pri Sevnici, predvidena pa je letos gradnja še tretjega mostu čez Savo (topleg Litije in Sevnice), in sicer v Hrastniku. Vrh tega bo letos usposobljen tudi večji most čez hudournik Pišnico v Kranjski gorji, ki je tudi prihodnje leto. Prihodnje leto pa prideta predvidoma na vrsto Karloviški most v Ljubljani oziroma nov most čez Gruberjev prekop in še most čez Krko v Novem mestu. Do konca leta 1975 bo treba usposobiti nove mostove še v Zagorju, Trbovljah, Tacnu, Sentakobu pri Ljubljani, Radenci, Kranju, Borju (čez Dravo) in pri Razkrižju (čez Muro).

IGOR PRESERN

Krompir sadijo
MEDVODE, 26. marca — Ugodno vreme je priložilo kmetovalce na Sorškem polju, da so pohiteli s sajenjem zgodnjih sort krompirja. Zaznadi ugodne pogoje, pridelka lahko pričujemo, da bodo kmetje zasadili krompir na večjih površinah.

F. R.

Kako hitreje do stanovanj

Moste-Polje: o srednjeročnem programu stanovanjske izgradnje

LJUBLJANA, 26. marca — V prostornih občinskih skupščine Moste-Polje je bilo danes posvetovalno predstavnikov delovnih organizacij in občinske skupščine o stanovanjskem gospodarstvu. Predvsem so se pogovarjali o srednjeročnem programu občine za stanovanjsko izgradnjo ter o konkretnih načrtih za nakup stanovanj oziroma za kreditiranje in financiranje stanovanjske graditve.

Na sestanku so se vsi po-hvalno izrazili o usmerjenosti stanovanjski izgradnji in menili, da je prav v takšni gradnji rešitev stanovanjskih problemov v pravih rokah. Zlasti so govorili o Štepanjskem naselju, katerega urbanistična in zasedalna dokumentacija bo-ta vsak čas gotovi in bodo graditelji lahko zasadili prve lopate.

Kdo naj najprej pride do stanovanj, o tem je dolgo tekla beseda. Stanovanja naj najprej dobijo tisti, ki jih nujno. V večini primerov gre ali za delavce z nizkimi osebnimi dohodki ali pa za mlade družine.

Potem so se dogovorili, da bodo vse delovne organizacije v občini do prvega maja zbrale seznam tistih, ki potrebujejo stanovanj, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v odluki o solidarnostnem stanovanjskem skladu. Seznam bo občinska skupščina nato oddala bodisi stanovanjski skupnosti, ki bo urejala te probleme.

A. P.

Podpišejo naj sporazum

Priporočilo kamniške občinske skupščine delovnim organizacijam

KAMNIK, 26. marca — Na zadnji seji občinske skupščine so odobrili posvetovalno predstavnikov ljubljanske skupnosti zdravstvenega varstva, ki jim je pojasnil, kaj so potrebni samoupravni dogovori med delovnimi organizacijami in omejenjo skupnostjo. Dogovori o letošnji stopnjo izločanja za zdravstveno varstvo morajo biti sklenjeni vsaj do 30. marca, ko bo zasiedala skupščina skupnosti zdravstvenega varovanja.

Skupščina je sklenila priporočiti vsem delovnim organizacijam v občini, naj samoupravni sporazum podpišejo.

B. P.

22. junij - praznik Šiške?

O tem predlogu bodo odborniki odločali na prihodnji seji

LJUBLJANA, 26. marca — Če bodo odborniki šišenske občinske skupščine na prihodnji seji sprejeli predlog občinske komisije za razvijanje revolucionarnih tradicij, bodo odšli občani Šiške praznovali svoj občinski praznik 22. junija.

Na ta dan je bilo leta 1941 ustanovljeno glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, na območju šišenske občine pa je bilo v juniju 1941. leto več zlo pomembnih dogodkov, ki so vplivali na začetek boje proti okupatorjem.

Ned drugim se je tega dneva na Vodnikovi cesti v Šiški sestajal tudi centralni komite KP Slovenije.

BRANKO PODOBNIK

Zvedeli smo

Vzorci karirastega blaga
LJUBLJANA — Trgovsko podjetje Veletekstil — razstavlja v izloženem oknu prodajalne na Adamičevem nabrežju nove vzorce raznobarnega karirastega blaga. Cene so različne — od 74,75 do 127,40 dinarja meter.

S. U.

Opice v odprtih kletkah

LJUBLJANA — Iz uprave ljubljanskega živilskega trga so nam sporočili, da so zaradi topliga spomladanskega sonca v petek izpustili opice iz zimskega bivaljskega v odprte kletke.

Novo iz ETA

LJUBLJANA — V samopostrežni trgovini ljubljanske Matije so pravkar dobili nove proizvode kamniške živilske industrije ETA. To so pripravljene jedi v pločevinkah; fi-

žol s hamburgerjo slanino po 6,20 in fižol s kranjsko klobaso po 8,30 dinarja. V pločevinkah prodajajo tudi domačo sarmo po 8,90 dinarja.

Ostanki sintetičnih odevi

LJUBLJANA — Pri Veletek-stilu ob Tromostovju prodajajo po 34,80 dinarjev ostanke sintetičnih odevi velikosti 100 cm x 140 cm. Odevje so izdelali v kočevski Tekstilani.

Pogrebi

LJUBLJANA: Danes se bodo na Žalah svojci še zadnjih poslovlili od 66-letnega upokojenca Boža Černiča (ob 11. uri); 85-letnega upokojenca Dr. Josipa Senka (ob 11.30); 75-letne gospodinje Ivane Uršič (ob 12. uri); 84-letne upokojenke Ane Struželj (ob 12.45) in 58-letne upokojenke Helene Oblak (ob 13.30). Na pokopališču v Polju pa bodo popoldne pospremili k zadnjemu počitku 71-letnega upokojenca Franja Stružnika (ob 16.30) in 59-letno upokojenko Marijo Sternad (ob 17. uri).

KAMNIK: V ponedeljek ob 16. uri so se na pokopališču Stranje svojci še zadnje poslovlili od 90-letne gospodinje Ivane Starovasnik.

R. D.

Junija šentjakobski vrtec

LJUBLJANA, 26. marca — Končno bodo tudi v Šentjakobu pri Ljubljani dobili svoj otroški vrtec. Najprej bodo zgradili prvotno fazo vrta za 60 otrok, kasneje, po letu 1976 pa še za toliko dodatnih. Graditi so začeli lanskega oktobra, končali pa naj bi ga do konca junija letos. Denar gre iz sklada samoprispevka za osnovne šole in vrtece. Šentjakobski vrtec bo brez opreme in urejene okolice veljal 1,5 milijona dinarjev.

A. P.

Za spominski dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu so prispevali

Za spominski dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu so prispevali: Koroška: 3.000; Zveza Slovenije: 3.000; Zveza NOV občine Ljubljana-Vid-Rudnik: 5.000; Zveza NOV občine Ljubljana-Siška: 5.000; Zveza NOV občine Tabor-Zales: 800; KO ZB Ljubeč-Most na Sali: 200; ZB NOV Dolenjske: 1.000; KO ZB Ljubljana-Jedla: 2.500; Tončka Brendič, Ljubljana, Otrška: 100; Mestni odbor ZB NOV Ljubljana, Komenskoga: 10.000; Zveza rezervnih vojskarskih starešin Slovenije: 3.000; ZB NOV občine Radovljica: 3.000; Krajevna skupnost Ljubljana-Center: 5.000; ZRS Ljubljana-Kolezija: 710; Pašane Menhedovec, Radovljica: 100; KO zveze rezervnih vojskarskih starešin: 20.000; KO ZRS Kranjska: 800; Iganc, Bečkarov Ljubljana: 300; KO ZRS Durovič-Sežana: 500; Krajevna skupnost Rotoč, Maribor: 1.000; KO ZRS, Sežana: 1.480; ZB NOV občine Laško: 1.000; ZB NOV občine Trzin: 2.000; sindikat delavcev industrije in rudarstva Slov: 3.000; KO ZRS Vrhnika: 1.500; ob. odbor ZRS Sežana: 1.000; KO ZRS stari Ljubljana: 500; KO ZRS Ljubljana Posavje: 2.500; KO ZRS »Boris Kidrič«: sindikat delavcev v cestni promet in zvezah — republiški odbor Slovenije, Ljubljana: 300; Sposajeno posete »Sloca, Nova Gorica: 500; sindikat delavcev v prometu in zvezah — republiški odbor Slovenije, Ljubljana: 10.000; občinski odbor ZRS Krško: 1.300; zavod Borec, Ljubljana: 1.000; rep. svet sindikatov Slovenije: Ljubljana: 20.000; Cestni transporter: Nova Ljubljana: 3.000; organizacija ZRS, Prestranek: 180; pionirska organizacija osnovne šole Vidua Miklavca: Vrtno-Ljubljana: 372; krajevna organizacija ZRS Boris Kidrič, Ljubljana: 141; osov. org. MPP Čevovc: sindikat Maribor: 2.000; »Sveti šentjakob«: 10.000; Nežka Pezdirc, Ljubljana: 200; Jožeta Sarič-Stolter, Ljubljana, Slonkova: občinski odbor ZB NOV, Maribor: 1.000; Krasjani: org. ZRS, Divača-Sežana: 235; dom Ivana Čankarja, Ljubljana, Poljanska — kolekt v 500; rep. odbor ZRS Slovenije, Ljubljana: 5.000; PKLM pri TP Postojna 300 dinarjev.

Od zbrancega odpadnega papirja — osnovne šole: Ježica-Ljubljana-Bežigrad: 412,50; Danile Kumar, Ljubljana: 1.895,60; H. Toneta Okrogarja, Zagorje: 645; Crnuče-Ljubljana-Bežigrad: 1.822,50; Ljubljana-Vid, Tržaška cesta: 357,50 dinarjev. Skupno zbranih prispevkov do oktobra, končani pa naj bi ga do konca junija letos. Denar gre iz sklada samoprispevka za osnovne šole in vrtece. Šentjakobski vrtec bo brez opreme in urejene okolice veljal 1,5 milijona dinarjev.

R. D.

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi
KINOTEKA: Miklošičeva c. 28, ob 14. uri 80-ur. Igrajo: film Juan Antonio Bardem: Glav. vi. Pierre-James Mason, Melina Mercouri, MICHANICI: KLAVIDI: Režija: Hardy Krüger. Ob 18. in 20. uri franc film KHORAS: Režija: Henry Georges Clouzot. Glav. vi. Pierre Fresnay, Pierre Larquey, Michele-line Francey, Ginette Leclere. Prodaja vstopnice uro pred prvo predstavo.
KINO UNION: Warren Beatty (Clayde s filma »Bonnie in Lydén«) tokrat z Oskarjevo nagradjenj. Goldie Hawn v akcijski ameriški barvni kriminalni DOLLAR: Prod. Columbia. Igr. Glavba: Quincy Jones. Režiser: Richard Brooks. Brez tednika. Predstave ob 18. in 19.15 in 20.30. Zaradi dolžne

film ome zavilane V PETERJA PRILAJA IZ GROBA Režiser: Armando Crispino. Igrajo: Samantha Eggar, Alex Cord, Nedda Tyler in drugi. Brez tednika. Predstave ob 18. in 19.15 in 20.30. Zaradi dolžne
KINO SAVA: dnevnim časopisje vsa sočla z vzpomirljivimi dogodki v ameriškem Rankenem Roanu — s podobnim problemom vsa do seznanil ameriški; oav CS film ZADNJI BOJEVNIK Režija: Carol Reed. Glavne vloge: Anthony Quinn, Shelley Winters, Claude Akins in dr. Brez tednika. Predstave ob 18. in 19.15 in 20.30. Zaradi dolžne
KINO SAVA: FILMSKE USPEŠNICE 71-72: ameriški barvni VV film: družbeno komedija SLACENJE (Tkanje off). Režiser: Milos Forman. Tednik št. 10. Predstave ob 17. in 19.15. Ni primerno za otrokeli Zadržajati

Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.
KINO KRIZANKE: ameriški barvni film NEVARNA LINIJA 7000. Režija: Howard Hawks. Igrajo: James Chan, Laura Devon, Marianne Hill, James Ward, Gail Here Svet avtomobilskih dirk privlači mnoge vzornike hitrosti in vzne-priljubljenosti, toda poleg slave je prisiljena tudi kasati v in trg-edija. Predstava: c. 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom
KINO TRIGLAV: ameriški barvni film PLES NA VASI ob 18. in 20. uri. Igrata Peter O'Toole in Susanah York. Brez tednika. Prodaja vstopnic ob 15. uri dalje.
KINO RADOMLJE: nem. barv. V film KAKO TO REČI SVOJI HERKELI, ob 19. uri.
»TJUOCI DOMZLAJE: amer. barv. film REVOLVERAS Z RDEČE BRKE, gostovanje v Moravah, ob 19. uri.

Mladinski center Zgornja Šiška
je odprt od 18. ure dalje. Na voljo sta MINI GASMO in DUMPE. Informativni urad za mladino bo redno deloval od 17. do 20. ure.

stopoteka
POMLAD V STOPOTEKI Pomlad je čas skitepanja pomnastev, ljubveni, veselja do lepega! Vabimo vas v STOPOTEKO ob torkih, sredah in četkih, ko imajo de-leketa 30 odstotni popust na ceno 10 din, poleg tega pa delimo tudi brezplačne vstopnice. Pristaku-jemo vse že danes od 10 do 00.30 (pol enih)
ZAVOD INŽ. STANKA BLODKA LJUBLJANA CELOVSKA, CESTA 75
ZLATA KLUB: je odprt danes od 8 do 14 in od 17 do 21 ure ter še več dan namenjen ženskam. Vsa podrobna pisenila c u urniku. Cenah in storitvah ter rezervacije dobite po tel. 317-468. POSKRBI-

Dežurni zdravnik
LJUBLJANA
Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v nasled-njih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana: Bežigrad: Križčeva c. 10, telefon 310-533. Center: Miklošičeva c. 24, telefon 313-683. VIK-Rudnik: Postojnska 24, telefon 61-121. Mostopolje: Prvomajska 5, telefon 316-155. Šiška-Sentvid: Darčeva ulica 55, za občinsko stavbo, tel.: 55-221. Medvode: Medvode, tel. 71-215. Grosuplje-Ivančna gorica: začasno v stavbi bivšega ZD Ivančna gorica, telefon 783-039, telefon LM št. 783-022. Služba stalna pripravljeno je na območju Črnuče, telefon št. 314-317, Dobrova — Polhov gra-dec, Vnanje gorice, Horjul in Ve-le Lašče. Nočna nedeljska in praznična dežurna sobna ambulanca je v zobot ambulanti v nebotičniku, Kidričeva 1/1, soba št. 5. Ambu-lanca nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 19 do 7 ure naslednjega dne ob nedeljah in praznikih — ves dan.

DEŽURNA LEKARNA
Lekarna Miklošič.

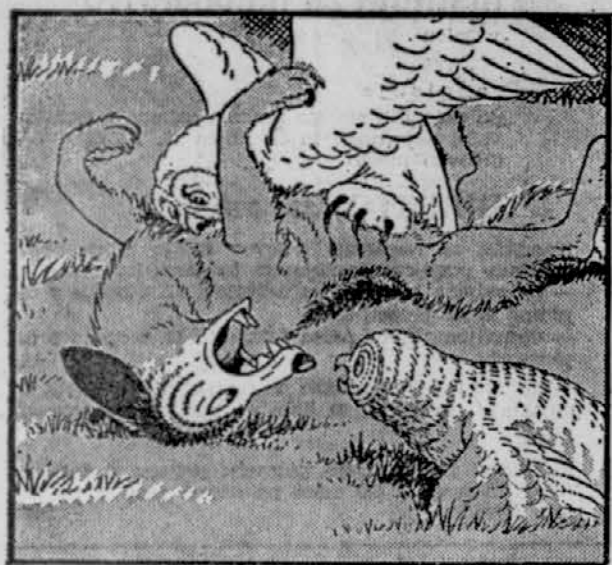
SPORTNI PARK KODELJEVO
DR Slovan opozarja na ZACET-NISKI IN NADLJEVNI TEČAJ TENISA za mladino in odrasle, ki bosta stekla v tork 3. aprila ob 9 uri dopoldne in v sredo, 4. aprila ob 14 uri dopoldne. Postaj-tejo bosta teja, ki bosta trajala vs mesec aprila, vsak tork sreda in četrtek od 9 do 14 ure dopoldne. Obe tekmi bodo v igri 100-

MEDVEDEK NEEWA

PO CURWOODU PRILEDIL TIT VIDMAR,
NARISAL MIKI MUSTER

127.

Najprej ji je globoko v meso zadrli strašni kljun, nato pa se je je besno oprjel še s krepilji. Mahegun je zaslutila svojo pogibelj. Da bi se rešila krepiljev, ki so ji vdrali v drobovje, se je valjala sem in tja, vendar Mispun ni popustil. Neviš je odtelkala kri, toda še v smrtnem boju mu je skušala pomagati. In Mispun, do zadnjega junaka, se je držal volkulje, dokler ni sam izdihnil!

128.

Trudoma se je Mahegun zavlekla v goščavo. Za sabo je pustila krvavo sled. Tam je legla in poginila. Za Mikija in Neewa je pomenil ta boj marsikaj novega. Mikij, ki je boljše čez nekaj časa natančno prevohal in preiskal, je spredel, da je življenje neizprosen boj. Neewa pa je bil medved, ki nikogar ne napada in ki se nima nikogar bati, kadar odraste; zanj je bilo najvažnejše, da mu niso poržili jelen

129.

Miki je moral pač pedesetkrat na dan tekati k truplu, da je preganjal zajedalce, zlasti bele hermeline z rdečimi očesi in pa krokraje, ki jih je mrhovina privabljal v vse večjih jatah. Tako je mineval dan za dnevom. Atikovo meso jima je izredno teknilo in ju krepilo. Neewa je bila še enkrat večji kot oni dan, ko je padel iz čolna. Miki se je razširil v plečih in njegove noge so izgubile oglato neobgljenost.

Mladi orjak bi umrl

Pri fantku so zdravniki ugotovili hude motnje v delovanju žlez

RIO DE JANEIRO — Triletni deček tehta 42 kilogramov, pospravi toliko hrane kot odrasel človek, vsak teden je povprečno kilogram težji. Zaskrbljeni starši so ga nedavno pripeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili hude motnje v delovanju žlez. Brez zdravstvene nege bi deček umrl v nekaj tednih.

Mali velikan

HOUSTON — Dvoletni deček, težak 22 kilogramov, je napravil pravcato zmedo na političski postaji v Houstonu. Odprl je predalec v vrata, odprl je predalec in vstrelil trako iz pisalnih strojev, vse policiste po vrsti je klical za očeta. Potem je prišla mati in odpeljala malega razgrajenca, ki je ušel iz domače hiše.

Pomoč opičjih jeter

Nevsakdanja zamisel je je sicer obnesla, vendar je bilo prepozno

BUENOS AIRES — Na mestni kliniki so hudo bolno pacientko teden dni ohranjali pri življenju z jetri opice, ki so si jo v ta namen izposodili v živalskem vrtu. Tridesetletno žensko z vnetimi jetri so nezavestno pripeljali v bolnišnico. Jetra, ki niso več delovala, so zdravniki začasno zamenjali za jetra opice rezus. S posebnimi napravami so pacientko kri pošiljali skozi opičja jetra. Poseg je bil po vsem videzu uspešen, vendar je bil njega prišlo prepozno, da bi bilo mogoče rešiti pacientko, ki je umrla po sedmih dneh.

Vozila ob cesti

CARACAS — Venezuelska cestna uprava potrebuje 36 tovornjakov s prikolico, da bo odstranila okoli 1500 avtomobilov, ki so jih lastniki pustili ob cesti.

KOZMONAVT MED KAVBOJI — Sovjetski vesoljec Vladimir Satolov, ki se muči v Houstonu v okviru priprav na združitev ladij »Sojuz« in »Apollo« v letu 1975, je obiskal v Teksasu živinorejsko farmo, kjer so prav takrat žigosali živino. Na sliki: vesoljec v vlogi kavboja. Telefoto: UPI

Prvine v peni in algah

Kemiki v Vladivostoku načrtno proučujejo vodo v Japonskem morju

MOSKVA — V morskem peni so razne prvine, na primer fosfor, boro, mangan in baker. Sodelavci kemijskega inštituta v Vladivostoku proučujejo sestavo Japonskega morja in možnosti za pridobivanje teh elementov. Zanimajo se predvsem za tiste spojine, oziroma elemente ki jih je največ v morskem organizmu, t.j. za vanadij, mangan, kobalt, nikelj in baker. Dvajset morskih alg vsebuje te snovi.

Kolo meri kalorije

STOCKHOLM — »Kalorimetri se imenuje bicikel z napravo, ki meri porabo kolesarjevih kalorij. Načrta so pripravili na stockholmski visoki šoli, izdelalo ga je podjetje Monark-Crescent. S prestavami je mogoče stopnjati potreben napor in s tem večati porabo kalorij.

Dnevna naklada po svetu

Največ časopisov imajo Švedi in Japonci, najmanj afriške dežele

PARIZ — Prebivalci 44 dežel nezadostno razvitega sveta še ne poznajo vsakdanje tiska, v šestih afriških državah izhaja po en informativni dnevnik. Po podatkih statističnega letopisa OZN so Švedi s 534 izvodi dnevnega tiska na tisoč prebivalcev na prvem mestu. Za njimi so Japonci s 511 in Islandci s 448 izvodi na tisoč ljudi, potem pa vsrstjo Norvežani (383), Švicarji (375) in Danci (346). V ZDA izhaja 1773 dnevnikov.

Pes kriv nesreče

MUNCHEN — Pes je sedel na tramvajemski tiru, voznik je moral nujno zavreči. Policija se je iztirila, dva nadaljnja tramvaja sta se zalela vanjo. Trije sprevodniki so dobili hude poškodbe, pes je zbežal.

Sodnik preveč človeški

Z neobičajnim odnosom do tožencev se je zameril višji instanci

MILANO — Giuseppe Cassellini, sodnik v Monzi, ima težave z višjo sodno oblastjo: po mnenju vrhovnega prizivnega sodišča je preveč človeški. Rimsko sodišče je nekoliko preneslo novico, da Cassellini tožence vpraša, kako se počuti in kako so ravnali z njim v preiskovalnem zaporu, preveč pa je bilo, da se mu je neki toženec s stiskom roke zahvalil za ugodno sodbo. Cassellini se bo moral v Rimu zagovarjati, češ da s svojim vedenjem škoduje ugledu sodišča.

oglašujte v dnevniku DELO

Majhna umetna ledvica

Po uporabi odstranijo vrečko, v kateri se nabirajo izločene snovi

LOS ANGELES — Zdravnik Markley, laboratorijski sodelavec komisije za atomsko energijo, je izdelal prenosno umetno ledvico, boljše od sedanjih modelov. Aparat je uspešno prestal klinično preizkušnjo, v čiaški univerzitetni bolnišnici so ga od lanskega oktobra uporabili v 70 primerih. Deluje baje 30-krat hitreje kot umetne ledvice, kakršne so zdaj v rabi. Zaradi tega se zdraviljenje precej skrajša. Nova umetna ledvica je dolga 29, široka in visoka pa 2,4 centimetra. V njej je tekočina, ki skozi opno prinaša in stik s pacientovo krvjo. Po vsaki rabi je treba zamenjati vrečko, v kateri se nabirajo snovi, izločene iz krvi.

Goljufa s kovčki v letalu

Trgovcema so prišli na sled, ker je izginjala samo njuna prtljaga

FRANKFURT — Z obsodbo dveh iranskih trgovcev na deset mesecev zapora pogojno umrjeto, je izdelal prenosno umetno ledvico, boljše od sedanjih modelov. Aparat je uspešno prestal klinično preizkušnjo, v čiaški univerzitetni bolnišnici so ga od lanskega oktobra uporabili v 70 primerih. Deluje baje 30-krat hitreje kot umetne ledvice, kakršne so zdaj v rabi. Zaradi tega se zdraviljenje precej skrajša. Nova umetna ledvica je dolga 29, široka in visoka pa 2,4 centimetra. V njej je tekočina, ki skozi opno prinaša in stik s pacientovo krvjo. Po vsaki rabi je treba zamenjati vrečko, v kateri se nabirajo snovi, izločene iz krvi.

Pouk z zaslona

Če se bo poskus obnesel, bodo v japonskem mestu ime-li oddaje, ki bodo tudi odraslim širile splošno obzorje

TOKIO. Solske televizijske oddaje sicer niso nič novega, vendar pa je Tatejama s 60.000 prebivalci 130 kilometrov jugovzhodno od Tokia prvo mesto na svetu, kjer zagotavlja šolska televizija ves pouk. V tem mestu se učenci in dijaki v vseh šolskih urah zadržujejo pred televizijskim zaslonom.

Oddajnik sredi mesta je po kablih in skupni dolžini 45 kilometrov povezan s sprejemniki, ki so postavljeni na 38 točkah in oskrbujejo 320 učilnic. Učenci spremljajo predmetni pouk, dodatna vprašanja lahko sporočajo po posebnih telefonskih zvezi. Seveda takoj dobijo potrebne odgovore.

Star hišni red

OTTAWA — V kanadskem kraju McLeod visi v hotelski veži hišni red iz leta 1812: »Skornjale ali čevlje z močnimi žebli se zavije, preden ležete spat. Goste prosimo, naj vstanjejo pred šestimi urami, ker jih uporabljamo za pranje na mizah pri zajtrku. Igre na srečo so dovoljene le pod vodstvom hotelskega upravnika.«

Pri izdelavi televizijske solske mreže so sodelovali prosvetni delavci ter predstavniki mestnih oblasti in televizijski strokovnjaki. Če se bo poskus obnesel, bo mesto Tatejama razširilo svoj televizijski učni načrt, s tem da bo posebne oddaje namenilo starem šolarjem in drugim študentom, ki si želijo razširiti splošno obzorje.

Lačna srnjad na progi

Zaradi ledene skorje na snegu se živali potikajo ob železnici

VLADIVOSTOK — Na progi med daljnovzhodnimi postojankama Bikin in Daljnerejske morajo biti strojevodje še posebno previdni, ker se tam ponoči in v zgodnjem jutru pojavlja srnjad. V tajgi nastane ponoči na snegu ledena skorja, srne ne morejo do krme, ob progi naidejo suho travo.

Zlate palice v vozilu

Tihotapec se je na meji zamenjal s diplomatsko imuniteto

BERN — Na švicarsko-avstrijski meji so švicarski cariniki zaplenili 230.000 dolarjev vredne zlate palice, skupni teži 85 kilogramov. Našli so jih v avtomobilskem prtljajniku tujega diplomata, ki je zamenjal izgovorjavnika s diplomatsko imuniteto.

Papiga zažgala hišico

Požar zaradi lahko vnetljivih žvrgalic blizu kletke s papigo

SANKT MORITZ — Požar je napravil precej škodo v počitniški hišici nedaleč od Sankt Moritza. Ugotovili so, da ga je povzročila papiga, ki je s kljunom drgnila po polni skatlici žvrgalic. Iskrice je zanetila žvrgalica, ta pa vso skatlico žvrgalic.

Exbrayat

Belinda

12. nadaljevanje

»No, Belinda, kakor vidite, za zdaj se ne mislijo, da sem dvajset, primerna za temno.«
 »Bert, prosim vas, ne salite se s tem! Ne pozabite, da so ubili Peta...«
 »Kdo... Rekl stae: so ga ubili...?«
 »Če bi le vedela... Vsa slutila... Poslušajte, Bert, moram vam povedati...«
 »Kaj mi morate povedati?«
 »Tega vam ne morem razlagati po telefonu. Tudi k vam ne morem priti, kakor vi ne morete priti k meni.«
 »Čakajte... Vreme je lepo... Bi se došla na Franklin Squaru, recimo ob enajstih?«
 »Dogovorjeno, Bert. Torej ob enajstih na svidenje.«

Ko sem se vrnil na sedež FBI, da bi vzel nekaj stvari, preden bi šel domov, v svojo sobo, sem zadel na Texa Digbyja. »Za božjo voljo, Bert! Ze nekaj časa vas iščem. Mislim sem, da se ste odšli domov, pa sem se pravkar odpravil k vam.«
 »Domov se nisem šel, Tex, mislim pa iti zdaj.«
 »Neverjelno, kaj?«
 »Zame je neverjetno to, da so vse skrupaj hoteli naprtiti meni.«
 Za trenutke se je obotavljal, potem pa je rekel:
 »Priznati morate, Bert, da ste tega tudi sami malo krivi. Po tistem, kar je Clive povedal o vašem — no, prekanju s Hacknessom, šef pač ni mogel ukrepati drugače, kot je.«
 »Ze mogoče. Toda povejte, Tex, se vam ne zdi nenavadno, da je bil abe umorjen nekaj ur potem, ko sva se sporekla?«
 »Seveda se mi zdi nenavadno Bert, vendar ne toliko, da bi verjel, da se proti vam piete nekakšna zarota. Sicer pa, kdo naj bi se zarotil zoper vas?«
 »Še sanja se mi na Tex.«
 »Bert, sami najbolje veste, da ni bolj nevarnega v našem pokliu, kot vdajati se domišljiji in cenim sklepanjem.«
 »In vendar so ravnali tako, ko je šlo zame.«
 »Obžalujem, Bert! Kar se mene tiče, vem, da niste sposobni zagrešiti zločina, kljub temu pa sem prepričan, da je bilo vse, kar se je zgodilo, golo naključje. Skušajte se obvladati in ne bodite zagrenjeni.«
 »Pogledite, Tex, v vsej zadevi se mi najbolj čudno zdi to, kako se je obnašal Clive Saltfeet.«

Potem sem prijatelju povedal, kako se je Clive vedel: natančno je poročal o mojem prepričanju z Abejem, ni pa povedal, da sem ob tisti priložnosti tudi prisegel, da bom ubil Buda Lansona.
 »Zakaj je ravnal tako, Tex? S Clivom se nisva nikoli sprla! Zakaj me je torej obremenil pred Suttonom?«
 Digby ni takoj odgovoril. Prijel me je prijateljsko pod roko in me odvedel po dolgem hodniku, na katerega so se odpirala vrata naših pisarn.
 »Zelo sem navezan na vas, Bert, in ne dvomno to dobro veste. Radi vas imam, pravzaprav zato, ker vas do obisti poznam, v dobrem in v slabem. Vihrave narave ste. Hitro vzkipite. Recimo, da vedite kaj storite, ne da bi prej mislili, da ste s tem prizadeli bližnjega...«
 Vedel sem, da meri Tex na moj odnos do Joyce. Kaj naj bi mu odgovoril? V tem je imel prav.
 »Vsa včasih se boste morali živjeti v ljudi, ki vas obdajajo... Vzemiva Cliva! Tako kot jaz tudi vi prav dobro veste, da je Clive neoporečen in pošten človek, izborn agent, skratka fant, ki ni zmogel najmanjše hudobije. In vendar ga sumičite in obtožujete ne vem kakšnih zlim namenov zoper vas.«
 »Pa vendar ne mislite, da sem si izmislil tisto, kar je on povedal?«
 »Dajte, razumite že, da je Clive agent od nog do glave, vzgojen v spoštovanju hierarhične lestvice, da se tako izrazim. Bodite prepričani, da je bil naravnost osupel, ko ste se z Abejem najprej sporekla, potem pa se strela. To je bilo zanj nekaj nezlasnega! Ko je pisal svoje poročilo, je imel veliko bolj živo pred očmi to, da ste prekršili disciplino naše organizacije, kot pa vašo megleno izjavo, da boste ubili Buda Lansona. Prvo je bila stvarnost, drugo abstraktnost.«
 »Bil sem prepričan, da je pameten, pa...«
 »Sej je, Bert! Toda povprečen Američan je, podzavestno navezan na miselnost pionirja, ki so osvajali divji zahod. Pogledite, Bert, vse, kar počnete, se mu upira, vključno vaša brezbriznost glede napredovanja v službi. Kot povprečen Američan ne more razumeti, da je človek, ki bi moral biti ambiciozen, povsem brez težnje po napredovanju. Razen tega ne more razumeti vaše simpatije, da ne rečem vaše navezanosti na črnce.«
 »In mu v tem dajete prav?«
 »Ni moja stvar, da bi mu v tem dajal prav ali da bi ga zaradi tega grajal. Hočem vam samo razložiti, kakšen je Clive Saltfeet.«
 »Tex, ali ste imeli radi Peta Caistorja?«
 »Imeti rad je zvenela beseda... Recimo, da mi je bil simpatičen in da sem v določeni meri cenil njegovo korektnost, njegovo delovno vnemo, njegov čud odgovornosti in ne nazadnje, njegovo ljubezen do poklica.«
 »In kljub temu ga niste nikoli povabili k sebi domov?«
 »Ne, nikoli.«
 »Zakaj? Mar zato, ker je bil črne polti?«
 Ker sem tudi jaz samo povprečen Američan in imam v podzavesti, ne da bi se prav zavedal, enake predsodke do črncev kot Clive.«
 »Mislim sem, da ste drugačnega kova, Tex!«

EMILIE LORING

SREČANJE

29. nadaljevanje

Ko je Perkins zaprl vhodna vrata, mu je Page rekla: »Gospoda Brooks me bom več sprejel. Ne puščajte ga v hišo, pa naj reče karkoli.« Potem je urno odšla po stopnicah.
 Začuden je odkril, da je gospa Wentley čaka v svojem malem salonu. Starejša žena je z enim samim urnim pogledom preletela določitev zardno obraz, vendar njenega obiskovalca ni omenila.
 »Draga moja« je zaskrbljeno rekla, »zgodilo se je nekaj najbolj nenavadnega in neprijetnega. Perkins mi je povedal, da je njegova žena, ki je ob enem kuharica in sobarica, popoldne hotela pospraviti tvojo sobo in odkrila, da jo je nekdo preiskal.«
 »Preiskal?« Page je izginila z obraz za vsa kri.
 »Najbolj čudno pa je, da so vsi drugi prostori v hiši ostali nedotaknjeni in da ni neznanec ničesar odnesel. Tega ne razumem.«
 Njeno vedenje je bilo brezhibno, toda Page, ki je videla skrb in tesnobo na njenem obrazu, je vedela, da teta Jane v mislih povezuje dogodek z Beverlyno zgodbo o izgubljenem obisku. Njeno zaupanje v Page je bilo zelo omejeno. Očitno je bilo tudi to, da ji mladenič, ki se je tako posestniško vedel do Page in ki ji prinesel čudovite vrtnice, ni bil prav nič všeč.
 »Najbrž bo najbolje, da takoj pokličem policijo,« je rekla gospa Wentley in se vedno opazovala age.
 »Počakaj, teta, dokler se ne pogovorim z Vancejem,« je predlagala Page. »On bo vedel, kaj nam je storiti.«

9. poglavje

Obledela se je in si prek glave nadela mehko rožnato obleko, ki ji je kot penast oblak padala z ramen. Pogledala se je v zrcalo. Vedela je, da se nikoli v življenju ni bila bolj ljubka. Dolgo je ostala tako in obračala žadov prstan okrog prsta. Spominjala se je trenutka v draguljarju, ko se je prodajalec ozirno umaknil in ji je Vance nataknil prstan. Seveda ga bo čez štiri tedne morala vrniti, toda zdaj...
 Nekdo je potrkal. Zaklicala je: »Naprej!«
 Vance v večerni obleki je obstal na pragu in se s široko odprtimi očmi zagledal vanjo. »Prelepa si!« je vzkliznil. Potem je dodal: »Teta Jane mi je povedala, da je nekdo preiskal tvojo sobo. S Perkinsom sva natančno pregledala ključavnice. Nobena ni vmipljena pa tudi opraskana ne. Tega si ne znam razložiti. Ali kaj pogrješ?«
 Odkimala je in šla v mali salon.

Vrata tetine spalnice so bila zaprta. Bila sta sama.
 »Teta je hotela poklicati policijo, jaz pa sem mislila... Reči hočem, predlagala sem ji, da bi počakali na, da vidiva, kaj bo rekla.«
 »Ne gre mi v glavo, kako so prišli noter, razen če ni kdo imel ključa. Če drugega ne, je mračno rekla, »veva vsaj to, kaj so iskali.«
 »So iskali?«
 »Mislim organizacijo, ki se tako zanima zate.«
 Ni se začudila, samo pokimala je. »Možak z lističnim obrazom mi je danes spet sledil. Videla sem ga komaj pred dvema urama.«
 »Page, vedeti moraš, da ti ne sledi samo on. Blizu tebe sta vedno tudi dva moža naše varnostne službe, ki budno pazita nate.«
 »Kaj je narobe, Vance? Obeska nisom mogli ukrasti, ker ga ni bilo tukaj. Ti si ga imel.«
 Segel je v žep in ji ga pokazal. Močna jeklena veriga mu je bingljala med prsti. Pokazal ji je razpok in skrito vzmet ter ji povedal, kaj je bilo v skrivališču.
 »Torej je mikrofilm na varnem!« si je oddahnila Page, toda na Vancejevem obrazu ni opazila olajšanja.
 »Mikrofilm je na varnem,« je potrdil, »toda moj šef mi je danes odločno poudaril, da vemo za to samo trije ljudje. Oni...« Umolknil je, kot bi odrezal.
 Page je dolgo časa pozorno opazovala njegov obraz, potem pa je postala bleda, vendar je s čvrstim glasom rekla: »Daj, da sama uganem. Markhamovi ljudje bi neznanca radi pripravili, da bi spet poskušali dobiti obesek. Jaz bi bila za vabo na trnku.«
 »Ni ti treba sprejeti!« je urno rekel. »Se preden sem te sploh vprašal, sem si zagotovil ta pogoj. Vso pravo imajo, da izbereš. Tem ljudem gre zares, Page. Čeprav se tako pazimo, se vseeno lahko zgodi... Obstaja nevarnost... Tveganje...«
 V njenem glasu in vedenju ni bilo obotavljanja. »Rekla sem ti, da sem strahopetna. Vance, in to je do neke mere res. Toda tudi možje v vojni se bojijo, da se vseeno bojujejo dan za dnem. Tole je moja vojna. Vzela bom obesek nazaj. Tudi kadar ga ne bom nosila, bom gledala, da ga bom vsakomur omenila in povedala, da ga imam. Seveda bom o tem govorila kar tako, kot da se hvalim, ker je zaščitni znak lep.«
 »Ali si zares pripravljena to storiti?«
 »Zares.«
 Samogledno je stopil korak proti njej. Tudi ona je zasutela, kakso jo je le na pol razumela. Potem je spet obvladala svoj glas, iz očmi mu je izginila topla tula. Rekla je: »Ali naj ti pomagam tole nadeti?«

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12					
14			15						17
18			19						20
21		22		23					
25			26						
29			30						28
33									34

RESITVE PREJSNE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Asturev, 8. Tass, 12. Kautsky, 13. iver, 14. Unra, 15. sretna, 17. Taine, 19. il, 20. Nam, 21. strelina, 24. pat, 26. OM, 27. sarna, 30. Arisid, 33. Riom, 34. Rakca, 35. lektura, 37. klan, 38. Eibasan.

NAVPIČNO: 1. tovarna alkoholnih pijač v Ljubljani, 2. nemško industrijsko mesto in pristanišče ob izlivu reke Ruhr v Ren, 3. notranjska, notranji posestek pri filmskem snemanju, 4. kemijski znak za germanij, 5. učitelj pravoslovja, 6. unesek, obraba, 7. začetnici nemške revolucije, 8. pristanišče in glavno mesto istoimenske province v jugovzhodni Španiji, 9. ime preveza slovenskega pesnika Vodnika, 10. gorata pokrajina na jugu Arabije, 12. naslov, 13. sladek in hraniljen sadček, 16. italijanska plemiška rodbina iz Ferrare, 22. mesto v severozahodni Italiji, znano po pridelovanju penutnih sevin, 24. valno živilo, 25. velika etnična skupina v Laosu, 28. števnik, 30. avtomobilska oznaka Tunizije, 32. latinska kratica za »pet supra« (kot zgoraj).

Poskusi in zadovoljen boš kot tisoči Jugoslovanov, ki ugotavljajo:

- prijetno zvečenje zaradi ameriške gumi baze
- osvežujoč in dolgotrajen okus
- slivčice s številko: 5.15.25
- 35 nagrajujejo brez zvebanja

Bazooka
zvečilno gumo kupite posamezno ali v tripaku

MALI OGLASI

VOVORNIK TAM 8000, letnik 66. prodan. Ogled vsak dan. Jole Berce, Dornberk, Prešernova 9. 211-3

KOPALNO kad, nomenvalno korito, umivnik, dve postelji in sadno smaltirano prodan. Ogled od 12. -17. ura. Stara pravda 1/1, Ljubljana. 8376-4

KATRO 1965 in spozila 1961 pro. dan. Tel. 313-288 int. 47 do- pošna. 9375-3

NOV Kerkerjev trostrel za hlev. ali gnoj prodan. Franc Petelin, Sinja Gorica 39, p. Vrhnika. 9377-4

BRUSIM in leskran parket, Ivan Mencin, Ortomirna 24, lesišča. 942-474. 9378-8

DIATONICNO leseno harmoniko, Ce. El. Be. strojni nov. prodan. Korova, Silenška 11, Ljubljana, Tel. 96-654. 9388-4

OBVESTILA

BORCI V. SNOB IVANA CANKARJA - PREČITAJTE v petek, 30. marca 1973 za delnikom ob 19. uri. Imamo CANKARJEVO JUBILEJNO SREČANJE v ljubljanskem domu JLA. Obiščite bomo spomin na borbe pred 30 leti v VELENOVEM ŽLEBU in postatili spomin borcem IV. letalskega poldiv. JAVNO-VOJSCI. Pogovorili se bomo tudi o delu odbora brigade.

OBVESTILO VELEJA KOT VABILO
SE TOLE v obdobju je dokumentacija brigade in bo pripravljena za tisk v tem letu. Da bi bil SEZNAM borcev v knjigi dan popolnoma, prosimo borce - za pade in po vojni umrle pa njihove sorodnike (ki podatkov še niso dali), da se pazno ogledajo na nastov. Republiški odbor ZZZ. NOV Slovenija (na Cankarjevo brigado) Beethovnova 10, pošta 61000 Ljubljana. ODBOR 2656-0

Turistično društvo Ljubljana - Prile vabi na proslavo, ki bo (sklepi) v sredo, 28. marca 1973, ob 20. uri v dvorani Krajevne skupnosti Prile, Pristajeva 2. Predava prof. Ciril HUBAR in KOLESSOM PO SLOVENJI IN HRVATSKO. 200 barvnih diapozitivov. Sklepi in misli vodje pot na kolosih prek Vrška - Šolka doline, prek Istre na Reko in dalje do Senja - prek Velebita na Pivčico jezera - skozi Skardun v Zagreb in prek hrvaškega Zagorja, Trakošana in Stajerske namaj v Ljubljano. Nislar ne poznamo zadosti to našo prve letno domovino! Odbor TD Prile

MOHORJEVA DRUŽBA CELJE obvešča svoje poslovne stranke in vse prijatelje mohorskih knjig, da je sprožila ljubljansko poslovalnico (knjižarno, knjižno skladišče) preseljena s Gornjega trga št. 14 na Poljansko cesto št. 4. Telefona 314-708. Vabimo vas, da nas obiščete v novi poslovalnici, kjer vam bomo ljubizno postregli s knjižarni in revijami Mohorjeve družbe ter s vseni informacijami, ki jih boste želeli. Poslovalnica je odprta: od 7.30 do 14. ure, ob sobotah pa od 7.30 do 12. ure. Lahko se nam ogledate tudi po telefonu. 2650-0

Društvo likovnih samorastnikov v Ljubljani.
Obveščamo vse članstvo, da bo dne 28. 3. 1973 ob 16.30 predavatelj v prostorih Moderne galerije, Predava prof. Breda Misja o temi: DELO SLOVENSKEGA SIKARJEV IN KIPARJEV V 20. STOLETIJU.
Sporočamo tudi, da se bomo udeležili otvoritve razstave: Poljska grafika ob 18. uri (takoj po predavanju).
Vabimo vse člane in njihove prijatelje k čim večji udeležbi. Upravni odbor 9449-3

SVETOVNI STANDARDI DOMAČA PROIZVODNJA

BLAGOVNI ČLANIC

LESKOTEKS

LETEKS

VUCJE

TIG

PRISTNA OVCJA VOLNA

ČGP DELO
PODRUŽNICA DELA LJUBLJANA

sprejme takoj

PRODAJALCA časopisov
za prodajni pult

Nudimo dober zaslužek. Interesenti naj se javijo takoj v pisarni podružnice Dela Ljubljana, Tomšičeva 1, pritličje

Prometno podjetje SAP
Ljubljana

kadrovski oddelk

Komisija za delovna razmerja

objavlja

prosta delovna mesta za:

VODJO obračunske enote Turizem in gostinstvo
Pogoj: višja komercialna ali ekonomska šola z nekajletno prakso
RECEPTORJA za gostinsko enoto Fiesa od 1. 6. - 25. 9. 1973
Pogoj: srednja gostinska ali ekonomska srednja šola in pasivno znanje nemškega jezika
VEČ KV ali PK NATAKARIC za gostinsko enoto Fiesa (sezonska zaposlitev)
2 SOBARICI za gostinsko enoto Fiesa (sezonska zaposlitev)
2 SPREVEDNIKA za progo Videm pri Dobrem polju - Ljubljana, s stanovanjem v Vidmu
VEČ SPREVEDNIKOV za zamenjavo v Ljubljani, s stanovanjem v Ljubljani
2 SPREVEDNIKA za progo Litija - Ljubljana, s stanovanjem v Litiji
SPREVEDNIKA za progo Kranj - Ljubljana, s stanovanjem v Kranju
Pogoj: zaključena osemletna in odsluženi vojaški rok.

ZAVOD PIONIRSKI DOM
razpisuje prosto delovno mesto: **SNAŽILKE**
POGOJ: nekvificirana delavka. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Prijave pošljite tajništvu zavoda, Ljubljana, Trg VII. kongresa ZKJ št. 1. 2687

» LESNINA «
trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki in pohištvom, LJUBLJANA, Titova 51
razpisuje prosto delovno mesto
ŠEFA predstavnosti na Reki
Pogoj: srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v komercialni stroki.
Osební dohodki: po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.
Stanovanje: ni na razpolago.
Lastnoročno napisano poudbo naj kandidati pošljejo do 3. aprila 1973 na naslov: »Lesnina« Ljubljana, Titova 51. 2659

oglašujte v dnevniku DELO

SVET
Strokovno izobraževalnega centra ZAGORJE OB SAVI, Cesta zmage 3a
razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

- 1. UČITELJA** levditvenega pouka za splošne predmete (zgodovina, družbena in politična ureditev SFRJ, organizacija in ekonomika podjetij)
POGOJ: visoka izobrazba - z opravljenim pedagoškim izpitom
  - 2. FINANČNEGA KNJIGOVODJE**
POGOJ: srednja ekonomska šola
- Osební dohodki po pravilniku.
Stanovanja ni.
Ponudbe sprejema Svet Strokovno izobraževalnega centra Zagorje ob Savi, 15 dni od dneva objave. 2672

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE
PONOVNO razpisuje prosti delovni mesti

1. šefa urada tajnika
2. pravnika pri skladu za urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča (v oddelku za gospodarstvo)

Pri obeh delovnih mestih je pogoj pravna fakulteta, zaželena pa je tudi ustrezna praksa.
Poskusna doba traja 3 mesece.
Stanovanje po dogovoru.
Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa. Vse informacije dobite pri tajniku skupščine. 2662

Zavod za korekcijo sluha in govora v Portorožu
razpisuje mesto **RAČUNOVODJE** s srednjo izobrazbo za nedoločen čas
Preizkusna doba: 2 meseca.
Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. 2667

» LES «
LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE PTUJ, Rogozniška 4
razglasa prosto delovno mesto
REFERENTA za davke
POGOJI: ekonomska srednja šola ali vsaj 5 let prakse na enakem delovnem mestu.
Posebni pogoj je poskusno delo. Stanovanja ni.
Pismene ponudbe pošljite do 4. aprila 1973 na gornji naslov. 2671

Komisije skupščine občine Ravne na Koroškem za volitve in imenovanja
razpisuje delovno mesto
načelnika oddelka za gospodarstvo in finance
Kandidat za razpisano delovno mesto mora izpolnjevati splošne in naslednje pogoje:
- da ima visokošolsko izobrazbo pravne ali ekonomske smeri, 5 let ustreznih delovnih izkušenj; - imeti mora moralno-politične kvalitete.
Prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa ter podatki o doseganjem delu sprejema 15 dni po objavi razpisa komisija skupščine občine Ravne na Koroškem za volitve in imenovanja. 2663

Tiskarna PTT Ljubljana, TRŽAŠKA 42
razpisuje delovno mesto
TEHNIČNEGA VODJE (ni reelekcija)
POGOJI: 1. višja grafična ali organizacijska šola 2. srednja grafična šola 3. poklicna grafična šola
za delavca z višjo grafično ali organizacijsko šolo 1 leto na vodstvenih delovnih mestih v grafični stroki; za delavca s srednjo grafično šolo, 3 leta na vodstvenih delovnih mestih, od tega najmanj 1 leto kot namestnik tehničnega vodje; za delavca s poklicno grafično šolo, 5 let na vodstvenih delovnih mestih, od tega najmanj 1 leto kot namestnik tehničnega vodje.
Ponudbe se upoštevajo 15 dni po objavi v časopisu, pošljite pa jih tajništvu Tiskarne PTT Ljubljana, Tržaška cesta 42. 2668

» LESNINA «
trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki in pohištvom, LJUBLJANA, Titova 51
razpisuje prosto delovno mesto
ŠEFA predstavnosti na Reki
Pogoj: srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v komercialni stroki.
Osební dohodki: po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.
Stanovanje: ni na razpolago.
Lastnoročno napisano poudbo naj kandidati pošljejo do 3. aprila 1973 na naslov: »Lesnina« Ljubljana, Titova 51. 2659

Nenadoma in tiho je odšel od nas naš dragi brat in stric

Andrej Kalan
upokojenec

Pogreb bo v sredo, 28. marca 1973, ob 17. uri iz mrliške vežice na pokopališče v Škofji Loki

Zalujoči:
brat Janez z družino in nečak Janez z družino

Škofja Loka, 26. marca 1973

Skrito in tiho trpljenje se je dne 23. marca končalo za

Marinko Berglez - Smolik

V družinskem krogu smo se od nje poslovili na Zalah

Iskrena hvala vsem, ki so ji stregli in ji pomagali v bolezn!

Zalujoči:
Srečko in Smolkovi
Ljubljana, 26. marca 1973

Nenadoma je preminil naš ljubljani in dragi

TONČI KOPRIVA
pomorski radiotelegrafist

Od njega se bomo poslovili v sredo, dne 28. marca 1973, ob 16. uri iz mrliške vežice na Zalah v Kamniku

Zalujoči:
žena Ivica, hčerka Tatjana, mama, sestra, brat in drugo sorodstvo

Kamnik, Dubrovnik, Maribor, 26. marca 1973

Umrli nam je v 51. letu naša ljuba žena, mamica, hčerka, sestra in nečakinja

ANGELA VESELIČ
rojena STEFANEC

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 27. marca 1973, ob 14.30 iz hiše žalosti Podlog št. 9 na pokopališče v Dragatuš

Zalujoči:
mož Rafko, hčerke Malčika, Anica, Marica in Zdenka, mama, ata, sestra Malka, tete in sorodstvo

Podlog, Ljubljana, Kanada

Komisija skupščine OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM ZA VOLITVE IN IMENOVANJA
razpisuje naslednji vodilni delovni mesti:

- I. **RAVNATELJA** osnovne šole »Franja Goloba« na Prevaljah
Kandidat za razpisano delovno mesto mora izpolnjevati splošne in naslednje pogoje: da ima ustrezno visoko izobrazbo in 5 let delovne prakse oziroma ustrezno višjo izobrazbo in 10 let delovne prakse; imeti mora družbeno-moralne lastnosti za uresničevanje vzgojno izobraževalnih smotrov in vodstveno delo.
- II. **RAVNATELJA** osnovne šole »Franca Pasterka-Lenarta« v Mežici
Od kandidata se zahteva poleg splošnih pogojev še naslednje: da je učitelj osnovne šole in da ima 5 let ustrezne delovne prakse in opravljen strokovni izpit; imeti mora družbeno-moralne lastnosti za uresničevanje vzgojno izobraževalnih smotrov in vodstveno delo.
Prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa ter podatki o doseganjem delu sprejema 15 dni po objavi razpisa Komisija skupščine občine Ravne na Koroškem za volitve in imenovanja. 2663

Razpisna komisija sveta Inštituta za hmeljarstvo v Zalcu
razpisuje po določilih statuta zavoda, zakona o raziskovalni dejavnosti in čl. 23. in 33. TZDR delovno mesto
DIREKTORJA zavoda
Kandidat za razpisano delovno mesto mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: - opravljena biotehnična fakulteta II. stopnje z diplomom in magistrski ali - opravljena biotehnična fakulteta II. stopnje z diplomom in - najmanj 5 let prakse v raziskovalnem delu iz dejavnosti inštituta, in delu na vodilnem delovnem mestu.
Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o strokovnosti v 15. dneh po objavi razpisa na naslov zavoda. 2665

CIMOS, podjetje za proizvodnjo avtomobilov in njihovih sestavnih delov, KOPER
objavlja prosta delovna mesta:
3 REFERENTOV za prodajo vozil v salonu avtomobilov Cimos-Citroen v Ljubljani, Dalmatinova 4.
Za to delovno mesto zahtevamo višjo ali srednjo izobrazbo z vsaj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih. Zaželeno je znanje francoskega jezika. Obvezan šoferski izpit.
Kandidati bodo sprejeti na delo s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in pod posebnim pogojem poskusnega dela za čas 3. mesecev po pravilniku o sistemizaciji delovnih mest.
Kandidati morajo k prijavi priložiti dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Zaželeno je, da se osebno zglasijo pri zastopstvu in konsignaciji Cimos-Citroen v Ljubljani, Dalmatinova 4. Osební dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke podjetja.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 2661

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA UMRLA NASHA DOLGOLETNA SODELAVKA

BOŽENA MILANOVIČ
UPOKOJENKA

OD NJE SE BOMO POSLOVILI V SREDO, 28. MARCA 1973, OB 17. URI IZ ANDREJEVE MRLIŠKE VEŽICE NA ZALAH

POKOJNO SODELAVKO BOMO OHRANILI V LEPEM SPOMINU

DELOVNA SKUPNOST IN SINDIKALNA ORGANIZACIJA ELEKTROTEHNE LJUBLJANA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla dolgoletna članica naše delovne skupnosti

MARIJA LUTERŠMIT
rojena KOZLAR

Od pokojnice se bomo poslovili v torek, 27. marca 1973, ob 16. uri na pokopališču v Murski Soboti

Delovna skupnost šolskega centra za blagovni promet Murska Sobota

Murska Sobota, 26. marca 1973

Za vedno je odšel naš najdražji

prof. BOŽO ČERNELČ

Na zadnji poti ga bomo pospremili na ljubljanskih Zalah danes, 27. marca 1973, ob 11. uri izpred Antonove mrliške vežice

Prosimo tihga sožalja

Njegovi:
Silva, Stanka, Miran in družine Černelč, Skrgič, Ropotec, Del Ben ter Milini

Koper, Ljubljana, Beograd, Trst, 26. marca 1973

Sporočamo žalostno vest, da je preminil profesor

BOŽO ČERNELČ
ravnatelj koprškega učiteljskega v pokoju

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Na zadnji poti ga bomo pospremili v torek, 27. marca 1973, ob 11. uri dopoldne v Ljubljani na Zalah

Kolektiv gimnazije Koper

Koper, 26. marca 1973

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama,
stara mama

MARIJA MELIK

rojena APFEL
upokojenka Tobačne tovarne

Pogreb bo v sredo, 28. marca 1973 ob 14.30 iz Frančiškove
vežice na Zalah

Zalujoči:

sin Jože z ženo Angelco, sin Vlado z družino, vnuka Bojan
in Stojan ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 26. marca 1973

Po zahrbtni, kruti bolezni smo za vedno izgubili našega dobrega
moža, zlatega atka, starega ata, brata, strica, svaka in tasta

FRANCA BOŠTELETA

upokojenega vrtnarskega mojstra na Zalah

Na zadnjo pot ga bomo spremili v sredo, 28. marca 1973 ob 16. uri
iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

žena Julijana, otroci: Fanči, Edo in Darinka z družinami, brata
Karol, Janez, sestra Angela z družinami in drugo sorodstvo

Ljubljana, Zg. Doke, Petelinjek, Vranke

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 77. letu starosti nepričakovano
zapustila naša dobra mati in stara mati

JOŽEFA ZELNIKAR

roj. HOCEVAR
Koščakova mama s Trebnje gorice

Pogreb bo v torek, 27. marca 1973 ob 15.30 izpred hiše žalosti
na pokopališče na Krki pri Stični

Zalujoči:

sinovi Jože, Lojze, Ludvik in France; hčerke Pepca, Anica, Zofka,
Marija in Stefka z družinami ter Rozka in drugo sorodstvo

Krka, Ljubljana, Koper, 26. marca 1973

Po petletnem trpljenju nam je umrla naša draga mama

VIKA SEVER

upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 28. marca 1973 ob 13. uri
izpred pokopališča na Viču. Do pogreba leži v Marijini
mrliški vežici na Zalah

Zalujoči:

hčerka Vikca z možem, vnukinja Marinka z možem
in drugo sorodstvo

Ljubljana, 26. marca 1973

Po teški bolezni je umrla naša mamica

IVANKA GAJŠEK

Na željo pokojnice jo bomo pokopali v najožjem krogu sorodnikov
danes, 27. marca v Celju

Zalujoči:

hčerka Irena z družino, mama, sestra in drugo sorodstvo

München, Celje, Mežica, 26. marca 1973

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je preminula naša nadvse ljubljena žena, mama, tašča, babica,
teta in svakinja

RIJA ŠTRIBAR

rojena PETEK

Od nje se bomo poslovili v torek, 27. marca 1973, ob 16. uri
na pokopališču v Sempetru

Zalujoči:

neutolažljivi mož Ed. sin Edvard-Peter, snaha Anka, vnuka Rok
in Luka ter vsi njeni

Sempeter v Savinjski dolini, 26. marca 1973

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest,
da je v 74. letu starosti po mučni bolezni umrla naša srčno ljubljena
mama, stara mama in teta

ANA VIDIC

rojena LOKAR
posestnica v Smitelu — Novo mesto

Pogreb bo v sredo, 28. marca 1973, ob 16. uri izpred hiše žalosti
v Smitelu na šmihelsko pokopališče

Globoko žalujoči:

sinova Janez, Lojze, hčerke Ani, Mici, Ema, Ivi, Julka in Sonja
z družinami, družine Vidic, Hren, Gaber, Jerman, Marolt,
Vodopivec, Osolnik

Novo mesto, Ljubljana, Koper, 26. marca 1973

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je
preminil moj dragi mož, oče, brat, stric in ded

FRANC GROŠELJ

komercialist

Od njega se bomo poslovili v sredo, 28. marca 1973, ob 8.30
iz kapele v Piranu

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 28. marca 1973, ob 14. uri
iz Kristofove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

žena Nerina, hčeri Karmen in Draga z družino ter drugo sorodstvo

Piran, Ljubljana, 26. marca 1973

V 93. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, babica,
prababica in tašča

ANA LAVRIČ

rojena ROGELJ

Od pokojnice smo se na njeno željo poslovili v ožjem družinskem krogu
v petek, 23. marca 1973, na mestnem pokopališču v Celju. Iskreno se zahva-
ljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam
izrekli sožalje, jo spremili na njeno zadnjo pot ter darovali vence in cvetje.
Posebej se zahvaljujemo primariju dr. Voušku in vsemu zdravstvenemu
osebju za skrbno nego in lajšanje bolečin v zadnjih dnevih njenega življenja.
Iskrena hvala krajevni odboru ZB Celje-Otok za častno udeležbo, glasbo,
darovanje venca in ganljiv poslovljni govor

Zalujoči:

hčerke Iva, Pavla, Anica, Olga, Slavi z družinami in drugo sorodstvo

Celje, 26. marca 1973

Po hudem trpljenju je za vedno zaspal
naš ljubi mož, atek, stari atek in brat

Ludvik Grafenauer

šolski ravnatelj v pokoju

Od njega se bomo poslovili v torek, 27. marca 1973,
ob 15.30 iz hiše žalosti v Framu

Zalujoči:

žena Marija, hčerka Danica, sinovi Ludvik, Zdravko
in Božo, brata Zdravko in Ivan z družinami, zet
Tine, snahi Jelka in Stefka in njegovi vnuki Jasna,
Lukec in Zdravka

Fram, Maribor, Ptuj, Blače na Zill,
Kanada 26. marca 1973

Umrli je naš

Maks Klanšek

upokojenec

Pogreb bo v sredo, 28. marca 1973, ob 16.30
iz Jakobove mrliške vežice na Zalah

Zvestega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu

Delovna skupnost in sindikalna konferenca
VIATOR Ljubljana

Za vedno nas je zapustila naša ljuba mama,
stara mama, sestra, svakinja, teta

Marija Sternad

roj. WEBER

Pogreb bo v torek, 27. marca 1973, ob 17. uri
iz mrliške vežice v Polju

Zalujoči:

hčerka Rosemarie, sin Adalbert in sin Egon
z družino, sestre Ana, Olga, Fani in Luisa
ter drugo sorodstvo

Sporočamo, da nas je nenadoma in mnogo prezgodaj
zapustil naš dragi

VIKTOR PIRNAT

Od njega smo se poslovili v družinskem krogu na pokopališču:
Šmihel pri Novem mestu v ponedeljek, 26. marca 1973

Zalujoči:

žena Mara, družine Majzelj, Kastelic in drugo sorodstvo

Po dolgi in teški bolezni me je za vedno zapustil moj nadvse
ljubljeni mož

FRANC ŠTRUKELJ

vozovni preglednik v pokoju

Pogreb nepozabnega bo v torek, dne 27. marca 1973, ob 16.30
na pokopališče v Polju

Do pogreba leži v mrliški vežici v Polju

Zalujoči:

žena Ivanka, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Vevče, 25. marca 1973

Sporočamo žalostno vest, da je umrl ljubi mož,
oče in stari oče

Franc Puhan

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo,
28. marca 1973 ob 16. uri v Crni na Koroškem

Zalujoči:

žena Marija, otroci Franc, Mira, Jelka in Anica
z družinami

Črna na Koroškem, 26. marca 1973

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

Franca Pušnarja

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji
poti in z nami sočustvovali.

Zalujoči Pušnarjevi

Anhovo, Sempeter, 28. marca 1973

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob izgubi našega dragega

Rika Grobelnika

z nami sočustvovali, ga spremili na njegovi zadnji
poti, spomin nepozabnega pokojnika pa počastili s
cvetjem ali dobrimi deli, izrekamo iskreno zahvalo.

Zalujoči:

žena Režka, sestra Zeni in drugo sorodstvo

Celje, 27. marca 1973

Nepričakovano nas je v 54. letu starosti zapustila ljuba žena,
mama, sestra in babica

BOŽENKA MILANOVIČ

roj. LENCE
uslužbenka Elektrotehne v pokoju

Pogreb bo v sredo, 28. marca 1973, ob 17. uri
iz Andrejeve mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

mož Mihajlo, hči Marina, vnuk Nikola, sestre Slava, Iva in Vida, brat
Ivan, zet Nikola, družine Milanović, Bajec, Cotman, Aljinović
in drugo sorodstvo

Ljubljana, Kragujevac, Split, 26. marca 1973

Dotrpel je naš dragi mož, ljubljani ata, stari očka, pradedek,
brat, stric in tast

VIKTOR GRABNAR

Od njega se bomo poslovili v sredo, 28. marca 1973, ob 17.45
izpred pokopališča na Viču

Do pogreba leži v Jožefovi mrliški veži na Zalah

Njegovi:

žena Angela, hčerke Draga, Ela, Silva in Tanja z družinami, vnuki Kat-
juša in Jana z družinami, Nataša, Pavči, Maja in Nevenka, pravnučka
Saško in Borut, bratje in sestre Justina, Zina, Karl, Jože in Ivanka
z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Motnik, Prebold, Izlake, Celje, 26. marca 1973

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA PREMINIL
NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

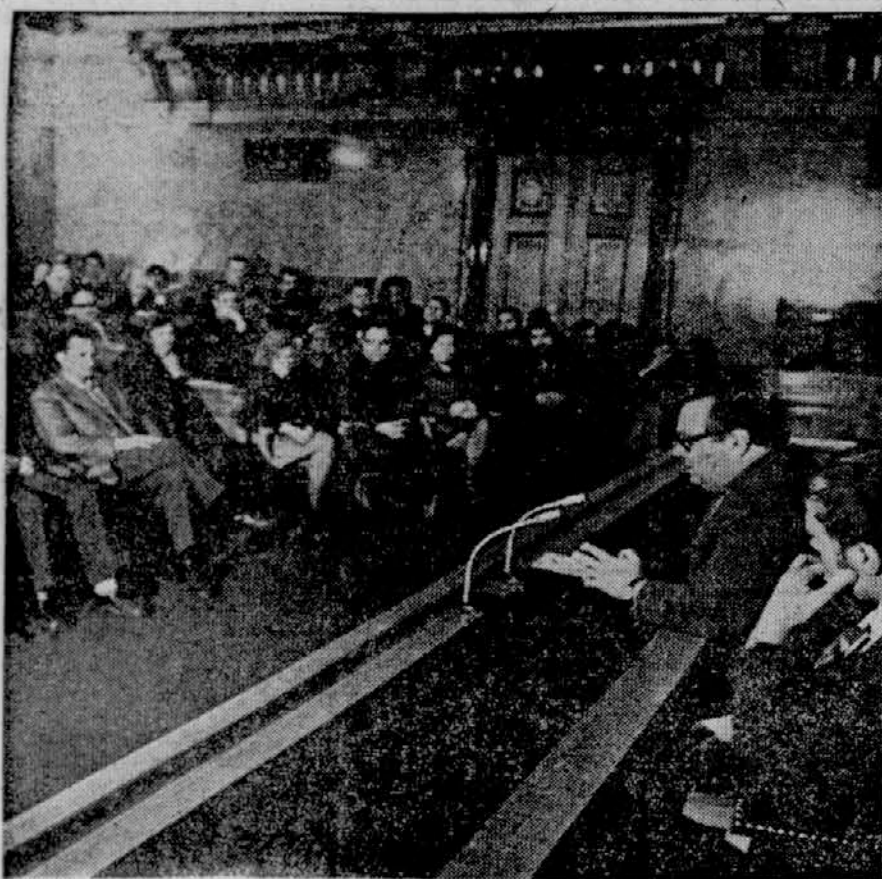
AVGUST CIRAR

VODJA POPOLDANSKE IZMENE

POGREB BO V TOREK, 27. MARCA 1973, OB 16. URI IZ MRLIŠKE
VEŽICE NA POKOPALIŠČU CRNUCE

ZVESTEGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA
ORGANIZACIJA ZB TOVARNE
KOLEKTIV ISKRA-IEZE, TOZD FERITI

STANE DOLANC GOVORIL NA UNIVERZI — Sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ je političnemu aktivu orisal sedanj položaj delegacije SPFRJ. Govoril je tudi o pripravah na X. kongres ZKJ. V pogovoru, ki je sledil, je odgovarjal na številna vprašanja o sedanjem političnem trenutku. Foto: J. Zrnec

HEINEMANN V Vatikani — Predsednik Zvezne republike, ki je te dni na sedemdnevem obisku v Italiji, je bil večeraj v audienci pri papežu Pavlu VI. Naš posnetek kaže slavnostni prihod Gustava Heinemannna in njegove žene Hilde v vatikansko mesto. V ozadju švicarska garda.

ZDRAVILO PROTI PREHLADU? — Mož na sliki je ameriški zdravnik Dr. Thomas C. Merigan, ki je te dni z uspehom preizkušal novo zdravilo proti prehladu. Zdravilo se, podobno kot tisto proti gripi, vbrizga v nos. Seveda ga bodo preizkušali še nekaj let. Telefototo: UPI

ZA TEGA JE HOJA RES NAPORNA — Frank Putcke iz ameriške države Minnesota tehta blizu 200 kilogramov in si je za vsakdanje poti izbral mini mototocikl, čeprav, kot kaže slika, nima kam dati nog. Vseeno pa mu ravnotežje ne dela težav.

Boj do svobode

Sporočilo o pogovoru bangladeške in alžirske delegacije — »Pariški sporazum zmagal indokitajskih narodov«

DAKA, 26. marca (Tanjug). Politika neuvrčenosti ima zelo pozitivno vlogo v boju proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu: zato bo imel tudi četrti sestanek neuvrčenih, ki bo septembra v Alžiru, izreden pomen za mednarodne odnose.

Tako je rečeno v skupnem sporočilu o razgovorih, ki jih je imela bangladeška delegacija s predstavniki Alžirije od 20. do 24. marca. Delegacija je vodil kot posebni odposlanec premiera

Rahmana visoki komisar Bangladeša v New Delhiju dr. A. R. Malik. Predsedniku Bumedieniu je izročil Rahmanovo poslanico.

Delegaciji sta podprli boj arabskih držav za osvoboditev ozemlja, ki ga je zasedel Izrael. Popolnoma sta podprli tudi bratsko palestinsko ljudstvo v njegovem boju za osvoboditev domovine in uveljavitev temeljnih pravic. »Bangladeš in Alžirija podpirata pravilen boj narodov Angole, Mozambika, Gvineje Bissau, Zambije, Južne Afrike in Namibije za osvoboditev izpod kolonialne uprave, uveljavitev neodvisnosti in suverenosti.«

Delegaciji sta še ocenili, da pariški sporazum pomeni veliko zmago indokitajskih narodov in da bi se morali vsi podpisniki tega dokumenta dosledno držati njegovih določil. Posebej sta opozorili na zahtevo, da se umaknejo tuje agresorske sile iz Kambodže in da ustavijo osvojitvene pogoje za sklenitev pravičnega miru.

V skupnem sporočilu so precej pozornosti posvetili politiki neuvrčenosti in njeni pozitivni vlogi v današnjem svetu. Poudarili so, da politika predstavlja aktivno politiko proti silam, ki ogrožajo mir in mednarodno

pravno. V zvezi z razmerami na področju pa so bili enotnega mnenja, da bi morali medsebojne probleme držav s tega območja urejati s pogajanjem, brez tujega vmešavanja.

Soglasje o umiku doseženo

Do četrtka izpust vseh Američanov in njihov umik iz Vietnam

SAIGON, 26. marca (AP) — Do nedavnega sovražni si strani v Južnem Vietnamu sta se danes sporazumeli o končnem umiku ameriških čet iz Južnega Vietnamu in izpustu tri ameriških vojskih in ostalih ujetnikov iz taborišča v Indokini. Sporazum predvideva, naj bi med torkom in četrtkom izpustili vse zajete Američane, tudi deveterico v taborišču laoskih osvobodilnih sil, iz Južnega Vietnamu pa naj bi se umaknili še preostali ameriški vojaki.

Umrl Noel Coward

KINGSTON, 26. marca (Reuter) — Danes je v svojem domu v Blue Harbourju na Jamajki, nedaleč od Kingstona umrl v 74. letu znani britanski dramatik in skladatelj Noel Coward. Zadel ga je kap.

Obisk mladincev iz Danske

SPLIT, 26. marca (Tanjug) — Skupina 60 mladincev iz Danske, ki se mudijo v naši državi, se je danes v Splitu pogovarjala s predstavnikom občinske konference ZM. Za nima se predvsem za družbenopolitično ureditev v naši državi, za funkcioniranje komunalnega sistema in za delo mladinske organizacije.

Pogovor Maa Ce Tunga s predsednikom Kameruna

PEKING, 26. marca (Hsinhua) — Predsednik KP Kitajske Mao Ce Tung se je danes pogovarjal s kamerunskim predsednikom Ahmedom Ahijom. Navzoč je bil tudi kitajski premier Ču En Lai.

Petrovič odptoval v Tunis

BEograd, 26. marca (Tanjug) — Na povabilo splošne zveze tunizijskih delavcev UGTT in splošne zveze alžirskih delavcev (UGTA) je iz Beograda odptoval delegacija sveta ZSJ, ki jo vodi predsednik sveta Dušan Petrovič.

Delegacija sveta ZSJ se bo med 28. in 31. marcem mudila na kongresu splošne zveze tunizijskih, med 2. in 6. aprilom pa na kongresu splošne zveze alžirskih delavcev.

Zadnje vesti

Sadatov govor

ZDA hočejo, da bi privolili v koncesije, ki bi privedle do postopne predaje Izraelu, je dejal predsednik Sadat

KAIRO, 26. marca (AP, Tanjug). V ponedeljek zvečer je egiptovski predsednik Anvar Sadat osebno prevzel tudi vodstvo vlade pri tem opozoril, da je »postalo položaj za Bliznjem vzhodu zelo eksploziv in lahko eksplodira vsah hip.« Sadat je kritiziral poročila o tem, da je Washington sklenil po obisku Golde Meir v ZDA poslati nova vojaška letala, »da bi ustrahoval Arabce.«

Sadat je omenil, da Washington teh poročil ni nikoli zanikal. »Po mojem je stališče ZDA zelo jasno — hočejo, da bi mi privolili v delno rešitev spora in pa v koncesije, ki bi privedle do postopne arabske predaje Izraelu, namesto postopnega izraelskega umika z ozemlja, zasedenih 1967, kot je to zahtevala OZN,« je rekel.

Obtožil je Washington in Tel Aviv, da sta svoji politiki usklajda in pozval egiptovsko politično vodstvo, da se pripravita na postopno vojno, medtem ko bi Egipt nadaljeval s svojimi diplomatskimi naporimi. Sadatov govor na zaprti seji skupščine in OK ASU je prenašal kairski radio. Sadat je opozoril, da je prevzel funkcijo premiera zaradi nujnosti in stopnjevanje konfrontacije z Izraelom.

Sadat je svoj sklep obrazložil z notranjimi potrebami Egipta in z dogajanjem zadnjih nekaj mesecev. Rekel je, da nekateri ljudje niso mogli razumeti njegovih pristojnosti in pa načina, kako naj bi opravljali svojo dolžnost. Zavrnil je tudi vse obtožbe, da bi se pripravljal na vojno, medtem ko bi Egipt nadaljeval s svojimi diplomatskimi naporimi.

Sadat je nazove spomnil, da se je leta 1970, ko je prevzel predsedniško funkcijo, obvezal, da bo skrbel za socialno preobrazbo egiptovske družbe, ker je to program revolucije; da bo spoštoval demokratske pravice in načela ter da bo deloval za voboditev zasedenih ozemelj, ko je razčlenjeval rezultate

Konferenca ZK BiH končana

SARAJEVO, 26. marca (Tanjug) — V Sarajevu se je nocoj okoli 22 ure končala četrtja konferenca ZK BiH. Konferenca je sprejela sklepe o aktualno-političnem položaju v ZK BiH in nalogah o prihodnjem obdobju.

Po kongresu so izvolili nova člana stalnega dela konference ZKJ iz Bosne in Hercegovine. To sta Mehmed Midžić in Sead Kreso. V centralni komite ZK BiH pa sta bila izvoljena Rato Dugonjić in Ivan Brigič.

Kompromisni kandidat v Turčiji

ANKARA, 26. marca (Reuter) — Vodilna politična stranka v Turčiji so nocoj dosegli sporazum o kompromisnem kandidatu, da bi rešili krizo v zvezi z izvolitvijo predsednika republike. Po celodnevni pogovori so sporočili, da so tri najmočnejše stranke sklenile, da bodo podprli Mahitana Tajlana, enega od vodilnih pravnikov v državi.

Tajlan ima 63 let, je predsednik ustavnega sodišča in je znan kot neodvisen mislec brez politične opredelitve.

zadnjih 30 mesecev, je Sadat govoril o nekaterih dosežkih, pa tudi napakih. »Nekateri organi so se spuščali v stranske bitke, ki niso imele ničesar skupnega s cilji našega boja. Nekateri so nas skušali napasti na notranji fronti, ker so bili proti temu, da bi lahko narod uresničeval svoje pravice in odgovornosti, ter proti temu, da bi Egipt postal močnejše,« je rekel Sadat.

Nato je poudaril, da ne bo sbrantanja niti o peči arabske zemlje in niti ne kompromisov za stran pravice palestinskega naroda. Nato je govoril o egiptovskih stitkih z malimi in velikimi deželami in v zadnjih nekaj mesecih ter obzval, da so se ti stitki zaključili s spasilnim stališčem arabskega položaja; dodal pa je, da je bilo tudi nekaj pozitivnih stališč. Sadat je rekel, da so od januarja lani vodili proti Egiptu ostro »psihološko vojno, katere cilj je bil, da se pokori pogojem ZDA in Izraela.« Pri tem so delno uspeli zasejati sum v sposobnost in voljo arabskih dežel, da se bori proti Izraelu.

Sadat je rekel, da so od januarja lani vodili proti Egiptu ostro »psihološko vojno, katere cilj je bil, da se pokori pogojem ZDA in Izraela.« Pri tem so delno uspeli zasejati sum v sposobnost in voljo arabskih dežel, da se bori proti Izraelu.

Sadat je nazove spomnil, da se je leta 1970, ko je prevzel predsedniško funkcijo, obvezal, da bo skrbel za socialno preobrazbo egiptovske družbe, ker je to program revolucije; da bo spoštoval demokratske pravice in načela ter da bo deloval za voboditev zasedenih ozemelj, ko je razčlenjeval rezultate

Potem ko je poudaril, da Egipt ne bo sklenil z Izraelom nikakršnega ločenega mirovnega sporazuma, je rekel, da bi lahko take zgoščene podali ameriško stališče do bliznjevzhodnega vprašanja: arabske države bi morale Izraelu popustiti, da bi se stvari lahko premaknile, medtem ko ZDA nimajo ne moči ne sposobnosti, da bi na Izrael izvedle pritisk.

Govoril je tudi o zadnjih obiskih Egiptčanov v SZ in rekel: »S temi obiski smo udeleženi prisrčne odnose s SZ postavili v pravi okvir in v jasno smer. To je bil eden izmed naših ciljev v odnosih s SZ.« Poudaril je, da Egipt ni storil nobene sovražne poteze proti SZ, ko je lani Julija zahteval, da se sovjetski strokovnjaki umaknejo iz Egipta. Rekel je, da je bilo egiptovsko stališče do tega vprašanja prijateljsko.

Sadat je rekel, da je Hafez Ismail obiskal tudi London, kjer se je pogovarjal s Heathom in Homom. »Oba sta ostala dosledna stališču, ki sta ga že prej zavzela do bliznjevzhodnega vprašanja. Odboravalo resolucijo VS številka 242, Britansko stališče do Bliznjega vzhoda se ni spremenilo,« je rekel.

Sadat je prav tako obzval, da prihaja med arabski državi, kot sta Irak in Kuvajt, do spora, dodal pa je, da po njegovem zdaj ni ugoden čas za sklicanje konference šefov arabskih držav, na kateri bi razpravljali o takšnih in podobnih vprašanjih.

Blagovna izmenjava oživela

Sestanek gospodarskih funkcionarjev Jugoslavije in Belgije v Bruslju

BRUSELJ, 26. marca (Tanjug) — Teden belgijsko-jugoslavanskega prijateljstva se je začel danes v Bruslju s srečanjem najvišjih gospodarskih funkcionarjev in poslovih ljudi obeh držav. V belgijskem hotelu »Hilton« so organizirali razgovore med visokimi državnimi funkcionarji, direktorji bank, proizvodnih in zunanjetrgovinskih podjetij Belgije in Jugoslavije. Ljubljanska banka, belgijski urad za zunanjo trgovino, zvezna gospodarska zbornica in jugoslovansko veleposlaništvo v Belgiji.

Belgijski državni funkcionarji in poslovni ljudje so se odpravili na to povabilo v velikem številu. Sestanek so udeležili ministri za zunanjo trgovino Andrej Kampinjar, generalni direktor za zunanjo trgovino Burney, več direktorjev bank, finančnih korporacij, proizvodnih in zunanjetrgovinskih firm. Z jugoslovanske strani so se pogovorov udeležili predsednik gospodarske zbornice Jugoslavije Rudi Kolak, namestnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Vitešlav Vaniček, namestnik guvernerja, pa narodne banke Jugoslavije Ilija Marjanović, generalni direktor Ljubljanske banke Metod Rotar, in drugi.

V svojih govorih sta ministri Kampinjar in Rudi Kolak izrazil željo obeh držav za izboljšanje gospodarskih odnosov, hkrati pa sta ugotovila, da je v zadnjem času blagovna izmenjava oživela in da so se ekonomski odnosi obogatili tudi z drugimi oblikami sodelovanja. Poudarila pa sta, da še vedno zastajajo za dobri politični odnosi med obojema državama ter možnosti in potrebah gospodarstva. Po govorih gospodarskih funkcionarjev se je začel konkreten dialog med gospodarstveniki obeh držav o možnostih raznih oblik sodelovanja. Obe strani sta ocenili, da je bil ta sestanek zelo koristen.

Podpredsednik predsedstva SPFRJ Rato Dugonjić se je danes v Bruslju udeležil slovesnosti ob začetku belgijsko-jugoslavanskega tedna prijateljstva. Gre za pomembno prireditev, katere namen je obnoviti tradicionalne prijateljske stike in sodelovanje med državama.

Telegrami

Obtožena vohunstva

HAIFA — Izraelsko sodišče je v ponedeljek obsodilo nekega Arabca in Zida na 17 let ječe zaradi vohunstva za Sirijo. Bajeta sta kovala zaroto in pripravljala komunistično revolucijo, da bi strmoglavila vlado.

Potresa v Novi Zelandiji

WELLINGTON — V glavnem mestu Nove Zelandije Wellingtona sta bila davč dva potresa. Poškodovanih je bilo več hiš, za zdaj pa še ni znano, ali je bilo tudi kaj žrtev. Prvi potres — ob 9.17 uri — je bil 5,2 stopnje po Richterjevi lestvici, drugi, ki je sledil čez kakor ura, pa 5,5 stopnje. Iz dveh poškodovanih hiš so se dijali umaknili, prav tako tudi približno 600 delavcev iz nekaterih podjetij. Porušenih je kakih 12 postopij.

Fiatova govorna v Braziliji

SANTIAGO — Italijanska avtomobilska industrija Fiat se vse bolj uveljavlja na latinsko-amerškem tržišču; podpisala je sporazum za gradnjo moderne tovarne motornih vozil v brazilskem mestu Belo Horizonte. V tovarni bodo vsako leto izdelali 190.000 avtomobilov, v glavnem Fiat 127; prvih 50.000 avtomobilov bo prišlo na tržišče leta 1978. Gradnja tovarne bo stala 300 milijonov dolarjev.

Dražja prehrana v ZRN

BONN — Po podatkih statističnega urada so se cene živih prejšnji mesec v ZRN zvišale v primerjavi s istim mesecem lani za 8,5 odstotka. Najbolj se je podražil krompir (za 64 odstotkov), meso (16,5), kruh (8,5 odstotka), sadje (20,6 odstotka), zelnjava (8,1 odstotka), mleko (4,6 odstotka) itd. Podražilo se je tudi drugo blago, na primer gorilno olje (5,4 odstotka), kava (4,4 odstotka), usnje (41 odstotkov), cigarete (23 odstotkov), nafni derivati (15 odstotkov in oblike (12 odstotkov).

Industrijska razstava

PEKING — Tu so danes odprli britansko industrijsko razstavo, največjo, ki jo je doslej imela na Kitajskem katera od zahodnih držav. Predvidevajo, da si bo razstavo ogledalo kakih 200.000 Kitajcev. Pripravljali so jo dve leti in na njej sodeluje 350 britanskih tvrdk z izdelki sodobne tehnologije, ki so reaktivnih motorjev do strojev za cigarete.

Nesrečo preživel en sam mornar

NEW YORK — Norveška ladja »Norse Variant« se je potopila pet minut zatem, ko je bilo ukazano zapustiti ladjo. Tako je poveljal mornar s te ladje, ki so ga po treh dneh rešili iz morskih valov Atlantskega oceana. Trindvajsetletni mornar Stein Gabrielsen je dejal, da v teh treh dneh ni videl nikogar od 29 drugih članov posadke, ki so z njim vred poskakali v vodo. Gabrielsena je opazilo ameriško izvidniško letalo.

Pohod proti Delhiju

NEW DELHI — Iz najbolj oddaljenih krajev Indije se je odpravilo na pot na tisoče članov KP, da bi se pridružili jutrišnjemu pohodu v New Delhi, kjer bodo predložili parlamentarno petico z 10 milijoni podpisov. V tem pohodu naj bi sodelovalo več sto tisoč članov KPI, študentov in mladine. Tako bodo demonstrirali proti zvišanju cen, vse večji brezposelnosti, počasni agrarni reformi in drugemu.

Pa še to:

BREZ PREKRSKOV — Beograd je eno izmed redkih mest na svetu, kjer zadnje dni sploh ni prekrskov na prehodih za pešce. Vzrok je preprost, piše J. H. Kostić v Novostih, prehodov za pešce sploh ni. Pobrila jih je zima, pomlad pa risarjev še ni navdihnila. Beograd ni edini, tudi Ljubljana je med temi prometnimi fenomenimi.

VREMENSKO POROČILO

Prognozična karta za 27. marec 1973 ob 7. uri

kraj	od 7. uri vreme	stopinj	ob 13. uri vreme	stopinj
Ljubljana	oblačno	2	delno oblačno	16
Planica	polioblačno	2	polioblačno	12
Brnik	oblačno	-3	delno oblačno	15
Kraonica	oblačno	-3	oblačno	-3
Maribor	polioblačno	4	oblačno	-6
Št. Gradec	polioblačno	-2	oblačno	-2
Celje	polioblačno	-2	polioblačno	16
Novo mesto	oblačno	5	polioblačno	25
Koper	oblačno	5	oblačno	12
Reka	oblačno	10	oblačno	14
Hvar	oblačno	10	oblačno	12
Dubrovnik	dežuje	9	dečuje	13
Zagreb	oblačno	5	oblačno	27
Beograd	oblačno	5	oblačno	15
Sarajevo	oblačno	5	dežuje	9
Skopje	oblačno	5	polioblačno	16
Tirograd	dežuje	9	oblačno	15
Minchen	oblačno	6	oblačno	15
Celovec	jasno	6	jasno	14
Dunaj	polioblačno	1	polioblačno	16
Beneke	oblačno	9	oblačno	14
Milano	oblačno	8	oblačno	13
Genova	oblačno	8	polioblačno	14
Minchen	oblačno	11	—	—
Zürich	oblačno	—	polioblačno	8
Rim	oblačno	9	oblačno	16
Paris	jasno	11	polioblačno	11
Berlin	polioblačno	6	jasno	14
Stockholm	jasno	6	jasno	12
Moskva	jasno	3	jasno	13

Snežne razmere včeraj ob 7. uri

Zimnica na Veliko planino: 3 jurno, 70 cm. Ti na dolina 100 cm, vse naprave obratujejo; Zimnica na Kravec: 1 pres. oblačno, 50 cm. Njive 50 cm vse naprave delajo; Zimnica na Vogel: 3 dno oblačno, 200 cm, vse naprave obratujejo; proga po Zagrebem: zimno odprta; Komana: 1 oblačno, 200 cm, pot prehodna, tov. železnice obratuje; cesta do Savice prevoza: Zimnica na Zelenico: 2 dolno oblačno, 150 cm, obratuje; Ljubelj predor: 6 dno oblačno, 80 cm; Kranjska gora: 2 oblačno, 30 cm, vse naprave obratujejo, dirkališče zaprto;

Zimnica na Podkoren: oblačno, 30 cm, sedežnice obratuje; Bled: 3 dno oblačno, snežne krpe; Zimnica Zlatnik: 4 dno oblačno 40 cm, vse naprave obratujejo; Pokljuka: 4 oblačno, 65 cm, vse naprave obratuje; Zimnica na Španov vrh: 3 oblačno, spodnja: 15 cm, zgoraj 30 cm, obratuje; Pohorska vpenjača: 4 rablo oblačno, 40 cm, obratuje; višinske: Bovi, Bojena in Škop; Kranjske alpe: 3 oblačno, 330 cm; Planica Rateče: 1 presčno oblačno 30 cm; Jezersko: —2 polioblačno, 11 cm.

SLOVENIJA

V Primorju bo oblačno, vmes rahle padavine, drugod po Sloveniji deloma sončno s spremljivo oblačnostjo. Najnižje nočne temperature med 0 in -4 v Primorju 8, najvišje dnevnih med 13 in 18 stopinjami.

IZGLEDI ZA SREDO

Se suho vreme.

JUGOSLAVIJA

Drugod po državi bo oblačno, ponekod v severnih krajih manjše padavine.

VREMENSKA SliKA

Področje visokega zravnega pritiska se je umaknilo nad vzhodno Evropo. V Sredozemlju je plitvo ciklonsko poročje, ki dovaja z jugovzhodnimi vetrovi nad naše kraje vlažen zrak, ki povzroča občasne pooblačitve in ponekod po državi tudi padavine.

Sporazum Nixon — Husein?

Tako sporoča libanonski levičarski tehnik »Al Horrija« - Delen umik?

BEJRUT, 26. marca (AFP) — Libanonski levičarski tehnik »Al Horrija« piše, da sta predsednik Nixon in jordanjski kralj Husein pred kratkim sklenila sporazum, ki naj bi naredil konec sporu med Jordanijo in Izraelom. Določbe tega sporazuma predvidevajo, naj bi Izrael dobil teritorialni pas vzdolž reke Jordan in več utrdb na meji. V mestu Jeruzalemu, ki naj bi bil pod izraelsko upravo, bo do odprli urad, ki bo obravnaval arabske zadeve.

V Jordaniji in zasedeni Cis Jordaniji pripravljajo široko kampanjo, da bi prepričali Palestince naj sprejmejo sporazum. Podoben sporazum naj bi sklenila tudi Egipt in Izrael; v prvi fazi bi sledil delen umik Izraela in plovba po Sueškem prekopu, v drugi pa evakuacija Sinaja.

Gverilci v jedrski elektrarni

Sto km od Buenos Airesa, v Atuchiju, so razorožili osebe in izginili

BUENOS AIRES, 26. marca (Reuter) — Skupina 15 oboroženih ljudi je Janes vdorilo v še nedograjeno jedrsko elektrarno v kraju Atuchiju, okrog 100 km severovzhodno od Buenos Airesa pobrala osebu strelno orožje in v potem pobegnila nezna no kam. Napadalcu so bili za krivkino. Osebu elektrarne so dali vedeti, da pripadajo ilegalnemu levičarskemu gverilskemu gibanju aljurska revo lucionarna armadade (ERP). Gverilci so se mudili elektrarni po uru. Medtem so zidove popisali z gesli svoje ga gibanja in zamenjali argentinsko zastavo s svojim praporom, ki je pogoben uradni državni zastavi.

Gverilci so izlužbenec elektrarne vzeli več revolverjev in streljivo. Potem so se odpeljali v dveh avtomobilih.

Pisma bralcev

Za kaj pravzaprav gre?

Aprila bo skupnost za pokojninsko zavarovanje začela izvajati 23. člen novega pokojninskega zakona, ki predvideva zmanjšanje pokojnin upokojencem, ki bodo prejeli manjši dohodek od dodatne zaplavitve.

Pasivno sem prebral vse, kar je bilo v zvezi s tem kjer koli zapisano, vendar jaz ne vem in logičnega pojava nisem nikjer dobil.

Navedene so bile potrebe po omejitvi zaposlovanja upokojencev in potrebe po zmanjšanju socialnih razlik. Vse navedbe pa so bile dokaj natančne.

Omejevanje dela upokojencev je utemeljeno in logično le za primer, ko leži zasleda delovna mesta, za katere so na razpolago mlajši kandidati. Če pa gre za delo, ki ga opravljajo upokojenci, je omejevanje dela upokojencev prej škodljivo kot koristno.

Dela, ki jih opravljajo upokojenci, so namreč zelo različna. Nekateri se stalno zaposlijo z rednim delovnim razmerjem v uradih ali delavnicah, drugi delajo občasnoma in so plačani od izvirnega delodavca, tretji spet opravljajo intelektualne storitve: pišejo knjige, izdelujejo eksperimente in študije, delujejo v umetniških starih itd. V kolikor je delo upokojencev iskano in plačano po učinku in ima enako vrednost kot delo redno zaposlenih, najbrže ni razloga, da bi ga družba odklanjala (omejevanje dela) in slabše nagradila kot delo redno zaposlenih (meje za najvišje dohodek upokojencev so v novem zakonu znatno nižje kot meje za osebne dohodek redno zaposlenih).

Pismo je napisano z namenom, da bi bile tudi za upokojence postavljene logične in pravične meje za višino skupnih dohodkov, saj so tudi upokojenci enakovredni člani naše družbe.

I. KOZELI, Trbovlje

Četrta konferenca ZK BiH — Hasan Grapčanović: Skrajni čas je že, da nosilce odporov integracijam konkretno imenujemo in jih odstranimo

OD NASEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 26. marca. Novinarski opazovalci, ki spremljajo IV. konferenco ZK BiH, posvečena je očni idejno politični položaja ter nalogam v prihodnje, mora zapisati, da sta za bosansko-hercegovaško ZK dandanes značilni idejna in organizacijska konsolidacija ter vsebolj izrazita idejna in akcijska enotnost.

Očvir vsega je ugodna politična situacija. Res pa je, da to silko dopolnjuje dejstvo, da delo še ni opravljeno. Tako tudi sekretar sekretariata OK ZK BiH Hasan Grapčanović v uvodnih besedah.

Tako na primer so v BiH lahko zadovoljni s kvantitativno uveljavljanja ustavnih amandmajev, analiza pa bo pokazala, ali so se družbeni odnosi s sprejetjem amandmajev resnično spremenili.

Drugo vprašanje je stabilizacija gospodarstva. Dejstvo je, da so takrat, ko se je govorilo o »vztrajnosti« v gospodarstvu, v pomankljivi denarja, ko se je trudilo delokrotiti širo račun, na drugi strani raste vse oblike investicijske potrošnje (splošne in osebne), v blaginjah in skladih, družbeno političnih organizacijah, prometu in bankah ter interesnih skupnostih pa smo bili priče vsrku dohodka. Sferi, ki štiri od razdelitve dohodka, je bilo torej priznanešeno s tešavami, ki so doletela one, ki dohodek zares ustvarjajo. V rokah negospodarstva so velika sredstva in s tem velika moč. Razen tega materialni položaj negospodarstva ni pogojen z njegovim deležem produktivnosti.

Na tej osnovi se v BiH še vedno rojevajo tehnokratski, birokratski in različni gospodarski sprege (promet in banke). Odbulni višek dela je tako izgubljen neposredno zvezo z materialno bazo, ki ga ustvarja.

Deloma veljajo te ugotovitve v SR BiH tudi dandanes, kar komunistom nalaga še dolednejše uveljavljanje samopravnih odnosov — v duhu, po črki in vsebinski amandmajev. Del te naloge bo opravljen tudi z zgraditvijo interesnih skupnosti na delegatskem principu.

Ne samo gospodarstveniki in politiki, ampak tudi široka jugoslovska javnost ve za bosansko-hercegovaške uspehe samopravnih integracij gospodarstva — posebno v elektrotehniki, črni metalurgiji, mešani industriji, gozdarstvu ter lesni in prehranski industriji. Vse lepo in prav, vendar — tako menijo bosansko-hercegovaški komunisti — so te integracije opozorile tudi na vrsto slabosti. So namreč primeri, ko je integrirana delovna organizacija samo preprost mehanizem zbiranja malih podjetij — delitve

Izpričana enotnost, a delo še ni končano

Četrta konferenca ZK BiH — Hasan Grapčanović: Skrajni čas je že, da nosilce odporov integracijam konkretno imenujemo in jih odstranimo

delo in specializacije proizvajajo pa ni. In tako se integracije sročuje s starimi problemi namesto da bi jih premagala.

Posoben problem BiH so integracije v vejah; ki so za nekaj takega že davno zrele, vendar so prota. To sta predvsem elektrogospodarstvo in tekstilna industrija.

Sekretar sekretariata OK ZK BiH Hasan Grapčanović je ob tem izjavil, da že pre-

delo na splošno govorimo o odpravih integracijam. Skrajni čas, da je že, da nosilce teh odporov konkretno imenujemo in odstranimo.

V BiH so torej nastopili čas, ko bomo za polna kot so tehnokratski, partikularistične težnje, lokalna krakovitost, primitivizem in vodstvena demagogija videli tudi imena njihovih nosilcev.

Na današnji konferenci, ki nadaljuje z delom, je bilo ocenjeno, da je sednje poiskus zamenjave ideologije ZK z drugimi ideologijami, kar narekuje bolj organizirano teoretično razvijanje marksistične misli. Seveda tudi kritične.

MARJAN BAUER

delo na splošno govorimo o odpravih integracijam. Skrajni čas, da je že, da nosilce teh odporov konkretno imenujemo in odstranimo.

Metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— administrativno, saj je velik del napačno vpisanih ali so vsaj prenebo povsem in ker moč barv ne naračta vopredno s stopnjo onesnaženosti.

— kartografsko, ker so mnoge občine napačno vpisane ali so vsaj prenebo povsem in ker moč barv ne naračta vopredno s stopnjo onesnaženosti.

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— administrativno, saj je velik del napačno vpisanih ali so vsaj prenebo povsem in ker moč barv ne naračta vopredno s stopnjo onesnaženosti.

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

— metodološko, ker je na osnovi samo 126 opazovanih postaj razporejenih v posamezne kategorije vseh 500 občin SFRJ, in še posebno, ker je stopnja onesnaženosti na eni lokaciji razširjena na območje celotne občine (Kranjska gora, Pohorje, Kravace itd.), kar povprečno bralca in predvsem tujeja turistu povsem zavede:

V BiH elektrika že dražja

Gene električnega toka v prenosnem omrežju višje do 12 odstotkov

SARAJEVO, 26. marca (Tanjug) — Izvršni svet Bosne in Hercegovine je na današnji seji sprejel sklep, s katerim je izrekol soglasje s tarifno za prodajo električne energije, ki jo je postavilo elektrogospodarsko podjetje za prenos električne energije »Elektroprenos« v Sarajevu. Cene električnega toka v prenosnem omrežju se po tem sklepu zvišajo največ do 12 odstotkov.

Z istim sklepom je izvršni svet pooblastil republiški zavod za cene, da odobri elektrogospodarskim podjetjem za distribucijo električne energije tarife po razmeru prodajne cene električnega toka.

Koliko zaslužijo kmeti

Denarni dohodki kmečkih gospodinjstev so vse manj uravnanji z izdatki

BEOGRAD, 26. marca (Tanjug) — Po najnovjših statističnih podatkih so skupni povprečni denarni dohodki kmečkih gospodinjstev v četrtem tromesečju lanskega leta znašali 7551 din, povprečni izdatki pa 6462 din. Ravno tako je na podlagi statističnih podatkov razvidno, da so se izdatki v primerjavi z enakim obdobjem leta 1971 skoraj povzročili, dohodki pa se niso ustrezno povečali, saj so bili le za 49 % večji kot v ustreznem obdobju leta 1971.

Največ so kmetovalci izražali za živino in živinorejske izdelke (55 %), nato za poljedelske pridelke (okrog 29 %) in za sadrski in vinogradniške pridelke (11 %).

Največ so porabili za gospodinjstva, in sicer 65 odstotkov več. Za vzdrževanje investicij so izdali 58 % več kot v letu 1971.

Sklic seje socialno-zdravstvenega zbora skupščine SR Slovenije

LJUBLJANA, 26. marca. Predsednik socialno-zdravstvenega zbora skupščine SR Slovenije dr. Srečko Koren je sklical sejo zbora za sredo 4. aprila 1973, ob 9. uri v mali dvorani poslopija skupščine SR Slovenije.

Po predlogu dnevnega reda bo zbor med drugim obravnaval predlog ustavnega zakona o podaljšanju mandata republiškim poslancem, odbornikom občinskih skupščin in odbornikom skupščine mesta Ljubljana v SR Sloveniji; osnutek zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad člani posadke trgovske mornarice in predlog programa dela socialno-zdravstvenega zbora do 1. julija 1973. PO — 270373

Odgovori na vprašanja

Varstveni dodatek k družinski pokojnini

T. K., M. — V začetku leta je umrl mož, ki je bil utičalec invalidske pokojnine. Radi bi vedeli, ali in ob katerih pogojih, vam bo priznan poleg družinske pokojnine varstveni dodatek in kolikšen je ta dodatek?

ODGOVOR: Če družinska pokojnina, ki vam bo odmerjena, ne bo dosegla predpisane mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov (ta znaša od 1. 1. 1973 po sklepu o mejnem znesku najnižjih pokojninskih prejemkov — Uradni list SRS, št. 7/1973 — 833 din), vam bo na vašo zahtevo priznan varstveni dodatek k družinski pokojnini, če niti vi niti člani vašega gospodinjstva nimate drugih dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje, to je, če vaši prispevku in davku zavezanec dohodki skupaj z dohodki vašega gospodinjstva ne presegajo 5.400 etno na vas in 2.700 din letno na posameznega člana gospodinjstva. Pri tem se v primeru, če je v dohodku zajet samo katastrofski dohodek od kmetijstva, ta računa šestkratno. Varstveni dodatek k družinski pokojnini pa se odmeri od razlike med družinsko pokojnino in mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov, znaša pa 70% za enega, 75% za dva, 80% za tri in 85% za štiri ali več uveljavljenih družinskih pokojnikov.

M. N.

Dihamo strupen zrak

»Vjesnik u srijedue je 14. marca v št. 1088 objavil reportažo o večletnih raziskavah zveznega hidrometeorološkega zavoda o onesnaženosti zraka v SFRJ; priložena je tudi karta, ki je bila poslana tudi zvezi skupščini.

Problematika onesnaženosti zraka je vsakakor pereča. Tega se zavedamo v vseh repu-

KUPON za pravno posvetovanje »Dela«

oglašujte v dnevniku DELO

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Janez Stanič (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miro Zakrajšek (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černelič (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »Dela«), France Vrečar (sobotna priloga), Bogo Šajovic, Olga Ratej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža), Aco Pasternjak (poslovna stran)

Izvoz TV filmov

Zanimanje socialističnih TV za naš program — Tokrat so predstavniki šestih pokazali le beograjske oddaje

BEOGRAD, 26. marca. (Tanjug). Poslovno združenje »Jugoslavija-filma« je sklenilo s predstavniki televizijskih ustanov šestih socialističnih držav sporazume o prodaji in izmenjavi več kinematografskih in televizijskih filmov in programov.

To je bila dejanska prva organizirana predstavitev naših filmov, s katero je beograjsko poslovno združenje omogočilo predstaviteljem televizijskih ustanov Sovjetske zveze, NDR, Bolgarije, Češkoslovaške, Madžarske in Poljske, da se seznanijo z našimi najnovjšimi filmi in televizijskimi oddajami in programi ter izbere tiste, ki se jim zde najzanimivejše in najprimernejše za prikazanih na tej predstavitvi, je delegacija bolgarske televizije izbrala 21 filmov in pri tem tudi pripravila, naj bi oddajo »Portret Isidor Pajpa« poslali na festival mednarodnega Rdečega križa v Bolgariji. Sovjetska televizija bo svojim gledalcem prikazala dva filma, nagrajena na letošnjem marčnem festivalu v Beogradu, »Sova« in »Ljubezena«. »Ljubezena« so izbrali tudi nemška, bolgarska in češkoslovaška televizija, »Sova« pa bolgarska, poljska in češkoslovaška.

Priljubljena serija »Teater v hiše« je bila vseh tudi predstavnikom televizijskih ustanov iz socialističnih držav, ki so odkupili več epizod. Nadalje so odkupili nekaj epizod in potpisnih serij, potem »Čep, ki ne pušča vode«, »Poganki iz ožganega grma« in »Soferija«, o katerih se bodo nekatere izmed delegacij, »ki so bile te dni v Beogradu, dokončno izrekle, ko si jih bodo ponovno ogledale.

Le zdravi naj vozijo avto

BEOGRAD, 26. marca (Tanjug) — Socialno-zdravstveni zbor srbske skupščine je na današnji seji sklenil, da je treba korenito izboljšati kakovost zdravniških pregledov bodočih voznikov. Delovne organizacije in službe za medicinsko dela pa bi morale bolj skrbeti za varnost in zdravstveno stanje svojih voznikov.

KRAGUJEVAC, 26. marca (Tanjug) — Občinski komite ZK v Kniču je sprejel oceno svoje komisije, da sta med posebnimi voditelji v občini obstajali in še obstajata neenotnost in nestrpnost, in se odločil, da naj stopnjo politične odgovornosti predsednika skupščine Mirodraga Rošića, predsednika občinske konference SZDL Rajka Bogičevića in sekretarja komiteja Zivota Lukovića gotovi občinska konferenca ZK.

Komite razrešuje spore

V Kniču odpravljajo vzroke neenotnosti in občinskem političnem vodstvu

Popust privoščim oddih

TZJ: obdržati določene dinarske cene za domači turistični trg

BEOGRAD, 26. marca (Tanjug) — Turistična zveza Jugoslavije sodi, da bi morali obdržati te določene dinarske cene za domači turistični trg. Nekatere gostinske organizacije namreč skušajo povečati cene storitev za domače goste, za toliko, za kolikor je bil razvednoten dinar. TZJ opozarja, da bi bilo takšno ravnanje škodljivo tudi zaradi tega, ker že tako pričakujemo, da bo prišlo v domačem turističnem prometu do zastoja. Zato bi bilo pametneje, ko bi domačim gostom dajali popuste, in sicer še večje kot prej. Dohodki turističnih delovnih organizacij se zaradi tega ne bi bistveno zmanjšali. Delovnemu človeku je prišel prav vsak popust, da bi si tudi v novih razmerah lahko privoščil letni oddih. Turistično gospodarstvo bi s tem prispevalo tudi k programu stabilizacije. Tudi zato, ker ni izključeno, da se bo tudi turistični promet povečal za 15 %, devizni priliv pa bo (brez prometnih storitev) dosegel vrednost 550 milijonov dolarjev.

Kaja brez priporočil

Niš: ni tolmačenj, kaj zajema prepoved reklamiranja tobacnih izdelkov

NIŠ, 26. marca. (Tanjug). Pristojni državni organi so opozorili izdelovalce cigaret v Nišu, Vranju in drugih mestih, naj z magistralskih cest odstranijo reklamne napise, po katerih vabijo voznike in potnike, naj kajdijo kent, winston, multifilter itd.

Ce oglašnih napisov ne bodo takoj odstranili, bodo morali plačati velike denarne kazni. Toda izdelovalci cigaret čakajo na podrobnejša tolmačenja zakona o prepovedi reklame za cigarete in alkohol, ki velja od začetka letošnjega leta, in še zmeraj upajo, da se bodo kako izmuzli.

Tobačna industri

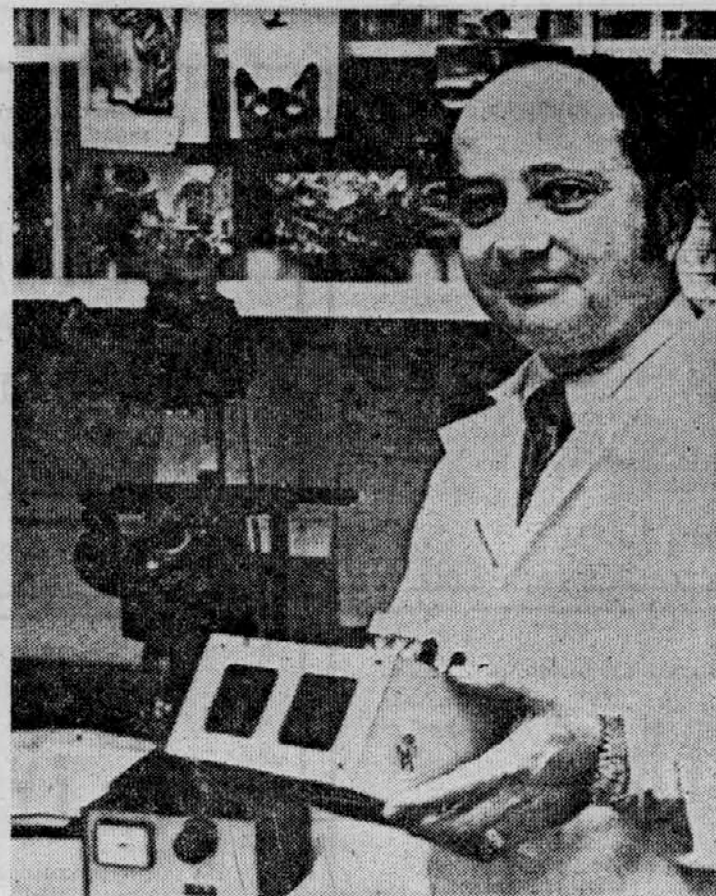

HEINEMANN V VATIKANU — Predsednik Zvezne republike, ki je te dni na sedemdnevem obisku v Italiji, je bil včeraj v avdiciji pri papežu Pavlu VI. Naš posnetek kaže slavnostni prihod Gustava Heinemannna in njegove žene Hilde v vatikansko mesto. V ozadju švicarska garda.

ZENSKA ENAKOPRAVNOST TUDI NA BORZAH — V Britaniji vse do včeraj v vseh 300 letih odkar tam obstajajo borze ženske niso imele pristopa k borznim poslom, ki so včasih stali dramatični — taki so bili prav zadnje tedne. Včeraj pa je fotoreporter že lahko ujel med množico možkih, ki se prerivajo ob vohodu, sem pa tja tudi kakšno žensko.

ZDRAVILO PROTI PREHLADU? — Mož na sliki je ameriški zdravnik dr. Thomas C. Merigan, ki je te dni z uspehom preizkusil novo zdravilo proti prehladu. Zdravilo se, podobno kot tisto proti gripi, vbrizga v nos. Seveda ga bo dobro preizkušali še nekaj let. Telefoto: UPI

ZA TEGA JE HOJA RES NAPORNA — Frank Putcke iz ameriške države Minnesota tehta blizu 200 kilogramov in si je za vsakdanje poti izbral mini motokikel, čeprav, kot kaže slika, nima kam dati nog. Vseeno pa mu ravnotežje ne dela težav.

Boj do svobode

Sporočilo o pogovorih bangladeške in alžirske delegacije — »Pariški sporazum zmaga indokitajskih narodov«

DAKA, 26. marca. (Tanjug). Politika neuvrščenosti ima zelo pozitivno vlogo v boju proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu: zato bo imel tudi četrti sestanek neuvrščenih, ki bo septembra v Alžiru, izreden pomen za mednarodne odnose.

Tako je rečeno v skupnem sporočilu o razgovorih, ki jih je imela bangladeška delegacija s predstavniki Alžirije od 20. do 24. marca. Delegacija je vodil kot posebni odposlanec premjera

Rahmana visoki komisar Bangladeša v New Delhiju dr. A. R. Malik. Predsedniku Bumedienu je izročil Rahmanovo poslanico.

Delegacija sta podprli boj arabskih držav za osvoboditev ozemlja, ki ga je zasedel Izrael. Popolnoma sta podprli tudi bratsko palestinsko ljudstvo v njegovem boju za osvoboditev domovine in uveljavitev temeljnih pravic. »Bangladeš in Alžirija podpirata pravičen boj narodov Angole, Mozambika, Gvineje Bissau, Zambije, Južne Afrike in Namibije za osvoboditev izpod kolonialne uprave, uveljavitev neodvisnosti in suverenosti.

Delegaciji sta se ocenili, da pariški sporazum pomeni veliko zmago indokitajskih narodov in da bi se morali vsi podpisniki tega dokumenta dosledno držati njegovih določil. Posebej sta opozorili na zahtevo, da se umaknejo tuje agresivne sile iz Kambože in da ustvarijo osnovne pogoje za sklenitev pravičnega miru.

V skupnem sporočilu so precej pozornosti posvetili politiki neuvrščenosti in njeni pozitivni vlogi v današnjem svetu. Poudarili so, da ta politika predstavlja aktivno politiko proti silam, ki ogrožajo mir in mednarodno

Delegacija ZSJ v Berlinu — BERLIN, 26. marca (Tanjug) — Sem je danes dopotovala delegacija sveta ZSJ, ki jo vodi sekretar sveta Boro Petkovski. Naša sindikalna delegacija se bo mudila v NDR teden dni, kot gotovo zvezo bovdnih nemških sindikatov, obiskala pa bo tudi več mest in podjetij. Najbrž bodo sprejeli program o nadaljnjem sodelovanju in izmenjavi delegacij med strokovnimi sindikati.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Sto km od Buenos Airesa, v Atuchiju, so razorožili osebe in izginili — BUENOS AIRES, 26. marca (Reuter) — Skupina 15 oboroženih ljudi je danes vdrla v se nedograjeno jedrsko elektrarno v kraju Atuchiu, okrog 100 km severozahodno od Buenos Airesa, pobrala osebu strelnoro orožje in v potem pobeignila neznan kam. Napadali so bili za krivkama Osebu elektrarne so dali vedeti, da pripadajo ilegalnemu levicarskemu gveriliskemu gibanju sljudska revolucionarna armada (ERP). Gverilci so se mudili v elektrarni pol ure. Medtem so zidove popisali z gesli svoje ga gibanja in zamenjali argentinsko zastavo s svojim praporom, ki je podoben uradni državni zastavi.

Gverilci so ustribcem elektrarne vzeli več revolverjev in streljivo. Potem so se odpeljali v dveh avtomobilih.

vurnost. V zvezi z razmerami na področju pa so bili onotnega mnenja, da bi morali medsebojne probleme držav s tega območja urejati s pogajanjmi, brez tujega vmešavanja.

Resno svarilo Franciji — Avstralija zagrožila, da bo na območju poskusov poslala vojne ladje — MELBOURNE, 26. marca (Reuter) — Avstralski zunanjetrgovinski minister Cairnes je danes izjavil, da bo njegova država poslala na območje, kjer ima Francija v načrtu svoje jedrske poskuse, vojne ladje, če se Pariz ne bo odrekel jedrskim eksplozijam v južnem Pacifiku. Avstralski minister je tako izjavil novinarjem, ko se je vrnil z Nove Zelandije. Rekel je, da se je novozelandska vlada strinjala, da v varnost Pacifika izredno odgovorno dejanje. Več o protestih proti francoskim poskusom na Pacifiku berite na 5. strani.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Soglasje o umiku doseženo

Do četrtka izpust vseh Američanov in njihov umik iz Vietnam

SAIGON, 26. marca (AP) — Do nedavnega sovražni si strani v Južnem Vietnamu sta se danes sporazumeli o končnem umiku ameriških čet iz Južnega Vietnam in izpustitvi ameriških vojaških in civilnih ujetnikov iz taborišč v Indokini. Sporazum predvideva, naj bi med torkom in četrtkom izpustili vse zajete Američane, tudi deveterico v taborišču laških osvobodilnih sil iz Južnega Vietnam pa naj bi se umaknili še preostali ameriški vojaki.

Petrovič odptoval v Tunis — BEOGRAD, 26. marca (Tanjug) — Na povabilo splošne zveze tunizjskih delavcev UGTT in splošne zveze alžirskih delavcev (UGTA) je iz Beograda odptoval delegacija sveta ZSJ, ki jo vodi predsednik sveta Dušan Petrovič.

Delegacija sveta ZSJ se bo med 28. in 31. marcem mudila na kongresu splošne zveze tunizjskih, med 2. in 6. aprilom pa na kongresu splošne zveze alžirskih delavcev.

Na letališču Beograd so se do letalnice poslovili sekretar sveta ZSJ Dragoslav Mišić, veleposlanik Tunizije v Beogradu J. Tabej Sahbani in predstavniki alžirskega veleposlanništva.

Odlikovanje ob 20-letnici izhajanja — SARAJEVO, 26. marca (Tanjug) — Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je časopis »Popročica i dijete« ob 20-letnici njegovega izhajanja odlikoval zaradi posebnih zaslug in pripeljal na področju izobraževanja in vzgoje otrok z redom zaslug za narod s srebrnimi žarkami.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Medicini v Izraelu — TEL AVIV, 26. mar. (Reuter) — Italijanski znanstveni minister Medici je danes dopotoval na strdinveni uradni obisk v Izrael. List »Jerusalem Post« piše v današnjem uvodniku, da Italija ne namerava posredovati med Arabci in Izraelom, temveč želi, da pogovori ne bi zastali. Medici je bil pred kratkim tudi v Kairu.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Rezultati

Končane so volitve na avstrijskem Koroškem - socialisti 45,6% glasov

CELOVEC, 25. marca (po telefonu) — Pri današnjih občinskih volitvah na avstrijskem Koroškem, so dobili socialisti 133.557 glasov, to je 45,6 odstotka in hkrati za 6 odstotkov manj kot pri občinskih volitvah leta 1970. Največ glasov je pridobila nacionalistično - svobodnjaška stranka, pridobila je 3 od stotke glasov več kot jih je dobila leta 1970, zanjo je glasovalo 41.572 ljudi ali 14,1 odstotek. Avstrijska ljudska stranka je dobila 86.764 glasov, to je 29,5 odstotkov oziroma 1,8 odstotka več kot leta 1970. Komunisti so doblili 7.161 glasov, to je 0,8% več kot pred tremi leti, ostale liste, med njimi tudi slovenske krajevne volilne skupnosti, pa so dobile skupaj 24.603 glasov, kar pomeni 8,4 odstotka ali 0,4 odstotka več kot leta 1970.

ZVONE ZORKO

V črno oblečena trupla

Švedski odvnetnik o južnovietnamskih razmerah

STOCKHOLM, 25. marca (Tanjug) — Švedski oddelke mednarodne človekoljubne organizacije »Mednarodna amnestija« je sporočil, da je bilo v Južnem Vietnamu približno milijon ljudi proglašeno za politične zapornike, približno 300.000 pa je osvojenih od podpisov pariškega sporazuma. Kakor javlja Associated press, »Mednarodna amnestija« poroča, da vlada v Saigonu skuša prepričati nevtralninske inspektorje južnovietnamskih zaporov, čeprav je to domenično v pariških sporazumih.

Vse to je povedal predsednik švedskega oddelka mednarodne organizacije »Mednarodna amnestija«, odvnetnik Hans Franck na včerajšnji letni konferenci te organizacije. On je prav tako rekel, da tisoče trupel, oblečenih v črna zaporniška oblačila, ziblje morje pred južnovietnamsko obalo. Franck je nadalje dejal, da so lani, 1. novembra, uveli 40.000 ljudi, ki so bili proglašeni za komunistične agente, masovno zapiranje pa še vedno traja.

Sime, da je politika koroške socialistične stranke določena z vrezno politiko in da si bo tudi v naprej prizadevala uveljavljati politiko miru, je pogumno in ohrabrujoča. Vendar je glavno, kakšna bo v tem pogledu zvezna politika. Za socialistično stranko in za mir na Koroškem bi bilo enako slabo, če bo prevladala tendenca, ki jo je že moogoče čutili, da so za socialiste slabih volilnih rezultatov krivi samo dvojezični napisi. Žal se je avstrijske vlade v zvezi z manjšinskimi vprašanjem in konkretno v zvezi z dvojezičnimi napisi že enkrat ustrašila nacionalistične gonje in je pred njo popustila; zato ni neupravičeno bojazen, da bi se to lahko zgodilo po manjšinskih volitvah na Koroškem. Gotovo je tudi, kar tudi že napovedujejo nekateri komentatorji na bližnjem kongresu, ki bo maja, analizirati volilne rezultate in sprejeti ustrezne posledice. Zdej se povsem nejasno vprašanje pa je, ali bodo te posledice šle v pol, da postane politika SPO bolj dosledna in načelna kakor je na primer Brandtu prineslo ponovno zmagati ali pa v ponovno popuščanje in inkonzistentno. Zelo slabo bi bilo, če bi se to zgodilo ponovno na račun manjšine.

ZVONE ZORKO

Telegrami

Obtožena vohunstva

HAIFA — Izraelsko sodišče je v ponedeljek obsodilo nekoga Arabca in Zida na 17 let ječe zaradi vohunstva za Sirijo. Baje sta kovala zaroto in pripravljala komunistično revolucijo, da bi strmoglavila vlado.

Potresa v Novi Zelandiji

WELLINGTON — V glavnem mestu Nove Zelandije Wellingtonu sta bila davč dva potresa. Poškodovanih je bilo več hiš, za zdaj pa še ni znano, ali je bilo tudi kakr žrtev. Prvi potres — ob 9.17 uri — je bil 5,2 stopnje po Richterjevi lestvici, drugi, ki je sledil čez kako uro, pa 5,5 stopnje. Iz dveh potresodvih šol so se dijaki umaknili, prav tako tudi približno 600 delavcev iz nekaterih podjetij. Porušenih je kakih 12 poslopij.

Fiatova tovarna v Braziliji

SANTIAGO — Italijanska avtomobilska industrija Fiat se vse bolj uveljavlja na latinsko-ameriškem tržišču; podpisala je sporazum za gradnjo sodobne tovarne motornih vozil v brazilskem mestu Belo Horizonte. V tovarni bodo vsako leto izdelali 190.000 avtomobilov, v glavnem »fiat 127«; prvih 50.000 avtomobilov bo prišlo na tržišče leta 1976. Gradnja tovarne bo stala 280 milijonov dolarjev.

Draža prehrana v ZRN

BONN — Po podatkih statističnega urada so se cene živil prejšnji mesec v ZRN zvišale v primerjavi s istim mesecem lani za 8,5 odstotka. Najbolj se je podražil krompir (za 64 odstotkov), meso (16,5), kruh (8,5 odstotka), sadje (20,6 odstotka), zelnjava (8,1 odstotka), mleko (4,6 odstotka) itd. Podražilo se je tudi drugo blago, na primer gorilno olje (5,4 odstotka), kava (4,4 odstotka), usnje (41 odstotkov), cigarete (23 odstotkov), naftni derivati (15 odstotkov in obleke (12 odstotkov).

Umrl Noel Coward

KINGSTON, 26. marca (Reuter) — Danes je v svojem domu v Blue Harbourju na Jamajki nedaleč od Kingstona umrl v 74. letu znani britanski dramatik in skladatelj Noel Coward. Zadel ga je kap.

Obisk mladincev iz Danske

SPLIT, 26. marca (Tanjug) — Skupina 80 mladincev iz Danske, ki se mudijo v naši državi, se je danes v Splitu pogovarjala s predstavniki občinske konference ZM. Zanimajo se predvsem za družbenopolitično ureditev v naši državi, za funkcioniranje komunalnega sistema in za delo mladinske organizacije.

Industrijska razstava

PEKING — Tu so danes odprli britansko industrijsko razstavo, največjo, ki jo je doslej imela na Kitajskem katera od zahodnih držav. Predvidevajo, da si bo razstavo ogledalo kakih 200.000 Kitajcev. Pripravljali so jo dve leti in na njej sodeluje 350 britanskih tvrdk iz izdelki sodobne tehnologije, od reaktivnih motorjev do strojev za cigarete.

Nesrečo preživel en sam mornar

NEW YORK — Norveška ladja »Norse« Variante se je potopila pet minut zatem, ko je bilo ukazano zapustiti ladjo. Tako je povedal mornar s te ladje, ki so ga po treh dneh rešili iz morskih valov Atlantskega oceana. Trindvajsetletni mornar Stein Gabrielsen je dejal, da v teh treh dneh ni videl nikogar od 29 drugih članov posadke, ki so z njim vred poskakali v vodo. Gabrielsen je opazilo ameriško izvidniško letalo.

Pohod proti Delhiju

NEW DELHI — Iz najbolj oddaljenih krajev Indije se je odpravilo na pot na tisoče članov KP, da bi se pridružili jutrišnjemu pohodu v New Delhi, kjer bodo predložili parlamentarno peticojo z 10 milijoni podpisov. V tem pohodu naj bi sodelovalo več sto tisoč članov KPI, študentov in mladine. Tako bodo demonstrirali proti zviševanju cen, vse večji brezposelnosti, počasni agrarni reformi in drugemu.

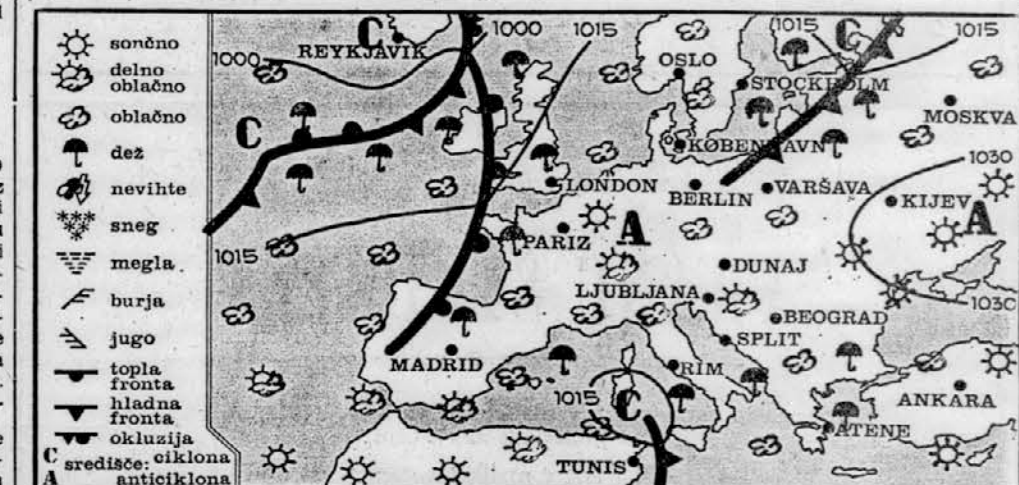
Pa še to:

BREZ PREKRSKOV — Beograd je eno izmed redkih mest na svetu, kjer zadnje dni sploh ni prekrskov na prehodih za pešce. Vzrok je preprost, piše J. H. Kostić v Novostih, prehodov za pešce sploh ni. Poerala jih je zima, pomlad pa risarjev še ni navdihnila.

Beograd ni edini, tudi Ljubljana je med temi prometnimi fenomenimi.

VREMENSKO POROČILO

Prognoistična karta za 27. marec 1973 ob 7. uri

Vreme in temperatura 26. marca 1973

kraj	ob 7. uri vrens	stopin)	ob 13. uri vrens	stopin)
Ljubljana	oblačno	2	delno oblačno	16
Planica	oblačno	1	poloblačno	14
Brnik	oblačno	3	delno oblačno	15
Kredarica	oblačno	-5	oblačno	-3
Marijbor	poloblačno	4	oblačno	16
Sl. Gradec	poloblačno	-2	oblačno	15
Celje	poloblačno	-2	poloblačno	16
Novo mesto	oblačno	8	poloblačno	15
Koper	oblačno	5	oblačno	12
Reka	oblačno	10	oblačno	14
Ptuj	oblačno	9	oblačno	12
Šentjur	oblačno	11	oblačno	13
Dobrovnik	deležje	11	deležje	13
Zagreb	oblačno	9	oblačno	17
Beograd	oblačno	8	oblačno	15
Sarajevo	oblačno	5	deležje	9
Titograd	deležje	8	poloblačno	16
Skopje	oblačno	6	oblačno	15
Celovec	oblačno	14	oblačno	14
Gradec	poloblačno	1	poloblačno	16
Duna	jasno	5	oblačno	14
Benecke	oblačno	11	oblačno	13
Milano	oblačno	8	poloblačno	14
Genova	oblačno	11	—	—
München	oblačno	6	poloblačno	9
Zürich	oblačno	6	oblačno	14
Řm	oblačno	9	oblačno	16
Pariz	jasno	1	poloblačno	11
Berlin	poloblačno	11	oblačno	14
Stockholm	jasno	6	jasno	12
Moskva	jasno	3	jasno	13

Snežne razmere včeraj ob 7. uri — Zračnica na Veliko planino: 3 jasno, 70 cm, Ti-na dolina 100 cm, vse naprave obratujejo; Zračnica na Kravince: 1 pret, oblačno, 50 cm, Njivice 80 cm, vse naprave delajo; Zračnica na Vogel: 3 delno oblačno, 200 cm, vse naprave obratujejo, praga po Zagurjevem grabnu odprta; Konina: 1 oblačno, 200 cm, pot prehodna; lov. hišica obratuje, cesta do Savice prehodna; Zračnica na Zelenici: 2 delno oblačno, 160 cm, obratuje; Ljubelj-predor: 6 delno oblačno, 90 cm; Kranjska gora: 2 oblačno, 30 cm, vse naprave obratujejo, disalnice zaprte; Zračnica Podkoren: oblačno, 30 cm, sedelnice obratuje; Bled: 3 delno oblačno, snežne krpe; Zračnica Zavrtnik: 4 delno oblačno, 60 cm, vse naprave obratujejo; Poljuka: 4 oblačno, 60 cm, vse naprave obratujejo; Zračnica na Španov vrh: 3 oblačno, spodaj 15 cm, zgoraj 30 cm, obratuje; Pohorska vzpenjalca: 4 rahlo oblačno, 40 cm, obratujejo vlečnice; Bavi, Bolfaas in Štop; Kredarica: 5 pretežno oblačno, 330 cm; Planica-Bateča: 1 pretežno oblačno, 30 cm; Jezersko: 2 poloblačno, 11 cm,

Sporazum Nixon — Husein?

Tako sporoča libanonski levicarski tednik »Al Horriya« - Delen umik? — BEIRUT, 26. marca (AFP) — Libanonski levicarski tednik »Al Horriya« piše, da sta predsednik Nixon in jordanski kralj Husein pred kratkim sklenila sporazum, ki naj bi naredil konec sporu med Jordanijo in Izraelom. Določbe tega sporazuma predvidevajo, naj bi Izrael dobil teritorialni pas vzdolž reke Jordan in več utrdb na meji. V mestu Jeruzalemu, ki naj bi bil pod izraelsko upravo, bodo odprli urad, ki bo obravnaval arabske zadeve.

Gverilci v jedrski elektrarni

Sto km od Buenos Airesa, v Atuchiju, so razorožili osebe in izginili — BUENOS AIRES, 26. marca (Reuter) — Skupina 15 oboroženih ljudi je danes vdrla v se nedograjeno jedrsko elektrarno v kraju Atuchiu, okrog 100 km severozahodno od Buenos Airesa, pobrala osebu strelnoro orožje in v potem pobeignila neznan kam. Napadali so bili za krivkama Osebu elektrarne so dali vedeti, da pripadajo ilegalnemu levicarskemu gveriliskemu gibanju sljudska revolucionarna armada (ERP). Gverilci so se mudili v elektrarni pol ure. Medtem so zidove popisali z gesli svoje ga gibanja in zamenjali argentinsko zastavo s svojim praporom, ki je podoben uradni državni zastavi.

Kje so vzroki?

Slabih rezultatov socialistov na koroških občinskih volitvah krivo poudarjanje emocij v zvezi z manjšino?

CELOVEC, 26. marca. Čeprav so socialisti tudi pri včerajšnjih občinskih volitvah na Koroškem še vedno ostali daleč najmočnejša stranka na Koroškem, pa vendarle pomenijo te volitve zanje poraz. Nazadovanje za šest odstotkov pri občinskih volitvah, pri katerih bi kljub vsemu moralo iti v prvi vrsti za komunalna vprašanja in šele v drugi za celotni politični trend, je za avstrijske razmere velika izguba, posebno pa še na Koroškem, kjer so socialisti ves čas po drugi svetovni vojni samo napredovali.

Ob takšnih volilnih rezultatih je logično najprej vprašanje: kje so vzroki? Skoraj v vseh izjavah volilnih koroških politikov, prav tako pa tudi v večini komentarjev in sporočil je slišati mnenje, da je glavni vzrok za takšen razvoj dogodkov poudarjanje emocij v zvezi z dvojezičnimi krajevnimi napisi in manjšini sploh, kar je desna nacionalistična fronta v predvolilni propagandi izigrala kot glavni adut. Je pa vprašanje, ali je res tako in ali ni za socialiste to samo tolažba, ki je v prvem trenutku najbolj pri roki?

SEŽANA

Za odločanje prikrajšani

Kakor povsod drugod so te dni tudi v sežanski občini številni zbori volitev. V mestu Sežana vabijo nanj lepaki. Iz njih je mogoče razbrati, da bo 26. marca ob 20. uri v kinodvorani zbor volitev za mesto Sežana in za naselja: Dane, Lipica, Merče, Oriek in Smarje.

Sama Sežana je precej raztegnjena. Naselja, za katera sklicujejo en sam zbor volitev, pa so si tudi več kilometrov vsakeboji. Z drugimi besedami so sklicatelji s tem povedali, naj vsi, ki ne zmorejo tako dolgo poti, raje ostanejo doma. Zbor volitev pa je oblika neposredne samouprave. Za zavrati velikega območja je pravi način omogočeno, da bi se na lahko udeležili vsi občani. Razen tega pa v en sam prostor ni mogoče spraviti vseh, ki bi pravzaprav morali sodelovati na takem zboru volitev.

Z lepaka za zbor volitev lahko razberemo, da bodo na dnevnem redu: poročilo o sklepih prejšnjih zborov (glede tega bi se lahko zgledevali tudi drugod), kjer je redokadaj poročajo o usodi sklepov prejšnjega zboru), poročilo sveta krajevne skupnosti, osnutek letošnjega občinskega proračuna, predlog odločka o davkih občanov, sarstvo pred posari ter carske olatšave o maloobrnjnem prometu.

Razen vodne točke, to je izvolitve organov zborov volitev ter pregleda sklepov prejšnje seje, so vse take, da bi pravzaprav vsaka zase terjala poseben zbor volitev ali občanov. Svet krajevne skupnosti bi pravzaprav moral poročati zboru občanov ter mu predložiti delovni program za letošnje leto. Nekaj podobnega je o osnutku proračuna.

Lahko si predstavljamo, kako teško tak zbor volitev za tako veliko območje, ki mora v eni sapi prebraviti toliko različnih stvari. Samo za razlago ene izmed glavnih točk je potrebno precej časa. Občani pa potem, tudi če bi radi govorili, skorajda ne morejo priti do besede. Tako se zbor volitev sprevrje v bolj ali manj površno razlago stvari, o kateri naj bi občani potem tudi soodločali.

Območje, za katero so v Sežani sklicali en sam zbor volitev, kot tudi obširen dnevni red priča, da je bil zbor sklican predvsem zato, da bi zadovoljili formalnostim. Do konca meseca je treba sprejeti občinske proračune. Osnutki pa morajo iti pred tem na zbor volitev. Zakonitim in statutarnim določilom do tako zadosteno. Vsebina pa pri tem ni važna. Zakaj ne bi bilo obratno: da bi bila predvsem vsebina v ospredju?

GUSTAV GUZEJ

TITOV TRG NI PARKIRIŠČE — Turistični delavci so že vrsto let zahtevali, naj bi na Titovem trgu v Kopru preprovali parkiranje. Ta edinstven trg nekdanjega srednjeveškega mestnega središča naj bi s tem dobil pravo turistično vrednost. Po pregovoru, da je navada železna srajca, pa se tudi po prepovedi na Titovem trgu ustavljajo avtomobili in prometni miličnik ima zlasti ob dopoldnevih polne roke dela. Foto: Z. Jovičič

Hotel pred sodiščem

Škofjeloškemu Transturistu tožba ni prinesla izročitve piranskega hotela Punta — Nenavadna pravda je le eden izmed členov neurejenih odnosov

Koprsko okrajno gospodarsko sodišče je nedavno zavrnilo tožbeni zahtevek »Transturista« iz Škofje Loke, ki je hotel iztožiti, da bi mu gostinsko podjetje Hotel Piran izročilo pred leti novozgrajeni hotel Punta v Piranu. Pravda za izročitve hotela je dokaj nenavadna v sodni praksi, še bolj pa zavoljo tega, ker je bilo treba s tožbo razčistiševati razmerja med dvema entotama v okviru združenega podjetja.

Pred šestimi leti, januarja 1967, sta se »Transturista« Škofja Loka in »Sidrox« Piran (pozneje se je preimenoval v hotel Piran) s pogodbo povežala v združeno podjetje. Gostinskemu podjetju Sidrox je piranska občinska skupščina na 10. oktobra 1967. dodelila stavbno zemljišče za zgraditve novega hotela na Punt v Piranu. Združeno podjetje je najelo pri ljubljanski kreditni banki posojilo.

Centralni delavski svet je v skladu z določili statuta združenega podjetja sklenil (na prevzame novi hotel gostinsko podjetje »Hotel Piran«, saj so ga gradili z namenom, da bi razširili zmogljivosti tega podjetja, ki je dobilo tudi zemljišče.

Ko je bil hotel zgrajen, nazvil sklep delavskega sveta združeno podjetje ni naredilo obračuna investicij. Njegove službe so to zavlačevale, ker niso hotele izvršiti sklepa centralnega delavskega sveta. Tako je »Hotel Piran« sicer upravljali novi hotel »Punta«, toda finančna predaja ni bila opravičena. Pozneje pa je delavski svet združenega podjetja spreminil svoj prvotni sklep in novi hotel vključil v novoustanovljeno organizacijo združenega dela »Hoteli Strunjan«.

Podelitev Prežihovih značk

MARIBOR, 26. marca — Pred predstavlo »Kastelke« v Slovenskem narodnem gledališču Maribor je predsednik skupščine občine Maribor Stojan Požar podelil 60 poverjenikom iz mariborskih pionirskih odredov priznanja in Prežihovo bralno značko, izdelale akademski kiparja Bojana Golje. Stojan Požar se je ob tej priložnosti zahvalil vsem poverjenikom, ki so od 2. aprila lani do sedaj skrbeli, da je imela Prežihova bralna značka velik uspeh med pionirji.

J. J.

tem ko je gostinsko podjetje »Piran« kot entiteta v združenem podjetju zahtevalo vse tiste pristojnosti, ki jih navajajo ustava dopolnila, pa razmerja znotraj združenega podjetja ni bilo mogoče urediti v tem smislu. Zato se je gostinsko-turistično podjetje »Hotel Piran« odločilo izstopiti iz združenega podjetja, že 27. marca letos pa bodo na referendumu sklepali o priključitvi v združeno podjetje »Hoteli Portorož«, v katerem naj bi se združili razen »Hotela Piran« še portoroški gostinski podjetji »Metropole« in »Hoteli Palace« ter »Adria« Ankarana.

GUSTAV GUZEJ

Vsi v mali šoli

II. Bistrica: 246 otrok se v 11 oddelkih pripravljajo na prvi razred

Pred dnevi so na vseh šolah v občini Ilirska Bistrica začele delati male šole. Letos so vanje vključili vsi predšolski otroci, ki bodo v šolskem letu 1973-74 začeli obiskovati prvi razred osnovne šole. V enajstih oddelkih se pripravljajo skupaj 246 otrok. Po celotnem učnem programu delujeta le oddelki pri vzgojno-umetniških ustanovah in oddelki pri osnovni šoli Pregrajev, v vseh drugih oddelkih pa so se morali vključiti v skrajšan 72-urni učni načrt, ki traja tri mesece.

Za vse oddajljene male šolarje je zagotovljen prevoz z rednimi avtobusi ali šolskim vozilom, popoldne pa je pokrbljeno tudi za varstvo, prehrano in podaljšano bivanje.

Zaradi preskrbnih sredstev, s katerimi financira TIS programe vzgoje in izobraževanja, so simbolični prispevki staršev. Tako prispevajo starši, ki imajo dobre dohodke, k stroškom male šole za vse tri mesece po 40-50 din, starši, ki plačila ne bi zmogli ali bi težko prispevali, so delovne skupnosti šol oprostile tega prispevka.

JOŽE VALENCIČ

REVILJA ZA TV, RADIO, FILM IN ZABAVNO GLASBO

Letos zlasti čez Savo Prihodnje leto predvidevamo gradnja mostu čez Krko v Novem mestu

LJUBLJANA, 26. marca — V srednjeročnem programu Slovenije je predvideno, da bi do l. 1975 zgradili 16 večjih mostov, dolgih več kot 50 m, saj so mostovi še večja razvoja rana kot same ceste. Letos sta v gradnji mostova pri Litiji in Dupleku, v kratkem pa bo razpisana licitacija še za nov most pri Sevnici, predvidena pa je letos gradnja še tretjega mostu čez Savo (poleg Litije in Sevnice), in sicer v Hrasniku. Vsi letos so letos usposobljeni tudi večji most čez hudournik Pišnico v Kranjski gori, ki je tudi prihodnje leto predvidoma na vrsto Karloški most v Ljubljani oziroma nov most čez Gruberjev prekop in še most čez Krko v Novem mestu. Do konca leta 1975 bo treba usposobiti nove mostove še v Zagorju, Trbovljah, Tacnu, Sentjakobu pri Ljubljani, Radecah, Kranju, Borju (čez Dravo) in pri Razkrižju (čez Muro).

GUSTAV GUZEJ

Priprave na dva praznika

Dogovor na obali za proslave ob 27. aprilu in 1. maju

KOPER, 26. marca — Predsednik družbenopolitičnih organizacij obalnih občin so se danes v Kopru dogovorili za okvirni program proslav 27. april in prvi maj. Tudi letos bodo pred dnevom OF v Kopru, Izoli in Piranu akademije z enotnim programom, pri katerem bodo sodelovale najboljše umetniške skupine iz vseh treh občin. V Izoli bo proslava 24. aprila, v Piranu 25. aprila in v Kopru 26. aprila. Tu bodo sodelovale podelitvi priznanja OF najzslužnejšim občanom obalnih občin.

Glavna proslava za 1. maj bo, že po tradiciji, na Socerbu. Organizira jo obalni sindikalni svet v sodelovanju s sindikati sežanske občine. Prireditve se bodo udeležili tudi delavci iz žamestava.

BOGDAN TOMŠE

DREHEK PRI KRANJU

Kmalu nova šola

KRANJ, 26. marca — Splošno gradbeno podjetje Kranj bo letos končalo z gradnjo osnovne šole na Orehku pri Kranju. Zazidalna površina znaša 1014,10 m².

V šoli bodo štiri učilnice, vrtec za predšolske otroke in en prostor za rezanje sante in prireditve. Zaradi pomanjkanja denarja bodo zaenkrat opravili le dela, ki so nujno potrebna za normalno delovanje objekta.

H. J.

žeje ne bo

V postojnski občini tudi letos načrtno gradijo vodovodno omrežje

POSTOJNA, 26. marca. Tegobe glede redne preskrbe s pitno vodo so vrsto let pestile Postojno ter vsi in naselja okoli nje. Pred tremi leti je občinska skupščina ustanovila sklad za sgraditev vodovoda, ki se je načrtno lotil velike naloge.

Prvo etapo, v kateri so od zajetja v Malnih sprjeljalce do Postojne doveli vodo, so končali že leta 1971. V drugi etapi so zgradili vodovod do Pivke, letos pa bodo po programu nadaljevali graditve vodovodnega omrežja. Po programu naj bo letos (kak in koliko je odvisno od denarja), nadaljevali graditve vodovoda od Pivke proti Ka. lu, Neverkam in Gornji Kolanji. Ob glavnem cevodvodu naj bi uredili vodovodne priključke do vsi v naselji, ki naj bi jih vključili to vodovodno omrežje. V Postojni pa nameravajo nadaljevati graditve glavnih cevodvodov. Sklad dobiva denar od prispevkov delovnih organizacij

po družbenem dogovoru, od samopriskveba občanov, proračunskih prispevkov, od bančnih posojil in drugih dohodkov. Lani je tako zbral sklad okoli 11,6 milijona dinarjev, letos pa računajo na nekoliko manjši znesek in sicer na okoli 9, 86 milijona dinarjev. Precejšen prispevek pa dajejo k reševanju tega, najbolj perečega problema postojnskega območja enote JLA, ki s tehnično pomočjo in z delom omogočajo, da je bilo doslej opravljeno tako veliko del.

GUSTAV GUZEJ

Radijska zveza za zdravnike

Zdravstveni dom v Sežani v radijski zvezi z zdravniki pri bolnikih

Izredno raztegnjeno območje sežanske občine postavlja zdravstveno službo pred nemajhno nalogo: kako urediti delo zdravnikov, da bi lahko čimbolj smotrno vpočrtile vsa naselja. Sežanska enota kraškega zdravstvenega doma pa se prav zdaj pripravja na pridobitev, ki bo lahko prispevala k boljšemu zdravstvenemu varstvu.

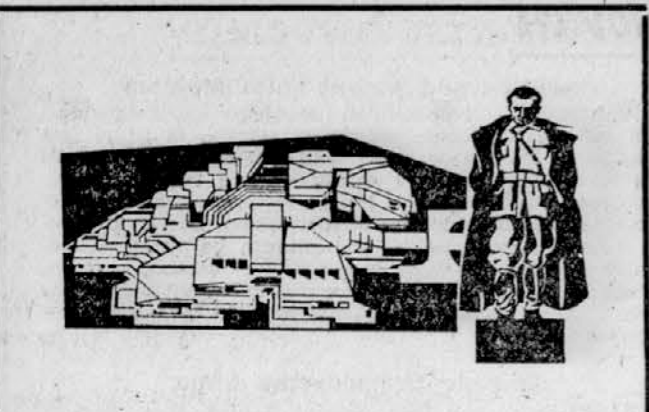
Vse prijave za obiske bolnikov na domu bodo osredotočeni v zdravstvenem domu v Sežani. Odtod pa bodo v radijski zvezi z zdravniki ob obiskih bolnikov na domu. Tako bodo lahko sproti obveščali zdravnika, če je treba dodatno obiskati še kakšnega obolelega občana na tistem območju. Zdravniki pa bodo seveda tudi lahko ob vsaki priložnosti vzpostavili radijsko zvezo s svetovnim. Tako sodobna zveza bo zdravnikom olajšala obiske na domu, bolnikom pa omogočila, da bo od njih lahko hitreje prišel zdravnik.

GUSTAV GUZEJ

Milan Kučan o nacionalizmu

MARIBOR, 26. marca — Nocoj je član sekretariata CK ZKS Milan Kučan v domu družbenih organizacij govoril o »Današnjih oblikah nacionalizma v Jugoslaviji«. Zanimivo predavanje je pripravila komite konferenca ZKS visokoškolskih zavodov v Mariboru ter sodi v okvir obveznega idejnopolitičnega usposabljanja učiteljev in študentov.

M. K.

Spomenik dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovci so prispevali

Za spomenik dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovci so prispevali: RO ZZZ NOV SR Slovenije dinarjev 3.000; ZZZ NOV občine Zavrta; ... (list of donors and amounts)

Od zbrana odpadnega papirja — osnovne šole: Jezica-Ljubljana-Bezgrad 42,50; Danica, Kumar, Ljubljana 1.865,00; H. Tometa Okrogarja, Zagorje 645; ... (list of donors and amounts)

POMAGAJTE GRADITI SPOMENIK DOM BORCEV NOV IN MLADINE JUGOSLAVIJE V KUMROVCI — DOM BRATSTVA IN ENOTNOSTI JUGOSLOVANKIH NARODOV IN NARODNOSTI.

Povedati so

BREDA MAURIC, tajnica mladinskega kluba v Mostu na Soči: »Pred kratkim sem se zaposlila v podjetju ETA Cerkno. Prej sem delala v tolmarskem podjetju »Lelena«, kjer pa mladi niso imeli možnosti, da bi sodelovali v samoupravljanju.

Lani oktobra smo ustanovili mladinski klub. Ko je krajevna skupnost zvedela, kako radi bi si mladi uredili klubsko prostoro, nam je podarila 6000 dinarjev. Tako smo z lastnim delom in s pomočjo krajevne skupnosti, turističnega društva, hotela Soča in zasebnikov, uredili klub. Tako smo ustanovili kulturno-zabavno, planinsko, taborniško in športno sekcijo. V sekciji lahko sodelujejo tudi starejši vaščani. Z njihovimi pomočmi smo te dni začeli urevati športno igrišče za roketno, košarko, odbojko in mali nogomet. Nameravamo urediti tudi turistično postojanko na hribu Belvedere.

V naš klub se je vključilo že okoli 1000 mladincev. Navčre jih je iz naše krajevne skupnosti, obiskujejo na nas mladi tudi iz drugih krajev Tolminskega.

PETER POTOČNIK

Mačehovski do našega kupca

Meso v novogoriški občini bo še naprej za 5 odst. dražje kot drugod po Sloveniji — Boljše meso občutno dražje

NOVA GORICA, 26. marca. V novogoriški občini bodo še naprej v veljavi 5 odstotkov višje cene za meso kot drugod v Sloveniji. Cene posameznih vrst mesa pa bodo bolj diferencirane: kvalitnetno meso zadnjih delov mladega goveda bo občutno dražje, da bi bilo lahko cenejšo slabše meso.

Razprava o določanju novih cen je bila na današnji seji sveta za gospodarstvo in delo razpisana. Svet je namreč že pred časom uveljavil višje cene za boljše meso. S tem je hotel po eni strani zagotoviti dovolj mesa za zahtevnejše italijanske kupce ter tudi za domače potrošnike s plitvišnji žepi. Danes pa so ugotovljali, da pričakovanja sveta niso bila izpolnjena. V mesnicah je bilo sicer ves čas dovolj dražjega mesa, medtem ko so mesarji za domače potrošnike zelo slabo skrbeli. Inšpekcija je tudi ugotovila, da je novogoriški živinoprodmetar zagotovil v mali prodaji kar 75 odstotkov vsega cenejšega mesa. Drugi trgovci so dobavljali le dražje meso ter s tem pobirali smetano.

Prav tako niso trgovci z mesom ustrezno izpolnjevali dogovora, da bi petino večjega iztržka kot drugod v Sloveniji dajali v sklad za napredek kmetijstva. Dosedaj se je zaradi višjih cen nabralo v takem skladu nekaj več kot 454.000 dinarjev, na podlagi ocen o prodanih mesu pa bi moralo biti vplačanih približno 650.000 dinarjev. Večina podjetij je vsaj delno izpolnila dogovor, je Grosist-Gorica

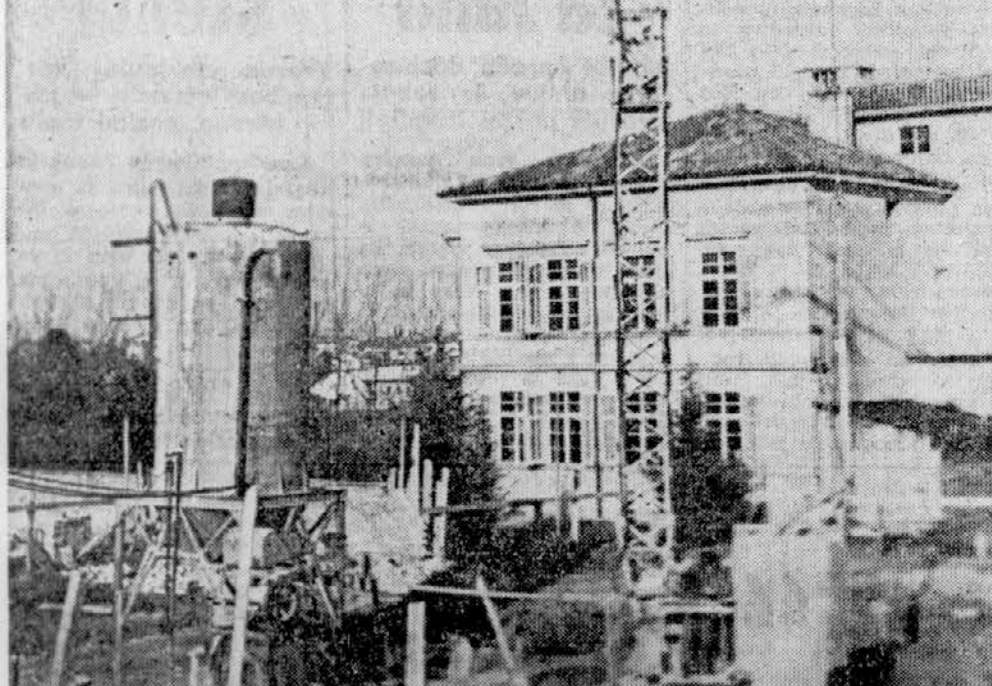
venj povprečna cena 54 dinarjev. Zarobniki pa bodo po 35 dinarjev, drugje v Sloveniji pa po 31, pljučno pečenko bodo lahko prodajali po 65 dinarjev, drugje je po 60, rosbif po 52, drugje je po 49 ter stegno brez kosti po 46, drugje pa je po 37,40 dinarjev. LOJZE KANTE

Priznanja OF

MURSKA SOBORA, 26. marca — Občinska konferenca SZDL je sprejela sklep, da bodo ob letošnjem dnevu OF, 27. aprila dobili priznanja OF: Tibor Bagari iz Murske Sobotice, Franc Erniša iz Domanevca, Ema Holcman iz Tišine, Aleksander Karba iz Neradnovca, Erze Kišavič iz Rogasveca, Ernest Eory iz Fokovec, Kristina Marič iz Groda, Sarolta Pintarič iz Martjanec, Stefan Sebek iz Salovec, Greta Skerget iz Dolkevoja, Karel Vogrčič iz Cankove in konferenca za občutno aktivnost žensk pri OK SZDL Murska Sobotica.

F. M.

tovariš

VEČ PROSTORA ZA MALČEVO — V Mirnu pri Novi Gorici so začeli nedavno graditi otroški vrtec, ker prostori starega že davno niso več ustrezali potrebam. Novo poslopje, ki bo pri šoli, bo imelo 840 kubičnih metrov prostora. Gradi Kraški zidar iz Sežane. Foto: Z. Ferletič

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi: SPORED ZA TORIK, KINO SVOBODA — SEMPETER, KINO SVOBODA — VIKING Z JUGA, KINO SOČA — NOVA GORICA, KINO SLOVA — Ljubljana, KINOTEKA: Mladosteva c. 28, KINO UNION: Warren Beatty (Clyde iz filma »Bonnie in Lydye«) — tokrat z Colarjevo nagradeno Goldie Hawn v senčasti ameriški parodiji kriminaliki DOLABELI. Prod.: Jones, Reddick, Richard Brooks. Bred tednik predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene priložni. PREMIERA FILMA LETA — »BOTER« REZBOVACI IN PREDPRODAJE NE BOI, KINO KOMUNA: Mia Farrow v glavni vlogi ameriške barvne CS komedije DEKTEKTOVA LJUBEZENSKA ZGODBA. Prod.: Universal, ZDA. Režiser: Carol Reed. Igrajo: Se Topol, Michael Javnton in drugi. Tednik št. 12. (Pri Titu, Sve-tovno prevensivo v ur. dimanzij). Hrvatske, podnaselov. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Ob 10. uri matineja francoske barvne VV komedije AVANTURA JE AVANTURA. KINO SLOGA: danška barvna VV erotična komedija SOLA ZA GONDNICE. Režija: Sven Metling. Igrajo: Dircb Fauser, Axel Ströbye, Lone Hertz in drugi. Tednik št. 11. Hrvatski podnaselov. Predstave ob 16., 18. in 20. uri, Ni primerno za otroke. KINO VIC: italijano-nemška CS kriminalna MOHILEC PRILAJA IZ GROBA. Režiser: Armando Crispino. Igrajo: Samantha Eggar, Alex Cord, Nadja Tiller in drugi. Bred tednik predstave ob 16., 18. in 20. uri. KINO SISKI: dnevno časopisje vse sročja z vnamerljivimi dogodki v ameriškem Ranjenem Koienu — 2

RADIO STUDENT: 12.00 Glasba; 12.25 Poročila; Obvestila; 12.33 Aktualnosti; Obvestila; 12.45 Glasba; 13.00 Glasba; 13.15 Glasba; 13.30 Glasba; 13.45 Glasba; 14.00 Glasba; 14.15 Glasba; 14.30 Glasba; 14.45 Glasba; 15.00 Glasba; 15.15 Glasba; 15.30 Glasba; 15.45 Glasba; 16.00 Glasba; 16.15 Glasba; 16.30 Glasba; 16.45 Glasba; 17.00 Literarni zalogaj; 17.30 Počista.

SPORTNI PARK KODELJEVO: DR Stovan opozarja na ZACETNENISKA IN NADALJEVALNI TEČAJI TENISA za mladino in odrasle, ki poteka sreča v torek, 3. aprila ob 9. uri dopoldne in v sredo, 4. aprila ob 14. uri popoldne. Poslej poteka sreča, ki boja trajajo vsi mesec april, vsak torek, sredo in četrtek ob 9. do 11. ure dopoldne in vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 14. do 16. ure popoldne, tako da se ju lahko udeležijo tudi otroci, ki imajo zamenjani šolski pouk. Tedajna velja 60 din, tečajniki pa morajo prinesli s seboj vsaj copanje, lopar in nekaj šoge. SAVA VSTRE je še naprej odprta v torek in četrtek za moške in v sredo in petek za ženske — vsakotnik od 15. do 21. ure. Pojavljala in rezervacije po tel. št. 316-77. KEDJELIŠICE je odprto od 10. do 22. ure, NABIZNOCENTENSKA DVORANA pa od 9. do 22. ure. Pojavljala in rezervacije po tel. št. 323-747.

ZAVOD ING. STANKA BLOJDKA LJUBLJANA CESTLA 75: ZLATI KLUB: je odprto danes od 8. do 14. in od 18. do 21. ure ter je ves dan namenjen šenskam. Vsa podrobnja pojasnila o urniku, cenah in storitvah, ki ter rezervacije dobite po tel. št. 468. POSKRBI-TE ZA SVOJE TEDI, PREDEN PRIZGOJNO BO! Nova fernalna svečine in potulja; ZLATI KLUB.

stopoteka: POMLAD V STOPOTEKI: Pomlad je čas sklepanja poznanost, ljubimci, veselja do ispanaj Valno vse v SVIČUTKO ob inkih, sređah in četrkih, ko imajo dekleta 50 odstotni popust na ceno 10 din, poleg tega pa delimo tudi brezplačne vatpince. Pričaku-jemo vse še danes od 20 do 00.30 (pol enih).

Mladinski center Zgornja Šiška: je odprt od 16. ure dalje. Na voljo sta MINI CASINO in BIFE. Informativni ura za mladino bo redno deloval od 17. do 20. ure.

OGLAŠUJE V DNEVNIKU DELO